

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

(تغییر عنوان)

دوره : کارشناسی ارشد

رشته : مطالعات منطقه ای

گروه : علوم اجتماعی

مصوبه جلسه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۰۹/۱۴

کمیسیون برنامه ریزی آموزشی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مطالعات منطقه ای

۱. عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مطالعات منطقه ای در جلسه شماره ۸۶ مورخ ۱۳۹۵/۹/۱۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزشی تصویب شد.
۲. عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مطالعات منطقه ای از تاریخ ۱۳۹۵/۹/۱۴ جایگزین عنوان برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته مطالعات منطقه ای با گرایشهای مطالعات ایران، مطالعات خلیج فارس، مطالعات دریای خزر، مطالعات خاورمیانه و شمال آفریقا، مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، مطالعات آسیای جنوبی، مطالعات آسیای جنوب شرقی، مطالعات آسیای شرقی، مطالعات اورآسیا، مطالعات اروپا، مطالعات آمریکای شمالی، مطالعات آمریکای مرکزی و جنوبی، مطالعات آفریقا مصوب چهار صد و سیزدهمین جلسه مورخ ۱۳۸۰/۳/۶ شورای برنامه ریزی آموزش عالی می شود.
۳. محتوای برنامه درسی بر اساس مصوبه فوق الذکر تا زمان بازنگری برنامه درسی آن به قوت خود باقی است.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای

در ۱۳ گرایش

- ۱ - مطالعات ایران، ۲ - مطالعات خلیج فارس، ۳ - مطالعات دریای خزر، ۴ - مطالعات خاورمیانه و
- شمال آفریقا، ۵ - مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، ۶ - مطالعات آسیای جنوبی، ۷ - مطالعات آسیای
- جنوب شرقی، ۸ - مطالعات آسیای شرقی، ۹ - مطالعات اور آسیا، ۱۰ - مطالعات اروپا، ۱۱ - مطالعات
- آمریکای شمالی، ۱۲ - مطالعات آمریکای مرکزی و جنوبی، ۱۳ - مطالعات آفریقا

گروه علوم انسانی

مصوب چهارصد و سیزدهمین جلسه شورای عالی برنامه‌ریزی

مورخ ۱۳۸۰/۳/۶

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای

گروه: علوم انسانی
 رشته: مطالعات منطقه‌ای
 کمیته تخصصی: گرایش: ۱- مطالعات ایران، ۲- مطالعات خلیج فارس، ۳- مطالعات دریای خزر، ۴- مطالعات خاورمیانه و شمال آفریقا، ۵- مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، ۶- مطالعات آسیای جنوبی، ۷- مطالعات آسیای جنوب شرقی، ۸- مطالعات آسیای شرقی، ۹- مطالعات اور آسیا، ۱۰- مطالعات اروپا، ۱۱- مطالعات آمریکای شمالی، ۱۲- مطالعات آمریکای مرکزی و جنوبی، ۱۳- مطالعات آفریقا
 دوره: کارشناسی ارشد
 کد رشته:

شورای عالی برنامه‌ریزی در چهارصد و سیزدهمین جلسه مورخ ۱۳۸۰/۳/۶ براساس طرح دوره کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده (۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.
 الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.
 ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.
 ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده (۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۳/۶ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است. و با ابلاغ آن برنامه دوره کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای مصوب جلسه ۲۹۵ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۱۱ برای این گروه از دانشجویان منسوخ می‌شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده (۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد رشته مطالعات منطقه‌ای در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره چهارصد و سیزدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی
مورخ ۱۳۸۰/۳/۶
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای با ۱۳ گرایش:
۱- مطالعات ایران، ۲- مطالعات خلیج فارس، ۳- مطالعات دریای خزر، ۴- مطالعات
خاورمیانه و شمال آفریقا، ۵- مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز، ۶- مطالعات آسیای جنوبی، ۷-
مطالعات آسیای جنوب شرقی، ۸- مطالعات آسیای شرقی، ۹- مطالعات اور آسیا، ۱۰-
مطالعات آمریکای شمالی، ۱۱- مطالعات اروپا، ۱۲- مطالعات آفریقا، ۱۳- مطالعات
آمریکای مرکزی و جنوبی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء
به تصویب رسید.

(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره چهارصد و سیزدهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۸۰/۳/۶ در مورد
برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد رشته مطالعات منطقه‌ای صحیح است، به مورد اجرا گذاشته
شود.

دکتر مصطفی معین
وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر علی شریعتمداری
ریس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

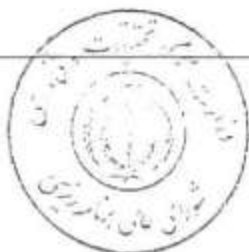
دکتر سید محمد کاظم نائینی
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اول:

مشخصات کلی و برنامه دروس کارشناسی ارشد

رشته مطالعات منطقه‌ای

مشخصات کلی دوره کارشناسی ارشد مطالعات منطقه‌ای

مقدمه

امروزه با تخصصی شدن هر چه بیشتر علوم و بویژه شاخه های گوناگون علوم انسانی، در چارچوب جهانی شدن، نیاز روزافزونی به تربیت نیروی انسانی متخصص و ماهر در کلیه زمینه ها به چشم می خورد. به همین سبب بتدریج به گرایشها و شاخه های فرعی رشته های علوم انسانی در دانشگاهها و دیگر مراکز علمی افزوده می گردد.

هدف از ارائه آموزشهای تخصصی در مراکز آموزش عالی، تربیت کارشناسانی است که پس از خاتمه تحصیل از تواناییهای لازم جهت بعهده گرفتن مسئولیتهای اجرایی برخوردار باشند و با استفاده از مبانی نظری رشته تحصیلی خود بتوانند راه کارهای مناسبی بمنظور حل مشکلات و رفع موانع اجرایی بیابند.

تعریف و هدف دوره :

مقصود اصلی از تشکیل این رشته تحصیلی، ارائه آموزشهای لازم به کادر دیپلماتیک و سایر تصمیم گیرندگان سیاست خارجی کشور در سالهای آینده است. زیرا اتخاذ تصمیم های مناسب در قبال تحولات سریع جهانی و تغییرات ناگهانی در سطوح داخلی کشورها نیازمند دسترسی مطلوب به اطلاعات، گزارشها و تحلیلهای درست کارشناسی در هر زمان است. و این امر مستلزم برخورداری از کارشناسانی است که ضمن کسب آموزشهای عمومی، بطور تخصصی نیز در زمینه مسائل مختلف داخلی هر یک از مناطق و کشورهای جهان، اطلاعات لازم را کسب کرده باشند.

از سوی دیگر دایره تخصصی شدن مسائل جهان تنها به ساختار دیپلماتیک محدود نمی گردد. چه بسا، امروزه همگام با توسعه روزافزون مبادلات تجاری و فرهنگی بین کشورها، سایر نهادهای تخصصی دولتی و حتی شرکتها و مؤسسات بخش خصوصی نیز علاقمند به جذب چنین نیروهای متخصص و کارآزموده ای باشند.

در همین ارتباط اهداف ناظر بر تشکیل رشته مطالعات منطقه ای را می توان بشرح زیر برشمرد:

۱- یکی از اهداف ناظر بر تربیت دانشجو در رشته مطالعات منطقه ای، همانند دیگر رشته های

علوم انسانی، ایجاد زمینه درک علمی در فرایند خودآگاهی و رسیدن به کمال مطلوب انسانی است.

۲- امروزه هرگونه تصمیم گیری در سطح بین المللی نیازمند آگاهی و توانایی تجزیه و تحلیل علمی است. از اینرو ضروری است تا دانشجویان ضمن آشنایی کامل با مبانی نظری رشته تخصصی خود، از توانایی لازم جهت تطبیق الگوهای نظری بر مطالعات موردی برخوردار باشند.

۳- تجربیات حاصل از طبقه بندی رویدادهای بین المللی، منجر به تنظیم مدلهایی در توجیه مناسبات میان کشورها شده است. از اینرو جا دارد تا دانشجویان ضمن آشنایی به مدلهای علمی رایج در روابط بین الملل، از این مدلهای در پیش بینی رویدادهای سیاسی آینده بهره گیری کنند.

۴- تشکیل رشته مطالعات منطقه ای عمدتاً در پرتو هدف اعتماد سازی در روابط بین الملل و تأکید بر تعمیق گسترش مناسبات ایران با کشورهای جهان صورت می گیرد. بنابراین ضروری است تا دانشجویان ضمن مطالعات موردی و منطقه ای، راه کارهای مناسب جهت همگرایی های منطقه ای و جهانی را جستجو کرده و آنها را مورد تجزیه و تحلیل علمی قرار دهند.

طول دوره و ساختار آموزشی

الف - گرایشهای تخصصی

این دوره مشتمل بر ۱۳ زمینه مطالعاتی است که دانشجویان پس از گذراندن دروس عمومی، طبق ضوابط مربوط و بر حسب علاقه خود یکی از این زمینه‌ها را انتخاب کرده و دروس خاص مرتبط با آن زمینه را می‌گذرانند. و سپس پایان نامه تحصیلی خود را نیز در همان زمینه تنظیم و ارائه خواهند کرد. زمینه‌های مورد نظر به ترتیب عبارتند از:

- ۱- مطالعات ایران
- ۲- مطالعات خلیج فارس
- ۳- مطالعات دریای خزر
- ۴- مطالعات خاورمیانه و شمال آفریقا
- ۵- مطالعات آسیای مرکزی و قفقاز
- ۶- مطالعات آسیای جنوبی
- ۷- مطالعات آسیای جنوب شرقی
- ۸- مطالعات آسیای شرقی
- ۹- مطالعات اورآسیا
- ۱۰- مطالعات اروپا
- ۱۱- مطالعات آمریکای شمالی
- ۱۲- مطالعات آمریکای مرکزی و جنوبی
- ۱۳- مطالعات آفریقا

تبصره: رشته مطالعات منطقه‌ای - زمینه مطالعات ایران می‌تواند برای دانشجویان خارجی برگزار شود.

ب - چگونگی اجرای دوره

این دوره متناسب با دیگر مقاطع کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری برگزار می‌شود.

دوره تحصیل در این رشته معادل سه تا شش نیمسال تحصیلی خواهد بود که مشتمل بر ۲۸ واحد درسی و ۴ واحد بعنوان پایان نامه و مجموعاً ۳۲ واحد است. ضمن اینکه، تعداد ۸ واحد نیز بعنوان دروس پیش نیاز طی دوره تحصیل ارائه خواهد شد.

دانشجویان پس از کسب موفقیت در آزمون ورودی و مصاحبه علمی، ابتدا یک نیمسال تحصیلی را به آموزش دروس پایه شامل ۱۰ واحد درسی خواهند پرداخت و سپس بر حسب علائق شخصی و ضمن مشورت با استادان شورای پژوهشی نسبت به انتخاب زمینه مطالعات خود اقدام خواهند کرد.

دروس تخصصی مربوط به هر زمینه ۱۸ واحد درسی است که عناوین اغلب آنها مشترک بوده و تنها در برخی زمینه‌ها بسته به شرایط خاص منطقه مورد نظر تغییراتی در عنوان دروس صورت خواهد گرفت. ضمن اینکه سرفصل دروس با عناوین مشترک، کاملاً اختصاصی بوده و مربوط به بررسی مسایل و موضوعات هر منطقه خواهد بود.

در طول دوره آموزش، دانشجویان بمنظور آشنایی با مسایل سیاسی و اوضاع اجتماعی- فرهنگی کشورهای واقع در منطقه مورد نظر، طی چند مرحله به برخی از این کشورها عزیمت نموده و در پایان هر مرحله موظف خواهند بود تا گزارش تحلیلی جامعی از اوضاع کشور مورد نظر و چگونگی روابط با جمهوری اسلامی ایران ارائه نمایند.

دانشجویان پس از خاتمه دوره آموزش وظیفه دارند ضمن مشورت با استادان مشاور، نسبت به انتخاب موضوع پایان نامه خود اقدام نمایند. موضوع پایان نامه پس از تصویب در شورای پژوهشی و انتخاب استادان راهنما و مشاور جهت آغاز مراحل تحقیق، کتباً به دانشجو ابلاغ خواهد شد. دانشجو نیز موظف است ظرف مدت تعیین شده، پایان نامه خود را تنظیم و پس از تأیید استادان مربوطه در جلسه ای رسمی از آن دفاع نماید.

ج- عناوین و سرفصل دروس

دروس پیشنیاز - دانشجویان موظفند تعداد ۸ واحد درسی را بعنوان دروس پیش نیاز که توسط دانشکده و بتدریج طی چهار نیمسال تحصیلی ارائه خواهد شد بگذرانند. عناوین این دروس عبارتند از:

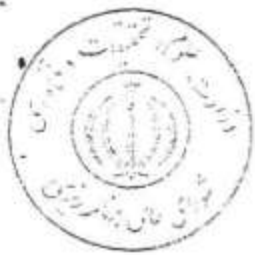
۱- روش پژوهش	۲ واحد
۲- کارورزی	۲ واحد
۳- زبان تخصصی	۴ واحد

تبصره ۱ - دانشجویانی که از رشته های غیر مرتبط پذیرفته می شوند به تشخیص گروه آموزشی تا سقف ۲۴ واحد درسی دروس پیش نیاز خواهند داشت.

تبصره ۲ - دانشجویان خارجی زمینه مطالعات ایران بجای زبان تخصصی، زبان فارسی در دو سطح مقدماتی و پیشرفته را می گذرانند.

تبصره ۳ - دانشجویان خارجی زمینه مطالعات ایران بجای کارورزی با ظرفیتها، امکانات و جاذبه های گردشگری در ایران آشنا خواهند شد.

دروس پایه - دانشجویان این دوره آموزشی موظف به گذراندن ۱۰ واحد دروس پایه می باشند که به ترتیب عبارتند از:

۲ واحد
۲ واحد
۲ واحد
۲ واحد
۲ واحد

۱- سیاست بین الملل

۲- تحولات نظری در روابط بین الملل: جهانی شدن و منطقه گرایی

۳- سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

۴- اقتصاد سیاسی بین المللی

۵- نظام امنیت بین المللی و منطقه ای

دروس تخصصی - علاوه بر دروس پیش نیاز و پایه، دانشجویان موظفند بر حسب زمینه مطالعاتی انتخابی خود، از میان دروس ارائه شده توسط دانشکده، مجموعاً ۱۸ واحد درسی را انتخاب نمایند. عناوین دروس تخصصی مربوط به هر زمینه بشرح پیوست می باشد.

د- چگونگی تنظیم پایان نامه

تنظیم پایان نامه آخرین مرحله از تحصیل در مقطع کارشناسی ارشد زمینه مطالعات منطقه ای محسوب می شود و طی آن دانشجو موظف است پس از انجام مشورتهای لازم با استادان پژوهشی، عنوان پایان نامه خود را در زمینه یکی از موضوعات مربوط به مناطق مطالعاتی انتخاب کرده و به تحقیق پیرامون آن بپردازد.

شرایط و مراحل انجام کار بشرح زیر است:

۱- دانشجو پس از گذراندن دروس پایه و انتخاب زمینه مطالعات منطقه ای، مجاز است عنوان پایان نامه تحصیلی و استاد راهنمای پیشنهاد خود را کتباً به شورای امور پایان نامه های دانشکده اعلام نماید.

۲- شورای امور پایان نامه ها پس از بررسی پیشنهاد دانشجو و در صورت لزوم، انجام مشاوره با او، عنوان پایان نامه و استاد راهنمای مربوطه را تأیید و معرفی خواهد کرد.

۳- به پیشنهاد استاد راهنما حداکثر دو نفر از اعضای هیئت علمی یا متخصصان و محققان برجسته پس از تأیید شورای امور پایان نامه ها بعنوان استاد مشاور دانشجو تعیین می شوند.

۴- دانشجو موظف است از زمان ابلاغ موافقت شورای امور پایان نامه ها حداکثر طی دو نیمسال تحصیلی نسبت به تنظیم پایان نامه اقدام و آن را پس از تأیید استادان راهنما و مشاور، جهت تعیین زمان برگزاری جلسه دفاعیه، به شورای امور پایان نامه ها ارائه نماید.

۵- شورای امور پایان نامه ها می تواند یک یا دو نفر را بعنوان داور جهت بررسی پایان نامه دانشجو انتخاب کند تا پس از تأیید آنان زمان جلسه دفاعیه تعیین شود.

۶- سایر شرایط پایان نامه های تحصیلی تابع آئین نامه آموزشی دوره تحصیلات تکمیلی دانشکده می باشد.

فصل دوم :

برنامه های درسی

دوره کارشناسی ارشد

رشته مطالعات منطقه‌ای

الف) دروس پیش نیاز مطالعات منطقه ای

تعداد واحد ها : ۸ واحد

پیش‌نیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	نظری	عملی			
	-	۳۲	۳۲	۲	روش پژوهش در روابط بین‌الملل	۰۰۱
	۳۲	۱۶	۴۸	۲	کاوروزی	۰۰۲
	۶۴	۳۲	۹۶	۴	زبان تخصصی	۰۰۳

ب) دروس پایه مطالعات منطقه ای

کد دروس پایه: ۱۰

تعداد واحد ها: ۱۰ واحد

پیشباز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	نظری	عملی			
	-	۳۲	۳۲	۲	سیاست بین الملل	۱۱
	-	۳۲	۳۲	۲	تحولات نظری در روابط بین الملل، جهانی شدن و منطقه گرایی	۱۲
	-	۳۲	۳۲	۲	سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران	۱۳
	-	۳۲	۳۲	۲	اقتصاد سیاسی بین الملل	۱۴
	-	۳۲	۳۲	۲	نظام امنیت بین المللی و منطقه ای	۱۵

ج)زمینه‌های مطالعات منطقه ای و دروس تخصصی در هر زمینه

کد زمینه

عنوان زمینه

(۱۱)	۱- مطالعات ایران
(۱۲)	۲- مطالعات منطقه ای خلیج فارس
(۱۳)	۳- مطالعات منطقه ای دریای خزر
(۱۴)	۴- مطالعات منطقه ای خاور میانه و شمال آفریقا
(۱۵)	۵- مطالعات منطقه ای آسیای مرکزی و قفقاز
(۱۶)	۶- مطالعات منطقه ای آسیای جنوبی
(۱۷)	۷- مطالعات منطقه ای آسیای جنوب شرقی
(۱۸)	۸- مطالعات منطقه ای آسیای شرقی
(۱۹)	۹- مطالعات منطقه ای اوراسیا
(۲۰)	۱۰- مطالعات منطقه ای اروپا
(۲۱)	۱۱- مطالعات منطقه ای آمریکای شمالی
(۲۲)	۱۲- مطالعات منطقه ای آمریکای مرکزی و جنوبی
(۲۳)	۱۳- مطالعات منطقه ای آفریقا

دروس اختیاری زمینه مطالعات ایران

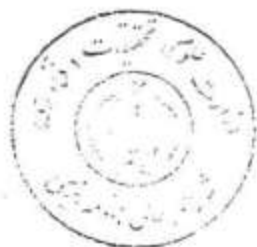
کد زمینه : ۱۱

تعداد واحدهای انتخابی : ۲۰ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشباز
			جمع	نظری	عملی
۱۱	سیاست و حکومت در ایران	۲	۳۲	۳۲	-
۱۲	جغرافیای سیاسی ایران	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	تاریخ سیاسی ایران	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	جامعه و فرهنگ در ایران	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	اقتصاد سیاسی ایران	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	ایران و سازمانهای بین‌المللی و منطقه‌ای	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	آشنایی با سنن و آداب و رسوم گروههای ملی در ایران	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در ایران	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	ایران و کشورهای خاورمیانه	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۰	ایران و قدرتهای بزرگ	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۱	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۷	۱۷	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای خلیج فارس

کد زمینه : ۱۲

تعداد واحدهای انتخابی : ۲۱ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشیاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در منطقه خلیج فارس	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی منطقه خلیج فارس	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	فرهنگ ، ملیت و قومیت در منطقه خلیج فارس	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در منطقه خلیج فارس	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری در منطقه خلیج فارس	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در خلیج فارس	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	امنیت خلیج فارس و نظام بین الملل	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	کشورهای منطقه خلیج فارس و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۰	سینار مسایل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۱	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۲	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات دریای خزر

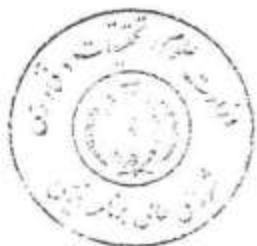
کد زمینه : ۱۳

تعداد واحدهای انتخابی : ۲۳ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشیاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در حوزه دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی حوزه دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در حوزه دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	فرهنگ ، ملیت و قومیت در حوزه دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و کشورهای حوزه دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری حوزه دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در حوزه دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	امنیت حوزه دریای خزر و نظام بین الملل	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	کشورهای حوزه دریای خزر و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۰	رژیم حقوقی دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۱	سبناز مسایل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۲	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۳	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذرانند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای خاورمیانه و شمال آفریقا

کد زمینه : ۱۴

تعداد واحدهای انتخابی : ۲۱ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در خاورمیانه و شمال آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی خاورمیانه و شمال آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در خاورمیانه و شمال آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	فرهنگ ، ملیت و قومیت در منطقه خاورمیانه	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و کشورهای خاورمیانه	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری حوزه دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در منطقه خاور میانه	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	امنیت خاورمیانه و نظام بین الملل	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	کشورهای منطقه خاورمیانه و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۰	سمینار مسایل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۱	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۲	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای آسیای مرکزی و قفقاز

کد زمینه : ۱۵

تعداد واحدهای انتخابی : ۲۱ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشیاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	فرهنگ، ملیت و قومیت در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	امنیت و نظام بین الملل در آسیای مرکزی و قفقاز	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۰	سمینار مسایل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۱	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۲	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای آسیای جنوبی

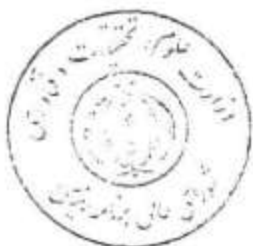
کد زمینه : ۱۶

تعداد واحدهای انتخابی : ۱۹ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در آسیای جنوبی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی آسیای جنوبی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آسیای جنوبی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	فرهنگ ، ملیت و قومیت در آسیای جنوبی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و کشورهای آسیای جنوبی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری در آسیای جنوبی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	امتیاز آسیای جنوبی و نظام بین الملل	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	کشورهای آسیای جنوبی و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	سپتار مسایل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۰	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۱	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای آسیای جنوب شرقی

کد زمینه : ۱۷

تعداد واحدهای انتخابی : ۱۹ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشیاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در آسیای جنوب شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی آسیای جنوب شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آسیای جنوب شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	فرهنگ ، ملیت و قومیت در آسیای جنوب شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و کشورهای آسیای جنوب شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری در آسیای جنوب شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	امنیت آسیای جنوب شرقی و نظام بین الملل	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	کشورهای آسیای جنوب شرقی و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	سینار سابل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۰	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۱	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای آسیای شرقی

کد زمینه: ۱۸

تعداد واحدهای انتخابی: ۱۹ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشیاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در آسیای شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی آسیای شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	فرهنگ، ملیت و قومیت در آسیای شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آسیای شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و کشورهای آسیای شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری در آسیای شرقی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	امنیت آسیای شرقی و نظام بین الملل	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	کشورهای آسیای شرقی و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	سمینار مسایل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۰	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۱	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای اورآسیا

کد زمینه : ۱۹

تعداد واحدهای انتخابی : ۲۳ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشیاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در اورآسیا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی اورآسیا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	جامعه و فرهنگ در اورآسیا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	تاریخ سیاسی و روابط بین المللی در اورآسیا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و کشورهای اورآسیا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری روسیه	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	اقتصاد انرژی و منابع طبیعی اورآسیا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	امنیت در روسیه	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	کشورهای اورآسیا و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۰	روسیه و رژیم حقوقی دریای خزر	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۱	سینار مسائل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۲	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۳	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذرانند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای اروپا

کد زمینه : ۲۰

تعداد واحدهای انتخابی : ۲۴ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشیاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در اروپا (۱)	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	سیاست و حکومت در اروپا (۲)	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	جغرافیای سیاسی اروپا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	جامعه و فرهنگ در اروپا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در اروپا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	روابط ایران و اروپا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	اقتصاد انرژی و منابع طبیعی اروپا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	اروپا و نظام بین الملل	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	اتحادیه اروپا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۰	سازمانهای بین المللی اروپایی (۱)	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۱	سازمانهای بین المللی اروپایی (۲)	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۲۲	سینار مسائل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۳	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای آمریکای شمالی

کد زمینه : ۲۱

تعداد واحدهای انتخابی : ۲۳ واحد

پیشیاز	ساعت			واحد	نام درس	کد درس
	جمع	نظری	عملی			
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	سیاست و حکومت در آمریکای شمالی	۱۱
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	جغرافیای سیاسی آمریکای شمالی	۱۲
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آمریکای شمالی	۱۳
ندارد		۳۲	۳۲	۲	سیاست خارجی ایالات متحده	۱۴
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	جامعه و فرهنگ در آمریکای شمالی	۱۵
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	روابط ایران و ایالات متحده	۱۶
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	مسائل حقوقی روابط ایران و ایالات متحده	۱۷
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	روابط ایران با کانادا و مکزیک	۱۸
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	اقتصاد سیاسی کشورهای آمریکای شمالی	۱۹
ندارد	-	۳۲	۳۲	۲	سیاست و امنیت ملی در ایالات متحده آمریکا	۲۰
ندارد	-	۱۶	۱۶	۱	سمینار مسائل روز	۲۱
ندارد	-	۱۶	۱۶	۱	تحقیق آزاد	۲۲
ندارد	-	۱۶	۱۶	۱	آشنایی با زبانهای محلی	۲۳

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوقی را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای آمریکای مرکزی و جنوبی

کد زمینه : ۲۲

تعداد واحدهای انتخابی : ۱۹ واحد

پیش‌باز	ساعت		واحد	نام درس	کد درس
	جمع	نظری عملی			
ندارد	-	۳۲	۲	سیاست و حکومت در آمریکای مرکزی و جنوبی	۱۱
ندارد	-	۳۲	۲	جغرافیای سیاسی آمریکای مرکزی و جنوبی	۱۲
ندارد	-	۳۲	۲	فرهنگ ، ملیت و قومیت آمریکای مرکزی و جنوبی	۱۳
ندارد	-	۳۲	۲	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آمریکای مرکزی و جنوبی	۱۴
ندارد	-	۳۲	۲	روابط ایران و کشورهای آمریکای مرکزی و جنوبی	۱۵
ندارد	-	۳۲	۲	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری آمریکای مرکزی و جنوبی	۱۶
ندارد	-	۳۲	۲	امنیت آمریکای مرکزی و جنوبی و نظام بین الملل	۱۷
ندارد	-	۳۲	۲	کشورهای آمریکای مرکزی و جنوبی و سازمانهای بین المللی	۱۸
ندارد	-	۱۶	۱	سمینار مسائل روز	۱۹
ندارد	-	۱۶	۱	تحقیق آزاد	۲۰
ندارد	-	۱۶	۱	آشنایی با زبانهای محلی	۲۱

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از دروس فوق را بگذراند.

دروس اختیاری زمینه مطالعات منطقه ای آفریقا

کد زمینه : ۲۳

تعداد واحدهای انتخابی : ۱۹ واحد

کد درس	نام درس	واحد	ساعت		پیشیاز
			جمع	نظری عملی	
۱۱	سیاست و حکومت در آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۲	جغرافیای سیاسی آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۳	فرهنگ ، ملیت و قومیت در آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۴	تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۵	روابط ایران و آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۶	اقتصاد سیاسی و روابط تجاری آفریقا	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۷	امت آفریقا و نظام بین الملل	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۸	کشورهای افریقای و سازمانهای بین المللی	۲	۳۲	۳۲	ندارد
۱۹	سینار مسائل روز	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۰	تحقیق آزاد	۱	۱۶	۱۶	ندارد
۲۱	آشنایی با زبانهای محلی	۱	۱۶	۱۶	ندارد

در صورت انتخاب این زمینه، هر دانشجو موظف است حداقل ۹ درس و مجموعاً ۱۸ واحد درسی از

دروس فوق را بگذراند.

الف :

سرفصل دروسی پیشنهادی

فصل سوم:

سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد

رشته مطالعات منطقه ای

روش پژوهش در روابط بین الملل

کد درس: ۰۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

ساعات تدریس: ۳۴

هدف: آشنا کردن دانشجو به اهمیت تعیین کننده روش در دستیابی به شناخت درست درباره عوامل، نیروها، روندها و فراگردها در روابط بین الملل، چگونگی گردآوری، ارزیابی، تجزیه، رده بندی و تفسیر داده های بین المللی و ارائه نتیجه بدست آمده بصورت تئوری روابط بین الملل یا گزارش علمی. در این درس روشهای عمده بطور نظری ارائه میگردد و دانشجویان موظف خواهند بود که با تهیه و ارائه یک گزارش علمی نشان دهند که کاربرد عملی این روشها را یاد گرفته اند.

سرفصل های درس

روش و اهمیت آن در دستیابی به شناخت درست، وابستگی روش به موضوع مورد مطالعه و پژوهش، ویژگیها و دگرگونیهای جامعه جهانی و روابط میان اعضای آن، گرایشهای تخصصی و کلی نگری در امور بین المللی.

مراحل تکامل روشهای مطالعه روابط بین الملل: مراحل تاریخی، حقوقی، رویدادهای انفرادی جاری و توجه به ساختها و عوامل پایدار در روابط بین الملل.

روشهای عمده مورد کاربرد امروزی: روشهای تاریخی، محیط گمراهی، روانی، سیاسی، دستوری، رفتاری، سیستمی، سبب سازی و التقاطی.

روشهای پژوهش در روابط بین الملل: نقش پژوهش در تولید دانش نوین و روشهای گوناگون اجرای طرحهای پژوهشی، فردی، گروهی، بین نهادی، بین المللی و انواع روشهای پژوهش:

اسنادی، آماری، مشاهده ای، مصاحبه ای و بین رشته ای سازمان ملل متحد و ارگانهای وابسته منطقه ای و تخصصی دولتها و آثار متخصصین روابط بین الملل، چگونگی شناسایی و دستیابی به این داده ها.

تجزیه و تحلیل داده ها: روش پویا و روش ایستا - طرح و واحدهای تجزیه، رده بندی و تفسیر نتایج بدست آمده، ارائه نتایج بصورت تئوری یا گزارش عملی.

کارورزی

کد درس: ۰۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری و عملی

ساعات تدریس: ۴۸

هدف: افزایش مهارت و کارآیی دانشجویان با توجه به اهداف دانشکده، در جهت فراگیری آموزشهای نظری و انطباق عملی آن در موارد مختلف.

سرفصل های دروس

گذراندن دوره شبیه سازی سازمان ملل متحد

گذراندن دوره شبیه سازی گفتگوی تمدنها

شرکت در کارگاههای آموزشی مختلف در مورد موضوعات بین المللی

گزارش نویسی

آشنایی با کامپیوتر

آشنایی با آداب تشریفات

زبان تخصصی

کد درس: ۰۰۳

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری و عملی

هدف: ارتقاء سطح زبان دانشجویان تا حد تسلط کامل بر زبان انگلیسی خصوصاً از طریق آشنایی با متون انگلیسی روابط بین الملل.

سرفصل های درس

هر دانشجو موظف است در هر ترم تحصیلی دو واحد درسی زبان تخصصی انتخاب نماید که در طول ترم یک متن تخصصی خاص مورد مطالعه قرار میگیرد.

زبان فارسی مقدماتی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

ساعات تدریس: ۳۲ واحد

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با زبان و ادبیات فارسی در سه سطح گرامر، مکالمه و نگارش بصورت ابتدائی و مقدماتی می‌باشد. در طی این درس دانشجویان خارجی که به زبان فارسی آشنائی نداشته و یا آشنائی کمی دارند به اصول و مقدمات زبان فارسی آشنائی پیدا خواهند کرد.

سرفصل‌های درس

۱- گرامر مقدماتی

۲- مکالمه مقدماتی

۳- نگارش مقدماتی

گرامر مقدماتی

در این قسمت از درس مباحثی از قبیل افعال و زمانها، ضمائر، اعداد، قیود، صفات، حروف اضافه و ربط و ساختار

جمله در فارسی مورد بحث قرار می‌گیرد.

مکالمه مقدماتی

شامل ۸۰ الی ۱۰۰ مکالمه روزمره بوده تا دانشجو بتواند نیازهای روزمره خود را در محیط فارسی زبان برآورده کند.

این مکالمات از سلام و علیک و معرفی شروع شده و بتدریج گسترش پیدا می‌کند.

نگارش مقدماتی

پس از یادگیری الفبا، خواندن و نوشتن لغات انگلیسی که وارد فارسی شده است انجام میشود. پس از تدریس

تشدید، تنوین و همزه استفاده از دیکشنری دانشجویان شروع به خواندن و نوشتن مکالماتی را که تا حال یاد گرفته‌اند

مینمایند. معمولاً پس از دو هفته یادگیری الفبا دانشجو شروع به خواندن و نوشتن می‌نماید.

زبان فارسی پیشرفته

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: زبان فارسی (مقدماتی)

هدف: آشنایی دانشجویان با زبان و ادبیات فارسی در سه سطح گرامر، مکالمه و نگارش بصورت پیشرفته می‌باشد. در طی این درس دانشجویان خارجی که دوره مقدماتی زبان فارسی را گذرانده‌اند، زبان و ادبیات فارسی را در سطح پیشرفته فرا خواهند گرفت.

سرفصل‌های درس

۱- گرامر پیشرفته

۲- مکالمه پیشرفته

۳- نگارش پیشرفته.

گرامر پیشرفته

در این قسمت مباحثی از قبیل اضافات، افعال شرطی، عبارات مکمل و نحوه صرف زمانهائی از قبیل ماضی استمراری، ماضی بعید، مضارع اخباری، التزامی، مستقبل و امری و غیره مورد بحث قرار می‌گیرد.

مکالمه پیشرفته

مکالمات از این بیعد بلند و پیچیده‌تر شده، از خرید و چانه زدن در یک فروشگاه شروع و به بحث در مورد موضوعات مختلف ختم می‌گردد. کتاب جمعاً از ۲۴ درس تشکیل شده که شامل مکالمه و مطالب خواندنی است. این مطالب از آسان شروع و به مشکل ختم می‌گردد. (شعرهای معاصر و بتدریج کلاسیک: داستانهای کوتاه معاصر و بعد کلاسیک)

نگارش پیشرفته

مشتمل بر متن خوانی، اعم از شعر، داستانهای کوتاه میباشد. دانشجو می‌خواند و به تمرینات جواب میدهد و بعداً بعنوان تکلیف در منزل ترجمه می‌کند. این متون از اشعار و داستانهای کوتاه ادبیات مدرن فارسی شروع شده و به اشعار و متون کلاسیک ختم می‌شود.

پس از این دوره دانشجو می‌تواند متون فارسی علوم انسانی، را با استفاده از فرهنگ لغت بفهمد

ب :

سرفصل دروس پایه

کد زمینه : ۱۰
کد درس : ۱۱

نام درس : سیاست بین الملل
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس : ۳۴
پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنایی اصولی و سیستماتیک با ساختار و کارکرد نظام بین المللی، تجزیه و تحلیل عوامل تأثیر گذار یا تعیین کننده در رفتار سیاسی کشورها و درک صحیح رخدادها و فرایندهای سیاسی - بین المللی

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، تجزیه و تحلیل مفاهیم، ویژگیها و مؤلفه های سیاست خارجی، روابط خارجی، سیاست بین الملل و روابط بین الملل.
- ۲- سطوح تحلیل در روابط بین الملل : خرد، میانه، کلان
- ۳- تجزیه و تحلیل ساختار نظام بین الملل : ماهیت قدرت، نوع بازیگران (دولتها، سازمانهای دولتی، سازمانهای غیر دولتی، شرکتهای چند ملیتی و ...) و تعداد بازیگران
- ۴- تجزیه و تحلیل کارکرد و فرایند نظام بین الملل : بررسی خنجارها و قواعد حاکم بر سیاست میان ملتها
- ۵- بررسی نظام بین الملل دوران جنگ سرد و دوران پسا جنگ سرد : مطالعه تطبیقی
- ۶- بررسی نظریه های رایج در روابط بین الملل : نواقعه گرایی، نوکارکردگرایی، نهادگرایی، نئولیبرال
- ۷- تجزیه و تحلیل سیاست بین الملل بر اساس رهیافت قدرت: با تأکید بر تفسیرهای مختلف از موازنه قوا
- ۸- تجزیه و تحلیل سیاست بین الملل بر اساس رهیافت تصمیم گیری
- ۹- تجزیه و تحلیل رژیم های بین المللی: ماهیت، ابعاد و آثار
- ۱۰- بررسی و طبقه بندی اهداف ملی کشورها در عرصه سیاست خارجی
- ۱۱- بررسی جهت گیریهای سیاست خارجی در نظام بین الملل : اتحاد و ائتلاف، بی طرفی گرایی (انزوا، عدم تعهد، بی طرفی) مقابله جوی.
- ۱۲- بررسی نقشهای ملی در سیاست خارجی
- ۱۳- بررسی ابزارهای سیاست خارجی کشورها : چانه زنی، دیپلماتیک، تبلیغات، پاداش، اجبار اقتصادی، عملیات مخفیانه، مداخله نظامی و نفوذ سیاسی
- ۱۴- شیوه های همکاری و تشریک مساعی کشورها در نظام بین الملل (تشکیل نهادها و سازمانهای بین المللی، انعقاد قراردادها و پروتکل ها و ...)
- ۱۵- شیوه های حل و فصل اختلافات و مناقشات بین المللی : با تأکید بر نقش دولتها و سازمان ملل متحد
- ۱۶- دورنمای تحولات نظام بین الملل در عصر جهانی شدن
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

تحول نظری در روابط بین الملل:

جهانی شدن و منطقه گرایی

کد زمینه : ۱۰

کد درس : ۱۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با ماهیت تحول روابط بین الملل در عصر حاضر با توجه به مسئله جهانی شدن، شناخت فرصتها و چالشهای فراروی مناطق و بررسی آثار و پیامدهای جهانی و منطقه ای آن و راهکارهای پیش روی کشورهای در حال توسعه بویژه ایران جهت مقابله با اثرات منفی جهانی شدن.

سرفصل های دروس

- ۱- مقدمه : تعریف ماهیت و ابعاد مختلف جهانی شدن
- ۲- پویایی جهانی شدن : زمینه ها و جنبه های آن
- ۳- نظریه های روابط بین الملل و دنیای جهانی شده
- ۴- بررسی رویکردهای مربوط به جهانی شدن در چارچوب نظریه های روابط بین الملل.
- ۵- تفسیر نظری از سیاستهای جهانی : بررسی نگرشهای متعارض
- ۶- وضعیت دولتها در عصر جهانی شدن
- ۷- جایگاه بازیگران غیر دولتی در عصر جهانی شدن
- ۸- تأثیرات ژئوپلیتیکی جهانی شدن
- ۹- جهانی شدن و واکنش های منطقه ای
- ۱۰- نقش ایالات متحده امریکا در روند جهانی شدن
- ۱۱- تعامل روند جهانی شدن و وحدت اروپا
- ۱۲- اثرات جهانی شدن بر تحولات اورآسیا و آسیا
- ۱۳- خاورمیانه و جهانی شدن : فرصتها و چالشها
- ۱۴- فرصتها و چالشهای رودر روی بشریت در عصر جهانی شدن
- ۱۵- ظهور جهان گرایی و رویارویی با سیاستهای جهانی در قرن بیست و یکم
- ۱۶- ایران و جهانی شدن : بررسی آثار جهانی شدن و راهکارهای مقابله ایران با اثرات منفی آن
- ۱۷- نتیجه گیری و ارزیابی کلی

نام درس : سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران

کد زمینه : ۱۰

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۳

ساعات تدریس : ۲۴

هدف : تجزیه و تحلیل اصول و ویژگیهای سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران ، تحولات و ادوار سیاست خارجی ج.ا.ا ، بهره گیری از الگوهای نظری برای تجزیه و تحلیل و ارزیابی سیاست خارجی ج.ا.ا و بررسی نقش و عملکرد آن در مناطق مختلف جهان.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه و مفهوم شناسی سیاست خارجی: تعاریف ، مؤلفه ها ، منابع و ابزارها
- ۲- تجزیه و تحلیل اصول و اهداف سیاست خارجی ج.ا.ا
- ۳- تجزیه و تحلیل ارکان تصمیم گیری در سیاست خارجی ج.ا.ا با تأکید بر نخبگان رسمی و غیررسمی تأثیر گذار بر سیاست خارجی
- ۴- تجزیه و تحلیل فرآیند تصمیم گیری در سیاست خارجی ج.ا.ا با تأکید بر روندها و اولویتهای
- ۵- بررسی چالشهای نظری در سیاست خارجی ج.ا.ا (منافع ملی، اهداف آرمانی، آرمانگرایی، واقعگرایی، درونگرایی، برونگرایی و کالبد شکافی نظریه های ارائه شده در این رابطه : نظریه ام القری و ...)
- ۶- ابزارهای سیاست خارجی با تأکید بر نقش تبلیغات و اهرمهای اقتصادی از قبیل نفت
- ۷- تحولات و ادوار سیاست خارجی ج.ا.ا
- ۸- بررسی و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ج.ا.ا در خاورمیانه
- ۹- بررسی و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ج.ا.ا در خلیج فارس
- ۱۰- بررسی و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ج.ا.ا در آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۱- بررسی و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ج.ا.ا در شرق و جنوب آسیا
- ۱۲- بررسی و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ج.ا.ا در قبال اتحادیه اروپا و شورای اروپایی
- ۱۳- بررسی و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ج.ا.ا در قبال ایالات متحده امریکا
- ۱۴- بررسی و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ج.ا.ا در قبال آفریقا و آمریکای لاتین
- ۱۵- بررسی و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی ج.ا.ا : با تأکید بر حضور ایران در سازمانهای منطقه ای و فرامنطقه ای (کنفرانس اسلامی ، اوپک، اگو، عدم تعهد و ...)
- ۱۶- بررسی عملکرد سازمان ملل متحد در قبال ج.ا.ا و بررسی اقدامات ج.ا.ا در سازمان ملل متحد و سازمانهای تخصصی وابسته به آن.
- ۱۷- ارزیابی عملکرد سیاست خارجی ج.ا.ا : نقاط ضعف و قوت
- ۱۸- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: اقتصاد سیاسی بین المللی

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

پیشنیاز: ندارد

کد زمینه: ۱۰

کد درس: ۱۴

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با جنبانی نظری، رهیافتها و مدل‌های اقتصاد سیاسی بین المللی، مسائل پولی بین المللی، نظریه ها، سیاست تجارت بین المللی، روند همگرایی اقتصاد جهانی و منطقه ای - مسائل مالی و پولی بین المللی - نظم نوین اقتصاد جهانی، نقش شرکتهای چند ملیتی در اقتصاد جهانی و چگونگی تطبیق چارچوبهای نظری اقتصاد سیاسی با فرایندها، اشکال، سیاستها و راهکارهایی که در نظامهای مختلف سیاسی - اقتصادی مورد آزمون قرار گرفته و نیز بررسی تجربیات حاصل از الگوهای متنوع اقتصادی در کشورها و مناطق مختلف جهان.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه (چستی اقتصاد سیاسی، اقتصاد بین المللی، اقتصاد سیاسی منطقه ای و اقتصاد سیاسی بین المللی، اهمیت و ابعاد اقتصاد بازار جهانی)
- ۲- نظریه های پایه و رهیافتهای اساسی اقتصاد سیاسی بین المللی، سابقه تاریخی و نظریه های لیبرالیستی، نظریه ناسیونالیستی، نظریه نئولیبرالیستی، نظریه مارکیستی و نظریه های جدید تجارت بین المللی
- ۳- تجزیه و تحلیل تغییرات ساختاری در نظام اقتصاد بین المللی با تأکید بر جایگاه و نقش بازیگران دولتی، شرکتهای چند ملیتی، رژیمهای بین المللی، سازمانهای منطقه ای و سازمانهای فرامنطقه ای در اقتصاد سیاسی بین المللی
- ۴- تحولات اقتصاد سیاسی جهانی: بررسی روند همگرایی اقتصاد بین المللی و منطقه ای
- ۵- شرکتهای چند ملیتی (ماهیت و قلمرو فعالیت شرکتهای چند ملیتی، شرکتهای چند ملیتی و کشورهای مبدأ، شرکتهای چند ملیتی جدید)
- ۶- مسائل پولی و مالی بین المللی (دلار و سلطه گری آمریکا، دیپلماسی دلار - استرلینگ، ارزشهای رقیب مانند یورو و میزان تسلط آنها بر بازار جهانی)
- ۷- عوامل تأثیرگذار بر اقتصاد سیاسی بین المللی و منطقه ای: بررسی تأثیر عوامل زیست محیطی، ارتباطاتی، تکنولوژیک و منابع انرژی بر توسعه اقتصادی و همگراییهای اقتصادی منطقه ای، فرامنطقه ای و بین منطقه ای.
- ۸- بررسی شکانهای اقتصادی شمال - جنوب و همچنین مسأله بدهی کشورهای در حال توسعه از دهه ۸۰ به بعد.
- ۹- بحرانهای اقتصادی منطقه ای و تأثیر آن بر اقتصاد جهانی (بررسی موردی بحران اقتصادی کشورهای آسیای جنوب شرقی در عصر جهانی شدن)
- ۱۰- تجزیه و تحلیل سیاستها و راهبردهای اقتصادی کشورهای در حال توسعه و توسعه یافته (راهبردهای توسعه، خصوصی سازی، عروسی سازی، کمکهای خارجی، سرمایه گذاری خارجی و تأثیر آن بر رشد اقتصادی مناطق: بررسی موردی کشورهای آسیای جنوب شرقی)

- ۱۲- تجزیه و تحلیل سیاست تجارت بین المللی : بررسی جایگاه، نقش و عملکرد سازمان تجارت جهانی، صندوق بین المللی پول و بانک جهانی در اقتصاد سیاسی بین الملل و بررسی الگوهای تجاری جدید.
- ۱۳- تجزیه و تحلیل ساختار، اهداف و کارکرد اتحادیه های اقتصادی فرامنطقه ای (گروه ۷۷، اریک، اپک، آسه، آن، گروه ۸ و ...)
- ۱۴- چشم انداز اتحادیه های اقتصادی منطقه ای در آسیا در قرن ۲۱
- ۱۵- چشم انداز اتحادیه های اقتصادی منطقه ای در اروپا در قرن ۲۱
- ۱۶- چشم انداز اتحادیه های اقتصادی منطقه ای در آمریکا در قرن ۲۱
- ۱۷- دورنمای نظم نوین اقتصاد بین الملل در قرن بیست و یکم : مؤلفه ها، ساختارها، فرایندها، تحولات و پیامدها
- ۱۸- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : نظام امنیت بین المللی و منطقه ای

کد زمینه : ۱۰

تعداد و نوع واحد : ۳ واحد، نظری

کد درس : ۱۵

ساعات تدریس : ۳۴

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنا ساختن دانشجو با نظریات مربوط به امنیت بین المللی و منطقه ای، ساختار و تحولات کنونی نظام امنیت بین المللی، مناطق بحران و ثبات، تلاشهای سازمانی برای مقابله با تهدیدات امنیتی در عرصه منطقه ای و بین المللی و ترتیبات امنیتی منطقه ای و بین المللی.

سرفصل های درس

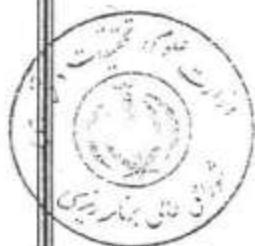
- ۱- مقدمه : مفهوم شناسی امنیت و ابعاد و مؤلفه های آن
- ۲- تجزیه و تحلیل نظریه ها و مکاتب گوناگون در باره امنیت ملی ، منطقه ای و بین المللی (تجزیه و تحلیل دیدگاههای ویر، ویرسون، کگلی، کوزاک، باری بوزان و مکتب کینهاگ)
- ۳- نگاهی بوروکراتیک به عوامل تأثیرگذار بر امنیت منطقه ای و بین المللی (با تأکید بر نقش افکار عمومی بین المللی، رسانه ها و ماهواره ها، نهادهای جامعه مدنی بین المللی، سازمانهای بین المللی غیردولتی و ...)
- ۴- تجزیه و تحلیل دیدگاههای سخت افزاری و نرم افزاری به امنیت منطقه ای و بین المللی
- ۵- تجزیه و تحلیل مقایسه ای ساختار و تحولات نظام امنیت بین المللی در دوران جنگ سرد و پس از جنگ سرد.
- ۶- رابطه امنیت ملی و امنیت منطقه ای: تأثیر مهاجرتها، تنشهای داخلی، بحرانها و منازعات نژادی و مذهبی و ارزشهای ملی بر امنیت منطقه ای.
- ۷- رابطه امنیت منطقه ای و امنیت بین المللی : تأثیر همگرایی ها و واگراییهای منطقه ای و همچنین تأثیر پیمانهای امنیتی منطقه ای بر نظام امنیت بین المللی
- ۸- سازمان ملل و امنیت بین المللی : نیروهای حافظ صلح و شورای امنیت و ...
- ۹- تأثیر رژیمهای خلع سلاح و کنترل و منع گسترش تلیحات در نظام امنیت بین المللی.
- ۱۰- عوامل غیر نظامی تأثیر گذار بر امنیت بین المللی (تبلیغات، تروریسم، سازمانهای اطلاعاتی و ...)
- ۱۱- بررسی ابزارها و شیوه های مدیریت بحرانهای بین المللی و منطقه ای
- ۱۲- بررسی الگوهای مداخله گری و استراتژیهای امنیتی قدرتهای بزرگ و تأثیر آن بر نظام امنیت بین المللی و منطقه ای
- ۱۳- تجزیه و تحلیل موضوع گسترش ناتو به شرق و تأثیر آن بر نظام امنیت بین المللی و منطقه ای.
- ۱۴- بررسی تقابلها و تعاملهای روسیه، ایالات متحده و اروپا در حوزه های بالکان، اروپا، آسیای مرکزی و قفقاز و خاورمیانه.
- ۱۵- بررسی جایگاه ایالات متحده در نظام تک - چند قطبی کنونی و نقش و عملکرد آن در نظام امنیت بین المللی و منطقه ای.
- ۱۶- بررسی موردی نظام امنیت منطقه ای در خلیج فارس و دریای خزر: تجزیه و تحلیل ترتیبات امنیتی در خلیج فارس، رژیم حقوقی دریای خزر، تلاشهای قدرتهای منطقه ای و فرامنطقه ای برای مدیریت بحران
- ۱۷- تجزیه و تحلیل چالشها و فرصتهای فراروی نظام امنیت بین المللی و منطقه ای در عصر جهانی شدن.
- ۱۸- چشم انداز نظام امنیت بین المللی و منطقه ای در قرن بیست و یکم.
- ۱۹- جمع بندی و نتیجه گیری.

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات ایران

ج :

سرفصل دروس تخصصی

نام درس : سیاست و حکومت در ایران

کد زمینه : ۱۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۱

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : تحلیل ساختار نظام سیاسی و سازو کارهای توزیع قدرت سیاسی - اجتماعی ، قشربندی اجتماعی ، حوزه های مخصوص عمومی و حکومتی و رابطه قوای سه گانه در ساختار حکومتی و نیز تجزیه و تحلیل ابعاد مشارکت سیاسی با تأکید بر چالشهای بین جامعه مدنی و دولت در فرایند توسعه سیاسی ایران

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (با تأکید بر نظریه های دولت و تطبیق آن بر شرایط ایران)
- ۲- روند استقرار دولت مدرن در ایران (بحثی تاریخی و تطبیقی)
- ۳- ادوار و تحولات دولت در ایران عصر پهلوی (دولت مطلقه، دوران فترت، اقتدار گرایی بوروکراتیک، کورپوراتیسم اقتدارگرا، دولت تحصیلدار، لیبرالیسم محافظه کار و ..)
- ۴- مبانی مشروعیت سیاسی دولت در ایران
- ۵- ساختار حکومت و رابطه بین قوای سه گانه در ایران (بحثی پیرامون اصل تفکیک قوا و مراحل آن)
- ۶- نقش قوه مجریه در ساختار نظام سیاسی و اداری ایران (چگونگی شکل گیری و نقش بوروکراسی اداری مدرن در درون دولت اقتدارگرا)
- ۷- ساختار ویژگیها و عملکرد پارلمان در ایران : تغییرات ساختاری و نقشی و تحولات تاریخی آن
- ۸- ساختار، نقش و عملکرد قوه قضاییه در ایران (تلاش جهت تحقق عدالت عمومی و اصل تفکیک قوا)
- ۹- مکانیسم توزیع قدرت سیاسی بین لایه ها و اقشار اجتماعی ایران (بررسی تطبیقی دوران پهلوی و جمهوری اسلامی)
- ۱۰- فرایند شکل گیری جامعه مدنی، ساز و کارهای مشارکت سیاسی و چالش های فراروی آن در ایران طی فرایند توسعه سیاسی : بررسی تطبیقی
- ۱۱- نقش احزاب، گروه های ذینفوذ، جناحهای سیاسی و رسانه ها و بطور کلی گستره عمومی در ساختار سیاسی ایران : (بحثی تاریخی تطبیقی با رویکردی آسیب شناسانه)
- ۱۲- ساختار و فرایند تصمیم گیری در سیاست داخلی و خارجی ایران (آسیب شناسی نظام بوروکراسی)
- ۱۳- بافت نخبگان سیاسی و تأثیر آن بر جهت گیری ها و گرایش های سیاست داخلی و خارجی ایران
- ۱۴- جایگاه حوزه های حکومتی، عمومی و خصوصی در سیاست و حکومت ایران
- ۱۵- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : جغرافیای سیاسی ایران
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس : ۳۲

کد زمینه : ۱۱
کد درس : ۱۲

هدف : در این درس براساس رهیافتی انسان گرایانه از جغرافیای سیاسی، موضوع چگونگی سازماندهی سیاسی فضای جغرافیایی سرزمین ایران، تحت تأثیر فرایندهای سیاسی و توسط گروههای ملی و فراملی مورد بحث قرار می گیرد.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مروری بر مفهوم جغرافیای سیاسی و سیر تحول نظریه ها در آن)
- ۲- تشریح ساختار جغرافیایی سرزمین ایران (معرفی حدود قلمرو، نقش موقع جغرافیایی، توپوگرافی و اقلیم ...)
- ۳- تحلیل موانع تاریخی توسعه نیافتگی در ایران (ارائه یک مدل نظری و استخراج موانع توسعه)
- ۴- تحلیل مکانی - فضایی چگونگی تنزل قدرت ملی و نفوذ منطقه ای ایران (تحلیل چگونگی جدا شدن سرزمینهای قفقاز و آسیای مرکزی و افغانستان از ایران)
- ۵- سیر تحول نظام حکومت و سازمان سیاسی فضا در دوره های مختلف تاریخی ایران
- ۶- بررسی چگونگی استقرار دولت مدرن در ایران در اوایل قرن بیستم (بررسی نقش عوامل درونزا و برونزا) در شکل گیری حکومت پهلوی
- ۷- تحلیل جغرافیایی قدرت ملی با تأکید بر تأثیر موقعیت جغرافیایی، وسعت ارضی، ناهمواریها و... بر قدرت کشور)
- ۸- کشورشناسی ایران (سنجش نقش عوامل اجتماعی و فرهنگی از جمله مقوله علت وجودی، اندیشه سیاسی و هویت ملی)
- ۹- تحلیل ساختاری - کارکردی حکومت در ایران (ارائه یک مدل نظری درباره چگونگی رابطه بین دولت و جامعه مدنی در فرایند توسعه ایران)
- ۱۰- ناحیه و ناحیه گزایی سیاسی در ایران (چارچوب نظری، تعاریفات ناحیه گزایی، نابرابریهای ناحیه ای و ...)
- ۱۱- چگونگی ناحیه بندی سیاسی و طرح تقسیمات کشوری در ایران (مدل نظری، پیشینه تاریخی، ساختار کنونی و ارائه الگوی مناسب ...)
- ۱۲- چالشهای قدرت ملی در ایران (نابرابریهای ناحیه ای، اجتماعی، جمعیتی و فرهنگی - فشارهای جانبی)
- ۱۳- تحلیل ژئوپلیتیکی جایگاه ایران در جهان (جایگاه ایران در مدل های ژئوپلیتیکی، موقعیت کنونی ایران در نظام متحول بین المللی)
- ۱۴- موقعیت ایران در سازمانهای منطقه ای و بین المللی (سوابق، الگوها، عملکردها و ...)
- تحلیلی بر مبانی جغرافیایی سیاست خارجی ایران
- ۱۵- تحلیلی از دورنمای ژئوپلیتیکی ایران در قرن بیست و یکم
- ۱۶- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : تاریخ سیاسی ایران
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس : ۳۲

کد زمینه : ۱۱
کد درس : ۱۳

هدف: آشنایی دانشجویان با سیر تحولات تاریخ سیاسی ایران بویژه دوران معاصر می باشد.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- بررسی اجمالی تحولات تاریخ سیاسی ایران در دوران باستان
- ۳- بررسی اجمالی تحولات تاریخ سیاسی ایران پس از ظهور اسلام
- ۴- بررسی اجمالی تحولات تاریخ سیاسی ایران در قرون هفدهم، هیجدهم و نوزدهم
- ۵- بررسی اجمالی تحولات تاریخی سیاسی ایران در قرن بیستم
- الف: تحولات سیاسی ایران بعد از جنگ جهانی اول
- ب: تحولات سیاسی ایران از جنگ جهانی دوم به بعد
- ۶- بررسی روند شکل گیری دولت مدرن در ایران: تحلیل تاریخی - تطبیقی
- ۷- مروری اجمالی بر بحرانهای سیاسی در ایران معاصر (شورشها، قیامها، کودتاها، نهضتها و انقلابها)
- ۸- بررسی زمینه ها و عوامل پیروزی انقلاب اسلامی
- ۹- بررسی تأثیر عوامل داخلی، منطقه ای و بین المللی بر تحولات سیاسی ایران: تجزیه و تحلیل تاریخی - تطبیقی
- ۱۰- تشریح متغیرهای فردی، دیوان سالارانه، حکومتی، اجتماعی و سیستمی تأثیرگذار بر ساختار تصمیم گیری سیاست داخلی و خارجی در ایران
- ۱۱- گروهها، احزاب و تمایلات سیاسی عمده در ایران (ناسیونالیسم، جنبش های چپ گرا، اسلام گرایی و غیره)
- ۱۲- نقش گروههای ذینفوذ در فرآیندهای سیاسی ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی
- ۱۳- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: جامعه و فرهنگ در ایران

کد زمینه: ۱۱

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۴

ساعات تدریس: ۳۲

- هدف: آشنایی با ساختار اجتماعی، قومی، طبقاتی و جمعیتی جامعه ایران، و نیز سیاستهای اجتماعی - فرهنگی حکومتهای ایران، هویتهای ملی، محلی و فرهنگی، بحرانهای اجتماعی و تحولات فرهنگی در جامعه ایران

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم فرهنگ، تمدن، جامعه و اجتماع و عناصر مشكله آنها)
- ۲- مروری بر ساختار جمعیتی، اجتماعی، قومی، طبقاتی در ایران
- ۳- هویت ملی و میراث فرهنگی مشترک ایرانیان در بستر تاریخ
- ۴- هویت فرهنگی ایران و عناصر مشكله آن (مذهب تشیع، تمدن ایرانی و مدرنیته)
- ۵- تحولات فرهنگ سیاسی در ایران (محدوده، تبعی، مشارکتی)
- ۶- بررسی و معرفی فرهنگها، خرده فرهنگها و هویتهای محلی در ایران
- ۷- سیاستهای حکومت ایران در قبال تنوع فرهنگی و زبانهای محلی (بررسی دو محور افقی تمرکزگرایی - فدرالیسم و عمودی اقتدارگرایی - نکتز گرایی)
- ۸- بررسی و معرفی لایه های مختلف قشر بندی اجتماعی در ایران و آثار سیاسی - اجتماعی آن
- ۹- تأثیر سیاستهای اجتماعی - فرهنگی حکومتهای ایران (تمرکزگرایی، تمرکز زدایی، نکتزگرایی و توسعه بر هویتهای قومی و گروهی)
- ۱۰- سیاستهای محلی حکومتهای مرکزی ایران: ادغام و یکپارچه سازی یا اعطای خودمختاری
- ۱۱- نقش و تأثیر و جایگاه ادیان و مذاهب در فرهنگ ایرانیان
- ۱۲- عوامل سیاسی، اجتماعی، اقتصادی تأثیرگذار بر هویت فرهنگی ایرانیان
- ۱۳- بررسی هنرهای ایرانی در زمینه معماری، خطاطی، صنایع دستی، نساجی، قالی بافی و ...
- ۱۴- مروری بر جایگاه افکار عمومی و تحولات آن در ایران قبل و بعد از انقلاب اسلامی
- ۱۵- دورنمای فرهنگ و جامعه ایران در فرایند جهانی شدن: تعارض یا تعامل میان محله گرایی و جهانی شدن
- ۱۶- بررسی نقش و جایگاه زنان در تحولات اجتماعی و سیاسی ایران
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : اقتصاد سیاسی ایران
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس : ۳۲

کد زمینه : ۱۱
کد درس : ۱۵

هدف : آشنایی دانشجویان با عوامل (بحرانها، فرایندها و پویسهای سیاسی) و بازیگران تأثیرگذار بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری، ادوار و تحولات بخشهای مختلف اقتصاد سیاسی ایران در مقاطع مختلف تاریخی، سیاستهای اقتصادی و تجاری حکومتها در عرصه های داخلی، دو جانبه و چند جانبه، برنامه های توسعه اقتصادی در بسترتاریخ با تأکید بر برنامه های توسعه در دولت جمهوری اسلامی ایران

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم و تعریف اقتصاد سیاسی و بحثی پیرامون نظریات توسعه)
- ۲- بحثی نظری پیرامون رابطه نوسازی اقتصادی با پیدایش دولت مدرن و تحقق توسعه سیاسی
- ۳- بحثی تاریخی پیرامون تحولات اقتصادی، بحرانهای اقتصادی و روابط تجاری ایران در دوران پهلوی
- ۴- تاریخ اقتصاد سیاسی دولت در ایران پهلوی (کورپوراتیسم اقتدارگرا، دولت تحصیلدار، استقلال نسبی دولت از طبقات اجتماعی)
- ۵- بررسی بحرانها و فرایندهای اقتصادی تأثیرگذار بر ساختار سیاسی، اقتصادی و تجاری ایران (بحرانهای ۳۳ - ۱۹۲۹، ۱۹۷۳، ۸۸ - ۱۹۸۱ و توسعه اقتصادی ۹۷ - ۱۹۸۹)
- ۶- سیاستهای اقتصادی و تجاری دولت در دوران رضا شاه : انحصار تجارت خارجی، نوسازی از بالا، تشویق صادرات، جایگزینی واردات و گسترش روابط تجاری با آلمان
- ۷- لیبرالیسم اقتصادی در مقطع سالهای ۳۲ - ۱۳۲۰ : خود اتکایی اقتصادی، توسعه صادرات غیر نفتی، جایگزینی واردات و گسترش روابط تجاری با آلمان
- ۸- توسعه اقتصادی و توسعه نیافتگی سیاسی (۵۲ - ۱۳۳۲) : توسعه صنعتی و اصلاحات ارضی، سیاست توزیع اقتصادی، سیاست اقتصادی توزیع مجدد، گسترش روابط تجاری با اروپا، امریکا و ژاپن
- ۹- بحران اقتصادی و بحران مشروعیت در نظام سیاسی ایران (۵۷ - ۱۳۵۲) : پوپولیسم و چرخش سیاست اقتصادی، آزادی اقتصادی و فضای باز سیاسی
- ۱۰- مروری اجمالی بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری ایران پس از پیروزی انقلاب اسلامی : نهادهای برنامه ریزی اقتصادی، نهادهای اقتصادی دولتی و غیر دولتی (عمومی)
- ۱۱- بررسی ادوار و تحولات اقتصاد سیاسی و روابط تجاری ایران، دولتی کردن اقتصاد و سیاست عدالت اجتماعی، محدودیت روابط تجاری، خصوصی سازی اقتصادی، توسعه روابط تجاری
- ۱۲- بررسی مهم بخش های کشاورزی، صنایع نفت و گاز و معادن و خدمات در اقتصاد سیاسی ایران
- ۱۳- تجزیه و تحلیل صادرات و واردات ایران در دوران جمهوری اسلامی (صادرات نفتی و غیر نفتی، واردات کالاها و صنایع خارجی و تراز بازرگانی کشور)
- ۱۴- بررسی مهم کشورهای خارجی در اقتصاد سیاسی ایران (سرمایه گذاری خارجی، استقراض خارجی و ...)
- ۱۵- بررسی برنامه های توسعه اقتصادی و اجتماعی اول، دوم و سوم در دولت جمهوری اسلامی ایران
- ۱۶- جمهوری اسلامی ایران و سازمانهای اقتصادی منطقه ای، فرامنطقه ای و بین المللی (ا.ک.و، اوپک و سازمان تجارت جهانی)
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: ایران و سازمانهای بین المللی و منطقه ای

کد زمینه: ۱۱

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۶

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی دانشجویان با تاریخچه مواضع و اهداف ایران در قبال سازمانهای منطقه ای و بین المللی، جایگاه چند جانبه گرایی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، بررسی موانع و چالشهای فراروی همگرایی منطقه ای و عضویت در سازمانهای بین المللی و تجزیه و تحلیل مواضع ایران در قبال برخی سازمانهای عمده منطقه ای و بین المللی

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (تعریف سازمانهای منطقه ای بین المللی، انواع سازمانهای بین المللی، تعریف همگرایی و ابعاد آن)
- ۲- تحلیلی بر تاریخچه عضویت ایران در سازمانهای منطقه ای و بین المللی قبل از انقلاب اسلامی ایران
- ۳- تجزیه و تحلیل تحولات و ادوار مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال سازمانهای بین المللی
- ۴- بررسی جایگاه سیاست چند جانبه گرایی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران و چالشهای فراروی آن
- ۵- مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال سازمان ملل متحد و نهادهای تخصصی آن بویژه یونسکو، آنکادو فانو
- ۶- مواضع و اهداف جمهوری اسلامی ایران در قبال جنبش عدم تعهد و گروه ۷۷
- ۷- مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال سازمان تجارت جهانی
- ۸- مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال صندوق بین المللی پول و بانک جهانی
- ۹- مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال ناتو و گسترش آن به شرق
- ۱۰- مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال اتحادیه اروپا
- ۱۱- مواضع و اهداف جمهوری اسلامی ایران در قبال و در بطن سازمان کنفرانس اسلامی و گروه DA
- ۱۲- مواضع و اهداف جمهوری اسلامی ایران در قبال و در بطن اوپک
- ۱۳- مواضع و اهداف جمهوری اسلامی ایران در درون ساختار اگو
- ۱۴- مواضع و اهداف جمهوری اسلامی ایران در قبال سازمان همکاری کشورهای ساحلی دریای خزر و CIS
- ۱۵- مواضع و اهداف جمهوری اسلامی ایران در قبال شورای همکاری خلیج فارس
- ۱۶- چشم انداز سیاست چند جانبه گرایی جمهوری اسلامی و راهکارهای پیش روی ایران در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: آشنایی با سنن و آداب و رسوم گروههای ملی در ایران

کد زمینه: ۱۱

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۷

ساعات تدریس: ۳۲

پیشنیاز: ندارد

هدف: درک ویژگیها و کارکردهای فرهنگ و اجتماعی تمدن ایرانی از طریق آشناساختن دانشجویان با آداب و رسوم و سنتهای گروههای مختلف قومی - ملی این سرزمین و در جهت شناخت هر چه بهتر الگوهای شخصیتی و رفتارهای فردی - اجتماعی مردم ایران در فرایند تکامل تاریخی خود

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (بحثی پیرامون مفاهیم فرهنگ، تمدن، قوم، ملت)
- ۲- طبقه بندی مردم شناختی از گروههای قومی - ملی (گروههای قومی، زبانی، مذهبی، جغرافیایی در ایران)
- ۳- مروری بر موزاییک قومی - فرهنگی مردم ایران و چگونگی پراکندگی جغرافیایی آنها بر پهنه سرزمین
- ۴- چشم اندازی تاریخی به تحول فرهنگی گروههای قومی در ایران (منشأ، خاستگاه جغرافیایی و روند تکامل فرهنگی)
- ۵- بررسی سنتها و رفتار اجتماعی مردم ترک زبان و شیعه مذهب منطقه آذربایجان (منشأ، علایق، فرهنگ، مشاهیر، ادبیات)
- ۶- بررسی سنتها و رفتار اجتماعی مردم کرد زبان و سنی مذهب منطقه غرب کشور
- ۷- بررسی سنتها و رفتار اجتماعی مردم عرب زبان شیعه و سنی مستقر در جلگه خوزستان و هرمزگان
- ۸- بررسی سنتها و رفتار اجتماعی مردم بلوچ زبان و سنی مذهب مستقر در مکران و بلوچستان
- ۹- بررسی سنتها و رفتار اجتماعی مردم شیعه مذهب سیستان و خراسان جنوبی
- ۱۰- بررسی آداب و رسوم و سنن قومیت های ایرانی از دیدگاه سیاستمداران و جهانگردان خارجی
- ۱۱- بررسی آداب و رسوم و سنن قومیت های ایرانی در خاطرات سیاستمداران و نویسندگان ایرانی
- ۱۲- بررسی آداب و رسوم و سنن قومیت های ایرانی نشأت گرفته از فرهنگ اسلامی ایرانیان (اعیاد، وفیات، مراسم جشن، مراسم عزاداری و سوگواری)
- ۱۳- بررسی آداب و رسوم و سنن قومیت های ایرانی نشأت گرفته از فرهنگ ایران باستان (سرروز، مهرگان و ...)
- ۱۴- بررسی آیین های استغالی و مراسم گذار در فرهنگ ایرانی (ختنه سوران، جشن تکلیف، مراسم ازدواج، خدمت نظام وظیفه، تدفین)
- ۱۵- بررسی نحوه تعامل و رفتار گروههای ملی ایران با اتباع خارجی (مهمان نوازی، حسن معاشرت و ...)
- ۱۶- نحله شناسی الگوهای شخصیتی و رفتاری گروههای قومی ایرانی (مطالعه تطبیقی)
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در ایران

کد زمینه : ۱۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۸

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با منابع سیال قابل ذخیره و غیر سیال تجدید پذیر و تجدید ناپذیر اعم از انرژیهای خورشیدی ، آبی، بادی، شیلات، هیدروکربوری، پوششهای گیاهی و منابع زیر زمینی کانی فلزی و غیر فلزی ایران با تأکید بر میزان، انواع، اهمیت، پراکندگی سرزمینی، و موارد کاربرد هر کدام

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- روش شناسی برنامه ریزی و سیاستگذاری در منابع انرژی ایران
- ۳- شیوه های برنامه ریزی و توسعه منابع طبیعی و انسانی در ایران
- ۴- تحولات بخش انرژی نفتی در کشور (فرآورده های نفتی، پالایش ذخیره سازی، انتقال و صادرات نفت)
- ۵- تحولات بخش انرژی گاز طبیعی در کشور (تولید، شبکه گذاری، انشعابات، مصارف و ...)
- ۶- تحولات بخش سوختهای جامد اعم از سوختهای تجاری (زغال سنگ) و غیر تجاری
- ۷- تحولات بخش انرژی الکتریکی در کشور (ظرفیت اسمی و عملی، تولید، تولیدسرا، انتقال و توزیع)
- ۸- تحولات بخش انرژیهای تجدید پذیر (برق آبی، باد، زمین گرمایی، برق آبی کوچک، دریایی و خورشیدی)
- ۹- تحولات بخش انرژی هسته ای (با تأکید بر نیروگاه اتمی بوشهر و ...)
- ۱۰- انرژی و محیط زیست (منابع طبیعی و مصنوعی آلودگی هوا با تأکید بر تأثیر آلاینده ها بر محیط زیست)
- ۱۱- بررسی اعتبارات و منابع مالی مورد نیاز برای سرمایه گذاری در بخش های نفت، گاز و برق: خوداتکایی یا استقراض
- ۱۲- بررسی نقش و جایگاه ژئوبولیتیکی ایران در عرصه ترانزیت انرژی (تنگه هرمز، دریای خزر و خطوط ترانزیتی بدیل)
- ۱۳- بررسی نقش و عملکرد قدرتهای بزرگ در عرصه اقتصاد انرژی و منابع طبیعی ایران
- ۱۴- بررسی صنعت شیلات ایران و ابعاد آن
- ۱۵- بررسی منابع کانی ایران (اعم از فلزی و غیر فلزی بویژه ذخایر اورانیوم، طلا، مس و ...)
- ۱۶- تجزیه و تحلیل چالشها و موانع فراروی اقتصاد انرژی و مشکلات مربوط به استخراج منابع طبیعی در ایران
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

۹- نام درس - ایران و کشورهای خاورمیانه

کد زمینه: ۱۱

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۹

ساعات تدریس: ۴۲ ساعت

پیشنیاز: ندارد

هدف: بررسی سیر تحولات سیاسی و مناسبات دیپلماتیک بین ایران و کشورهای خاورمیانه از زمان سقوط امپراطوری عثمانی در بر منطقه تا تشکیل دولتهای جدید، تأکید بر رویدادها و تحولات و دورههای مناسبات ایران با کشورهای خاورمیانه در دوران پهلوی و جمهوری اسلامی.

سرفصلهای درس

۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری

۲- مروری بر مناسبات تاریخی حکومتهای ایرانی با ملل و اقوام مستقر در جنوب غربی آسیا و شمال آفریقا تا پیش از اسلام

۳- چگونگی روابط ایرانیان با اقوام و ملل خاورمیانه تحت لوای امپراطوری اسلامی

۴- روابط حکومتهای ترک و مغول مستقر در ایران با اقوام و ملل خاورمیانه (ساختار، ویژگیها و اشکال ...)

۵- بررسی روابط ایران صفوی با ملل خاورمیانه در قالب امپراطوری عثمانی (ساختار، ویژگیها و ...)

۶- مروری بر ساختار مناسبات ایرانیان با ملل خاورمیانه در دوره نفوذ و رقابت اروپائیان در منطقه

۷- ویژگیهای کلی مناسبات ایران با دولتهای جدید التاسیس خاورمیانه در فاصله میان دو جنگ جهانی اول و دوم (دوره پهلوی

۱۳۲۰ - ۱۳۰۰) با تأکید بر روابط ایران با ترکیه و عراق

۸- بررسی پیمانهای دفاعی سعدآباد و بغداد و سنتو: پیامدها و تحولات

۹- روابط ایران و عراق قبل و بعد از انقلاب اسلامی

۱۰- مراحل تثبیت روابط دوستانه ایران و ترکیه (همکاریهای مرزی، نظامی، امنیتی و ...)

۱۱- ساختار و ویژگی ملی حاکم بر روابط همکاریهای بین ایران و عربستان (تعیین قلمرو دریائی، همکاریهای نفتی و تأثیرات

سیاسی - امنیتی این روابط بر مواضع سایر کشورهای خلیج فارس)

۱۲- ساختار، ویژگیهای عمومی و الگوهای روابط دیپلماتیک ایران با کشورهای خاورمیانه غربی (مصر، سوریه، لبنان و

اسرائیل)

۱۳- تأثیرات انقلاب اسلامی بر تحولات خاورمیانه (مواضع ضد صهیونیستی، حمایت از حرکتهای اسلامگرایانه، مخالفت با روند

صلح خاورمیانه و ...)

۱۴- جمهوری اسلامی ایران و فرآیند صلح خاورمیانه

۱۵- چالشها، مسائل و مشکلات موجود در روابط ایران با کشورهای خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی

۱۶- دورنمای همکاریها و گسترش مناسبات دیپلماتیک ایران با کشورهای خاورمیانه در قرن بیست و یکم

۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری.

نام درس - ایران و قدرتهای بزرگ

کد زمینه: ۱۱

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

کد درس: ۲۰

ساعات تدریس: ۳۲ واحد

هدف: آشنایی دانشجویان با مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال قدرتهای بزرگ (ایالات متحده - روسیه - انگلستان - فرانسه - آلمان - چین - ژاپن) و دیدگاههای این قدرتها در خصوص جایگاه و نقش جمهوری اسلامی ایران و تجزیه و تحلیل تعاملات و همکاریهای متقابل در زمینههای سیاسی اقتصادی فرهنگی و نظامی.

سرفصلهای درس:

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم شناسی قدرتهای بزرگ، روابط و سیاست خارجی)
- ۲- پیشینه مناسبات ایران و آمریکا در دوران پهلوی اول و دوم
- ۳- روابط ج.ا.ایران و آمریکا در فاصله سالهای ۵۹ - ۱۳۵۷
- ۴- روابط ج.ا.ایران و آمریکا طی جنگ اول و دوم خلیج فارس
- ۵- روابط ج.ا.ایران و آمریکا در دوران پس از جنگ سرد
- ۶- روابط ایران و شوروی در دوران پهلوی اول و دوم
- ۷- روابط ج.ا.ایران و شوروی پس از انقلاب اسلامی
- ۸- روابط ج.ا.ایران و روسیه در دوران پس از جنگ سرد
- ۹- روابط ایران و انگلستان در دوران پهلوی اول و دوم
- ۱۰- روابط ج.ا.ایران و انگلستان پس از انقلاب اسلامی
- ۱۱- روابط ایران و فرانسه در دوران پهلوی اول و دوم
- ۱۲- روابط ج.ا.ایران و فرانسه پس از انقلاب اسلامی
- ۱۳- روابط ایران و آلمان در دوران پهلوی اول و دوم
- ۱۴- روابط ج.ا.ایران و آلمان پس از انقلاب اسلامی
- ۱۵- روابط ایران و چین قبل و بعد از انقلاب اسلامی
- ۱۶- روابط ایران و ژاپن قبل و بعد از انقلاب اسلامی

نام درس : سیاست و حکومت در منطقه خلیج فارس

کد زمینه : ۱۲

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۱

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : مطالعه ساختار سیاسی و نظام حکومت ، و نقش و عملکرد نهادهای سیاسی در فرایند تحولات و مناسبات منطقه ای و فرامنطقه ای و نیز آشنا ساختن دانشجویان با انواع رژیمهای سیاسی، نحوه شکل گیری دولت مدرن و دیگر نهادهای مدنی کشورهای واقع در این حوزه.

سرفصل های درس

- ۱ مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲ چگونگی شکل گیری نظام دولت در حوزه خلیج فارس
- ۳ شکل، ساختار و ویژگیهای عمومی دولت مدرن (Modern State) در خلیج فارس
- ۴ تقسیمات کشوری و حدود اختیارات نواحی در کشورهای منطقه
- ۵ مقایسه کلی نظام سیاسی کشورهای عراق و عربستان سعودی و عمان
- ۶ ساختار قوه قانونگذاری در کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
- ۷ ساختار قوه مجریه یا کابینه در کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
- ۸ ساختار قوه قضاییه در کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
- ۹ نظام انتخاباتی و چگونگی مشارکت نهادهای مدنی و گروههای اجتماعی در فعالیتهای سیاسی
- ۱۰ ساختار نظام اجتماعی و نقش قبایل در تصمیم گیریهای سیاسی
- ۱۱ ارتش و سیاست در کشورهای خلیج فارس (مطالعه تطبیقی)
- ۱۲ امنیت داخلی و چگونگی اداره امور انتظامی (ساختار، تشکیلات، نقش و عملکردهای پلیس در کشورهای منطقه)
- ۱۳ نهادهای اطلاعاتی - امنیتی و نقش و نفوذ آنها در سیاست کشورهای خلیج فارس
- ۱۴ سیاست دفاعی و سازماندهی نیروهای نظامی در کشورهای منطقه
- ۱۵ اصول، ساختار، ویژگیها و عملکرد سیاست خارجی کشورهای منطقه
- ۱۶ دورنمای تحولات آینده کشورهای منطقه
- ۱۷ جمع بندی و نتیجه گیری

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات خلیج فارس

نام درس : جغرافیای سیاسی حوزه خلیج فارس

کد زمینه : ۱۲

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۲

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با ساختار، و ویژگیهای جغرافیای سیاسی منطقه خلیج فارس و بررسی نقش شرایط سرزمینی در فرایندهای سیاسی و همچنین بررسی اثرات تصمیم گیریهای سیاسی بر ساختارهای جغرافیایی منطقه.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- بررسی جایگاه خلیج فارس در مدل‌های ژئواستراتژیکی جهان
- ۳- تحلیل موقعیت و جایگاه منطقه خلیج فارس در نظام دگرگون شونده بین المللی
- ۴- روند تکاملی نظام حکومت در منطقه و چگونگی تشکیل دولتهای جدید (فرایند یکپارچگی ملی)
- ۵- سازمان سیاسی فضا پس از جنگ جهانی دوم در خلیج فارس (چگونگی شکل گیری نقشه سیاسی منطقه)
- ۶- تشریح ویژگیهای سرزمینی کشورهای منطقه و نقش آن در قدرت ملی (بررسی موقعیت جغرافیایی، وسعت ارضی، ناهمواری‌ها و ...)
- ۷- تشریح ویژگیهای سیاسی - اجتماعی کشورهای منطقه و نقش آن در قدرت ملی (بررسی تطبیقی علت وجودی، اندیشه سیاسی ، هویت ملی و علائق اجتماعی)
- ۸- ناحیه و ناحیه گزایی سیاسی در کشورهای منطقه (بررسی وضعیت نواحی جغرافیایی و نواحی کارکردی سیاسی - اقتصادی)
- ۹- تعابلات ناحیه گزایی در کشورهای منطقه (واگرایی و همگرایی سیاسی سرزمینی، مسائل اقلیتهای قومی)
- ۱۰- چگونگی شکل گیری مرزهای خشکی بین دولتها (وضعیت عمومی، رده بندی، اشکال جغرافیایی)
- ۱۱- بررسی اختلافات مرز خشکی بین کشورهای حوزه خلیج فارس
- ۱۲- چگونگی شکل گیری مرزهای دریایی (منابع، صلاحیت دولتها در مناطق چندگانه دریایی خلیج فارس)
- ۱۳- اختلافات مرزهای دریایی و وضعیت رژیم حقوقی تنگه هرمز
- ۱۴- همبستگی منطقه ای (زمینه ها، مواضع، نهادها و دورنمای آینده)
- ۱۵- اقتصاد سیاسی فضا در حوزه خلیج فارس (نقش عوامل اقتصادی و از جمله نفت در ثبات سیاسی و توسعه اقتصادی منطقه)
- ۱۶- دورنمای تحولات نقشه سیاسی منطقه در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: فرهنگ، قومیت، ملیت در منطقه خلیج فارس

کد زمینه: ۱۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: مطالعه و بررسی ابعاد سیاسی فرایندهای اجتماعی در کشورهای واقع در منطقه خلیج فارس، تحلیل رفتار گروههای اجتماعی و سرزمینی این کشورها نظیر گروههای سیاسی، فرهنگی و صنفی و قومیتها و ملیتها با تأکید بر هویت فرهنگی این کشورها.

سرفصل های درس:

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- ساختار جمعیتی حوزه خلیج فارس (ترکیب، پراکندگی، الگوهای جابجایی میان کشورها و شهرها و روستاها)
- ۳- چشم اندازی بر وضعیت نظام اجتماعی در کشورهای حوزه خلیج فارس (چارچوب نظری، طبقه بندی و بررسی نظامهای اجتماعی و ساختارهای طبقاتی)
- ۴- مروری بر جغرافیای فرهنگی خلیج فارس (چارچوب نظری، مفاهیم، پراکندگی جغرافیایی، مذهبی، فرهنگی و ...)
- ۵- مرزهای ملی و هویت های قومی - قبیله ای (تحلیل چالش میان تمایلات قوم گرایانه با فرایند یکپارچه سازی ملی)
- ۶- مروری بر چالشهای فرقه ای، مذهبی، قومی و ناسیونالیستی در حوزه خلیج فارس (مطالعه موردی عراق)
- ۷- نهادهای مدنی در حوزه خلیج فارس؛ ساختار، نقش، عملکرد و آینده جامعه مدنی
- ۸- نقش رسانه های گروهی در ارتقای فرهنگ اجتماعی و در شکل دهی به افکار عمومی
- ۹- نقش نخبگان فکری و ارتباطاتی در تحولات سیاسی منطقه
- ۱۰- سیر تحول اندیشه های سیاسی و اجتماعی در کشورهای حوزه خلیج فارس
- ۱۱- روند نوسازی نظامهای اجتماعی؛ فرصتها و چالشها
- ۱۲- بررسی الگوهای رفتاری و گونه شناسی شخصیت در کشورهای حوزه خلیج فارس
- ۱۳- ساختار نظام تعلیم و تربیت و الگوهای متداول آن (مطالعه تطبیقی)
- ۱۴- عناصر ملیت، فرایند ملت سازی و گرایشهای ناسیونالیستی در کشورهای منطقه
- ۱۵- مروری بر برخی چالشهای فرهنگی - اجتماعی در حوزه خلیج فارس (مسئله هویت فرهنگی، مشروعیت سیاسی و نهادهای اجتماعی)
- ۱۶- مسائل فرهنگی - اجتماعی منطقه در فرایند جهانی شدن
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در منطقه خلیج فارس

کد زمینه: ۱۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: ارائه اطلاعات لازم تاریخی در خصوص تحولات سیاسی مربوط به سرزمینهای حاشیه جنوبی خلیج فارس (از عراق تا عمان) و حاشیه شمالی آن (ایران) بررسی چگونگی تشکیل دولتهای جدید در منطقه با تأکید بر تحولات سیاسی خلیج فارس پس از جنگ جهانی دوم.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- مروری بر تاریخ اولیه ساکنین سرزمینهای واقع در حاشیه جنوبی خلیج فارس
- ۳- شکل گیری نخستین حکومتهای قبیله ای در جزیره العرب و آثار آن بر تحولات حاشیه جنوبی خلیج فارس
- ۴- توسعه تجارت دریایی، ورود اروپائیان به خلیج فارس و چگونگی پیوستن منطقه به اقتصاد جهانی (از قرن پانزدهم به بعد)
- ۵- ویژگیهای عمومی روابط ایران و عثمانی و تأثیر آن بر حکومت های قبیله ای سواحل جنوبی خلیج فارس
- ۶- تأسیس کمپانی هند شرقی انگلیس و آغاز دوره رقابت دول اروپایی در خلیج فارس (تحولات دوره استعمارستی)
- ۷- جنگ جهانی اول، فروپاشی امپراطوری عثمانی و شکل گیری نخستین دولتها در خلیج فارس
- ۸- کشف نفت در خلیج فارس و آغاز مرحله ای جدید از رقابت اروپائیان جهت تسلط بر منطقه (انگلیس، فرانسه، هلند و روسیه)
- ۹- تحولات سیاسی خلیج فارس بین دو جنگ جهانی با تأکید بر چگونگی تأسیس دولتهای عراق و عربستان
- ۱۰- مرقعیت و جایگاه خلیج فارس در نظام جهانی دو قطبی پس از جنگ جهانی دوم (رقابت بین دو اردوگاه شرق و غرب در خلیج فارس)
- ۱۱- چگونگی خروج انگلیس، فرایند آمریکایی شدن منطقه (دکترین دستون نیکسون) و تحولات ناشی از آن (تشکیل دولت امارات متحده عربی، استقلال بحرین و ...)
- ۱۲- دوره ژاندارمی ایران بر خلیج فارس و اهمیت حفظ امنیت تجارت نفت (مسئله جزایر سه گانه، تعیین قلمرو دریایی دولتها، مشکل ظفار)
- ۱۳- بروز انقلاب اسلامی در ایران و تأثیرات آن بر ساختار امنیتی و مناسبات دیپلماتیک منطقه
- ۱۴- جنگهای اول و دوم خلیج فارس و گسترش آشوب در منطقه و تأثیر آن بر ترتیبات امنیتی خلیج فارس
- ۱۵- مروری بر عمده ترین چالشهای سیاسی منطقه (اختلافات مرزی، بحران مشروعیت، مهاجرین، مواد مخدر و ...)
- ۱۶- دورنمای آینده سیاسی منطقه خلیج فارس در فرایند جهانی شدن و در ساختار نظام بین الملل قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: روابط ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس

کد زمینه: ۱۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۵

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: بحث و بررسی پیرامون روند مناسبات سیاسی و دیپلماتیک بین کشور ایران و مجموعه

کشورهای واقع در حوزه خلیج فارس، با تأکید بر تحولات پس از پیروزی انقلاب اسلامی ایران

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- مروری بر روابط تاریخی ایران با اقوام عرب مستقر در حاشیه جنوبی خلیج فارس از ابتدا تا دوره حکومت صفویه
- ۳- تحولات تاریخی مناسبات ایران با قبایل عرب خلیج فارس از دوره صفویه تا حکومت زندیه در ایران
- ۴- حکومت فاجاریه و روابط با اقوام و قبایل جنوبی خلیج فارس و تلاش بریتانیا در کاهش نفوذ ایران در منطقه
- ۵- تحولات سیاسی ایران در آستانه قرن بیستم و کاهش تدریجی تسلط این کشور بر منطقه
- ۶- سقوط امپراطوری عثمانی و تشکیل دولت تحت الحمایه عراق و تحولات جزیره العرب
- ۷- مناسبات ایران با کشورهای جدیدالتأسیس حوزه خلیج فارس تا سالهای پایانی جنگ جهانی دوم
- ۸- تلاش ایران در جهت تسلط بر منطقه از طریق تعیین قلمرو دریایی جدید از جزیره خارک، بعنوان آبهای داخلی
- ۹- خروج نیروهای بریتانیا از منطقه و تحولات و پیامدهای سیاسی ناشی از آن
- ۱۰- تأسیس دولت امارات عربی متحده و آغاز مسئله جزایر سه گانه
- ۱۱- تحولات سیاسی - دیپلماتیک ایران و کشورهای منطقه تا پیش از انقلاب (تشکیل اوپک، جنگ ایران و عراق و قرارداد الجزایر و ...)
- ۱۲- بروز انقلاب اسلامی و آغاز مرحله جدید در روابط با عربستان و امارات متحده عربی (تنش ناشی از کشتار ایرانیان و ...)
- ۱۳- تحولات جنگ ایران و عراق و اثرات آن بر تحولات منطقه (جنگ نفتکشها، تأسیس شورای همکاری خلیج و ...)
- ۱۴- ساختار، ویژگیها و مشخصه های اصلی حاکم بر روابط جمهوری اسلامی ایران با دولتهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
- ۱۵- بررسی سراحل تاریخی و ویژگیهای کلی ناظر بر تعیین قلمرو دریایی ایران و کشورهای منطقه با تأکید بر تنگ هرمز
- ۱۶- مروری بر موارد اختلاف میان جمهوری اسلامی ایران و امارات متحده عربی در باره جزایر سه گانه
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : اقتصاد سیاسی و روابط تجاری در منطقه خلیج فارس

کد زمینه : ۱۲

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

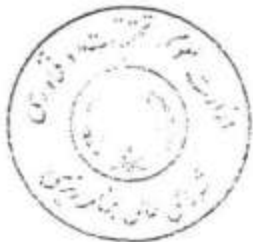
کد درس : ۱۶

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی و مطالعه تاریخچه تحولات اقتصادی، ساختارها، فرایندها و عملکردهای اقتصادی، ظرفیتهای اقتصادی و تجاری، راهبردهای توسعه و نگرشهای تجاری کشورهای منطقه خلیج فارس از دیدگاه نظریات توسعه اقتصادی و سازمان صنعتی، انواع همکاریهای درون منطقه ای و برون منطقه ای، تأثیر اقتصاد سیاسی کشورهای منطقه بر روابط تجاری منطقه ای و فرامنطقه ای آنان و تجزیه و تحلیل چالشها و راهکارهای پیش روی کشورهای خلیج فارس

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم و تعریف اقتصاد سیاسی، بحث نظری پیرامون تئوریهای توسعه و)
- ۲- بررسی تاریخچه سیاسی - اقتصادی و پیشینه تحولات اقتصادی در خلیج فارس با تأکید بر نقش اقتصادی استعمار
- ۳- مشخصات جغرافیایی اقتصاد منطقه (ظرفیتها و منابع اصلی اقتصادی، امکانات بالقوه و بالفعل و)
- ۴- مطالعه مقایسه ای ساختار اقتصادی کشورهای منطقه (زیر ساختهای اقتصادی و تجاری، نقش دولت در اقتصاد و)
- ۵- مؤلفه های تأثیرگذار بر اقتصاد سیاسی کشورهای خلیج فارس (ساختارهای اقتصادی و سیاسی، منابع انرژی نفت و گاز، راهبردهای توسعه و مقررات تجاری و فرایندهای بین المللی از قبیل جهانی شدن)
- ۶- بررسی ساختار، ویژگیها و تحولات اقتصاد کشاورزی، صنعتی و خدمات در خلیج فارس
- ۷- ریشه ها، ماهیت، روند و راهبردهای توسعه اقتصادی در منطقه با تأکید بر نقش دولت در تصدی فعالیتهای اقتصادی کشورهای خلیج فارس
- ۸- روند آزاد سازی تجاری و لیبرالیزه کردن ساختار اقتصادی در کشورهای خلیج فارس : بررسی موردی امارات متحده عربی
- ۹- نقش و اهمیت بازیگران قدرتمند منطقه ای و فرامنطقه ای در پوششهای اقتصادی و روابط تجاری کشورهای خلیج فارس
- ۱۰- رفتارها و پیامدهای حضور شرکتهای چند ملیتی در صحنه اقتصادی کشورهای خلیج فارس
- ۱۱- نقش سازمانهای منطقه ای و فرامنطقه ای در شکل دهی به اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای خلیج فارس
- ۱۲- نوآوریهای تکنولوژی و رویکرد کشورهای منطقه به تحولات فن آوریهای اقتصادی، ارتباطاتی و)
- ۱۳- همگرایی اقتصادی کشورهای خلیج فارس : موانع و راهکارها
- ۱۴- موانع توسعه اقتصادی کشورهای خلیج فارس : چالشهای فراروی و راهکارهای پیشنهادی
- ۱۵- راهکارهای ارتقای همکاریهای درون منطقه ای و برون منطقه ای در خلیج فارس
- ۱۶- ارزیابی آینده اقتصادی منطقه و جایگاه آن در نظام اقتصادی بین المللی قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

کد زمینه: ۱۲

نام درس: اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در منطقه خلیج فارس

کد درس: ۱۷

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی دانشجویان با ظرفیتهای، امکانات و قابلیت‌های بخش انرژی و منابع طبیعی گازی و زنده (شیلات)، مسایل مربوط به اکتشاف، تولید، بهره برداری، استخراج، حمل و نقل، تجارت و توسعه انرژی و مشکلات و موانع سیاسی، اقتصادی و زیست محیطی فراروی کشورهای منطقه خلیج فارس.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- جغرافیای انرژی و منابع طبیعی در حوزه دریای خزر: مروری بر وضعیت عمومی منابع انرژی و طبیعی در خلیج فارس
- ۳- تاریخچه اکتشاف و بهره برداری از منابع انرژی خلیج فارس و نقش استعمار در آن
- ۴- قابلیت‌های بالقوه و بالفعل کشورهای خلیج فارس در سیم عرضه نفت و گاز جهانی با تأکید بر اهمیت نفت در ساختار سیاسی اقتصادی کشورهای منطقه
- ۵- برآورد ذخایر و وضعیت اکتشاف، استخراج و تولید نفت و گاز در منطقه خلیج فارس
- ۶- تاریخچه فعالیتهای اکتشافی، میادین مهم نفتی و وضعیت استخراج نفت در خلیج فارس
- ۷- تحلیل وضعیت حوضه های رسوبی نفت و گاز در زیربستر خلیج فارس
- ۸- تجزیه و تحلیل مسیر دریایی انتقال انرژی و عبور نفتکشها از خلیج فارس به بازارهای بین المللی و پیامدهای اقتصادی آن برای کشورهای منطقه
- ۹- بررسی وضعیت انرژی الکتریسته (منابع، چگونگی بهره برداری و فن آوریهای مربوط به تکنیک‌های برق آبی، نیروگاهی و هسته ای
- ۱۰- تجزیه و تحلیل توانمندی های تکنولوژیک کشورهای منطقه در بهره برداری از انرژیهای تجدید پذیر (خورشیدی، باد، آب و ...)
- ۱۱- روشهای اقتصادی مربوط به جابجایی و مبادله انرژیهای سیال و غیر سیال در خلیج فارس
- ۱۲- وضعیت منابع طبیعی گازی فلزی و غیر فلزی (معادن، فلزات، مروارید و ...) در خلیج فارس
- ۱۳- بررسی وضعیت منابع اقتصادی زنده (شیلات) در خلیج فارس
- ۱۴- مسایل مربوط به اقتصاد منابع آب در خلیج فارس (بحران آب و تأثیر مشکلات ناشی از آن بر منطقه خلیج فارس)
- ۱۵- مسایل زیست محیطی مربوط به بهره برداری و مصرف انرژی و منابع طبیعی در خلیج فارس
- ۱۶- تجزیه و تحلیل چالشها و مشکلات فراروی اقتصاد انرژی و منابع طبیعی و بررسی گزینه های آتس جایگزین نفت در خلیج فارس
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: امنیت خلیج فارس و نظام بین الملل

کد زمینه: ۱۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۸

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: بررسی مقوله امنیت در منطقه خلیج فارس در ابعاد مختلف نظری و عملیاتی تاریخچه و فرایند تکامل ترتیبات امنیتی منطقه ای، ساختار موجود، بازیگران اصلی و فرعی منطقه ای و مداخله گر برون منطقه ای، مؤلفه های امنیت، دیدگاه کشورهای مختلف نسبت به الگوهای امنیتی منطقه ای بویژه امنیت دسته جمعی و نیز در رابطه با تضمین امنیت راههای تجارت دریایی و نفت.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- مفهوم شناسی امنیت و دیدگاههای نظری پیرامون امنیت بین المللی
- ۳- اهمیت و پیوند امنیت خلیج فارس با امنیت بین المللی (علاقه، نگرانیها و دیدگاههای قدرتهای بزرگ نسبت به آن)
- ۴- تأثیر اختلافات کشورهای منطقه بر امنیت خلیج فارس (اختلافات ارضی و مرزی، اختلافات سیاسی، اقتصادی، ایدئولوژیکی ...)
- ۵- تعاملات و چالشهای امنیتی ناشی از تفاوت دیدگاههای کشورهای منطقه نسبت به مقوله امنیت و الگوهای امنیتی
- ۶- تهدیدات و تضادهای امنیتی موجود در خلیج فارس (تهدیدات درون منطقه ای، فرا منطقه ای، چالشهای ناشی از مسابقه تسلیحاتی)
- ۷- تأثیر عوامل تنش زا و بحرانیهای داخلی بر امنیت منطقه خلیج فارس (منافع متعارض، تحریکات سیاسی و اجتماعی داخلی، مسایل قومی و ...)
- ۸- نظام امنیتی خلیج فارس (اهداف و عناصر رژیم امنیتی منطقه ای، نقش کشورهای برون منطقه ای بویژه قدرتهای بزرگ در ترتیبات امنیتی منطقه و ستاروهای امنیتی پیش روی)
- ۹- تأثیر انقلاب اسلامی و جنگهای اول و دوم خلیج فارس بر نظام امنیت منطقه ای
- ۱۰- چگونگی شکل گیری شورای همکاری خلیج فارس (اهداف، ساختار، انتظارات، عملکردها و ...) و تأثیرات امنیتی آن
- ۱۱- دیدگاههای اعضای شورای همکاری خلیج فارس پیرامون مسائل امنیتی منطقه (درخصوص ابعاد سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، نظامی و زیست محیطی)
- ۱۲- امنیت سیاسی از رهگذر سیاست اعتماد سازی (سابقه، ضرورت مؤلفه ها، الگوها و ابزارها) و تقویت فضای اعتماد متقابل و تأثیر آن بر ترتیبات امنیتی منطقه
- ۱۳- امنیت تجاری در خلیج فارس، پیش شرطها، موانع و راهکارها
- ۱۴- نفت و تأثیرات مثبت و منفی آن بر چارچوب امنیتی خلیج فارس (نفت: عامل تهدیدات امنیتی، نفت: مبنای همکاریهای مشترک)
- ۱۵- امنیت زیست محیطی در خلیج فارس: مشکلات، موانع و راهکارها
- ۱۶- همگرایی منطقه ای و تأثیر آن بر امنیت منطقه ای (ضرورت همگرایی منطقه ای، متغیرهای بازدارنده، الگوها و ابزارهای تقویت همگرایی و ...)
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: کشورهای منطقه خلیج فارس و سازمانهای بین المللی
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس: ۲۲
کد زمینه: ۱۲
کد درس: ۱۹

هدف: آشنایی دانشجویان با مواضع و اهداف و رویکردهای کشورهای خلیج فارس در قبال سازمانهای منطقه ای، فرامنطقه ای و بین المللی با تأکید بر ساختار، تشکیلات، نقش و عملکرد سازمانهای منطقه ای سیاسی، اقتصادی و امنیتی، نقش سیاست چند جانبه گرایی در تأثیرگذاری بر تحولات و حل و فصل مشکلات منطقه ای

سرفصل های درس:

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سازمانهای بین المللی و نحوه پیدایش و توسعه آنها)
- ۲- تجزیه و تحلیل انواع سازمانهای بین المللی (از لحاظ ماهیت، گستره جغرافیایی و کارکرد آنها)
- ۳- تاریخچه تعامل کشورهای خلیج فارس و سازمانهای بین المللی: با تأکید بر عضویت و قیمومیت برخی از این کشورها در سازمان ملل متحد
- ۴- جایگاه و نقش کشورهای خلیج فارس در نهادهای تخصصی سازمان ملل متحد: با تأکید بر آنکتاد و یونسکو
- ۵- تحلیل ژئوپولیتیکی از روند شکل گیری سازمانهای منطقه ای خلیج فارس
- ۶- تجزیه و تحلیل جایگاه سازمانهای سیاسی - امنیتی شورای همکاری خلیج فارس و اتحادیه عرب در منطقه خلیج فارس
- ۷- تجزیه و تحلیل جایگاه کشورهای خلیج فارس در سازمانهای فرامنطقه ای (اوپک، سازمان کنفرانس اسلامی)
- ۸- بررسی نقش و جایگاه کشورهای خلیج فارس در سازمانهای بین المللی چند قاره ای (جنش عدم تعهد، سازمان تجارت جهانی)
- ۹- بررسی مواضع امنیتی کشورهای منطقه خلیج فارس در قبال رژیمهای بین المللی (خلیج سلاح، CTBT، NPT) و ...
- ۱۰- سبیل و مشکلات حقوقی کشورهای خلیج فارس در دیوان لاهه و دیوان دادگستری بین المللی با تأکید بر مسئله حقوق بشر
- ۱۱- مشکلات و موانع ساختاری، حقوقی، اداری، سیاسی و مالی فراروی کشورهای خلیج فارس در سازمانهای بین المللی
- ۱۲- نقش همگرایی منطقه ای در اعتماد سازی و حل و فصل مشکلات سیاسی - امنیتی و اقتصادی و ارتباطاتی خلیج فارس
- ۱۳- بررسی روابط اقتصادی کشورهای خلیج فارس با سازمانهای اقتصادی و مالی بین المللی مانند سازمان تجارت جهانی، بانک جهانی، صندوق بین المللی پول، اوپک، اپک، اکو، آسه آن
- ۱۴- بررسی نقش، تأثیرات و عملکرد قدرتهای بزرگ برون منطقه ای در قبال روابط کشورهای خلیج فارس و سازمانهای بین المللی
- ۱۵- بررسی و تحلیل رهیافتها و دیدگاههای کشورهای منطقه درباره بین المللی گرایی، منطقه گرایی، جهانی شدن و چند جانبه گرایی
- ۱۶- بررسی چشم انداز روابط کشورهای خلیج فارس با سازمانهای بین المللی در قرن بیست و یکم: چالشها، موانع و فرصتها
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات دریای خزر

نام درس: سیاست و حکومت در کشورهای حوزه دریای خزر کد زمینه: ۱۳
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس: ۳۲
کد درس: ۱۱

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- بررسی توانمندیها و ظرفیتهای کشورهای واقع در حوزه دریای خزر
- ۳- تاریخچه شکل گیری دولت در کشورهای پیرامونی دریای خزر (نحوه دولت سازی و نهادسازی در منطقه)
- ۴- مطالعه اجمالی ساختار نظام سیاسی در کشورهای واقع در حوزه دریای خزر و نحوه توزیع قدرت در آن
- ۵- بررسی ساختار و کارکرد قوه مجریه و دستگاههای دیوانسالاری در کشورهای پیرامونی دریای خزر
- ۶- بررسی ساختار و کارکرد قوه مقننه در سیاستگذاری و تصمیم گیری در کشورهای پیرامونی دریای خزر
- ۷- بررسی ساختار و کارکرد قوه قضاییه در کشورهای حوزه دریای خزر
- ۸- نقش احزاب سیاسی و گروههای ذینفوذ در فرآیندهای سیاسی کشورهای حوزه دریای خزر
- ۹- تجزیه و تحلیل بنیادهای مشروعیت سیاسی در کشورهای حوزه دریای خزر
- ۱۰- سیاست و حکومت در روسیه: بررسی ریشه های تاریخی و ساختار دولت، نهادهای سیاسی، تشکیلات اداری و نظام حزبی
- ۱۱- سیاست و حکومت در آذربایجان: بررسی ریشه های تاریخی و ساختار دولت، نهادهای سیاسی، تشکیلات اداری و نظام حزبی
- ۱۲- سیاست و حکومت در ترکمنستان: بررسی ریشه های تاریخی و ساختار دولت، نهادهای سیاسی، تشکیلات اداری و نظام حزبی
- ۱۳- سیاست و حکومت در قزاقستان: بررسی ریشه های تاریخی و ساختار دولت، نهادهای سیاسی، تشکیلات اداری و نظام حزبی
- ۱۴- سیاست و حکومت در جمهوری اسلامی ایران: بررسی ریشه های تاریخی و ساختار دولت، نهادهای سیاسی، تشکیلات اداری و نظام حزبی
- ۱۵- عوامل تأثیرگذار بر فرآیندهای سیاسی در حوزه دریای خزر: اقتدارگرایی، ملی گرایی، عوامل مذهبی، ایدئولوژیک، قومی و ملی
- ۱۶- چشم انداز نقش و جایگاه دولت در کشورهای حوزه دریای خزر در قرن بیست و یکم یا توجه به فرآیند جهانی شدن
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: جغرافیای سیاسی حوزه دریای خزر

کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۲

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: بررسی و شناخت ویژگیهای جغرافیای سیاسی حوزه دریای خزر از نقطه نظر مناسبات مکانی - فضایی میان کشورهای پیرامون آن از جنبه های مختلف اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و سنجش امکان همکاری سیاسی و تبدیل آن به یک منطقه اقتصادی - سیاسی

سرفصل های درس

۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری

۲- مروری بر تاریخ سیاسی اقوام مستقر در حاشیه دریای خزر و وجه تمایز آنان

۳- مروری بر اوضاع طبیعی دریای مازندران (نحوه شکل گیری و ساختار زمین شناسی و فیزیوگرافی کنونی آن)

۴- مروری بر اوضاع طبیعی دریای مازندران (وضعیت فیزیکی شیبایی آب، ورودیها، تبخیر، اقلیم و ...)

۵- شناخت منابع طبیعی دریای خزر و بررسی پراکنش آن (نفت، گاز، منابع معدنی، شیلات ...)

۶- تحول مفهوم مرز در حوزه دریای خزر (پیدایی نخستین سکونتگاه ها - تاریخ تحولات سیاسی از ابتدا تا قرن ۲۰)

۷- پیدایش کشورها و مرزها در منطقه ژئوپلیتیکی خزر (۱) پیدایش کشور و مرز ایران

۸- پیدایش کشورها و مرزها در منطقه ژئوپلیتیکی خزر (۲) پیدایش و تحول مرزهای روسیه

۹- پیدایش کشورها و مرزها در منطقه ژئوپلیتیکی خزر (۳) پیدایش و تحول مرزهای قزاقستان

۱۰- پیدایش کشورها و مرزها در منطقه ژئوپلیتیکی خزر (۴) پیدایش و تحول مرزهای ترکمنستان

۱۱- پیدایش کشورها و مرزها در منطقه ژئوپلیتیکی خزر (۵) پیدایش و تحول مرزهای آذربایجان

۱۲- مبانی حقوقی مترتب بر ترسیم مرزهای دریایی (کنوانسیون بین المللی حقوق دریاها)

۱۳- چگونگی ترسیم مرزهای دریایی در دریاهاى بسته و نیمه بسته و مسائل مطروحه در خصوص چگونگی تعیین مرز دریای

کشورهای حاشیه

۱۴- تحلیل مکانی - فضایی از مناسبات سیاسی و اقتصادی حوزه دریای خزر

۱۵- جایگاه ژئوپلیتیکی، ژئواستراتژیکی و ژئواکونومیکی (دریای خزر)

۱۶- بحرانهای منطقه ای دریای خزر (بحران زیست محیطی، بحران سیاسی، بحران اقتصادی و ...)

۱۷- دریای مازندران، کانون همکاری منطقه ای: دورنمای آینده

۱۸- نتیجه گیری

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در حوزه دریای خزر کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۳۲

- هدف: آشنایی دانشجویان با تحولات سیاسی کشورهای حوزه خزر قبل و بعد از ظهور اسلام در دوران روسیه تزاری، در دوران اتحاد جماهیر شوروی، در آستانه فروپاشی شوروی و پس از تشکیل فدراسیون روسیه، تبیین نقش قدرتهای بزرگ فرامنطقه ای و قدرتهای منطقه ای و بازیگران غیر حکومتی در تحولات منطقه و نیز تجزیه و تحلیل روابط خارجی کشورهای حوزه دریای خزر

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم شناسی تاریخ، تاریخ سیاسی، روابط بین الملل، روابط خارجی و سیاست خارجی و عناصر تحلیل در هر کدام)
- ۲- تاریخ تحولات سیاسی حوزه خزر پیش و پس از ظهور اسلام
- ۳- تاریخ تحولات سیاسی حوزه خزر در دوران سلطه روسیه تزاری
- ۴- تاریخ تحولات سیاسی حوزه خزر در دوران اتحاد شوروی: دوره قیامهای محلی، تحکیم سلطه کمونیسم و شکل گیری جمهوریهای جدید
- ۵- موضع زمامداران کمونیست شوروی در قبال مسئله ملیتهای دریای خزر: در دوران لنین و پس از آن
- ۶- سیاستهای شوروی برای روسی کردن ایالتهای حوزه خزر: ترویج زبان روسی، افزایش عددی روس تبارها، تعیین مرزهای مصنوعی و کنترل احساسات ملی گرایانه.
- ۷- سیاستهای شوروی برای کنترل مسلمانان در حوزه خزر: ممنوعیت احکام و شعائر اسلامی، تعطیلی مدارس و محاکم شرعی، مصادره موقوفات و تخریب مساجد.
- ۸- تحولات سیاسی کشورهای حوزه خزر در آستانه فروپاشی شوروی: جنبشهای استقلال طلبانه و تحركات حکومت مرکزی
- ۹- تاریخ تحولات سیاسی حوزه خزر پس از فروپاشی شوروی و تشکیل فدراسیون روسیه: سیاست خارج نزدیک روسیه و چالشهای منطقه ای فراوری آن
- ۱۰- نحلته شناسی راهبردهای سیاسی کشورهای منطقه در قبال پویشهای منطقه ای و بین المللی: اسلام گرایی، غرب گرایی، اوراسیا گرایی، آسیا گرایی، ملی گرایی، قوم گرایی و کمونیسم
- ۱۱- نقش قدرتهای بزرگ فرامنطقه ای در تحولات منطقه خزر (اسرائیل، ترکیه و آمریکا)
- ۱۲- ادوار و تحولات روابط خارجی کشورهای منطقه (بریسرّه در قبال چین، امریکا، ژاپن، ترکیه و اسرائیل)
- ۱۳- بازیگران غیر حکومتی منطقه ای و بین المللی و نقش آنها در تحولات حوزه دریای خزر

- ۱۴- تجزیه و تحلیل بحرانهای درونزا و برونزا (بریزه گسترش ناتو به شرق) در منطقه دریای خزر
- ۱۵- تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در فدراسیون روسیه: تجدید روحیه هژمونی منطقه ای در عین نگرش به غرب
- ۱۶- تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در جمهوری آذربایجان: گرایشهای مکتولار و پان ترکیسی
- ۱۷- تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در جمهوری قزاقستان: روابط متوازن با روسیه، غرب و کشورهای منطقه
- ۱۸- تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در جمهوری ترکمنستان: گرایشهای لائیک، غربگرا و متعامل با روسیه و کشورهای منطقه
- ۱۹- تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در جمهوری اسلامی ایران به عنوان بازیگر اجتناب ناپذیر منطقه ای و رابط کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس با کشورهای ساحلی دریای خزر
- ۲۰- چشم انداز جایگاه حوزه خزر در نظام بین الملل قرن بیست و یکم
- ۲۱- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: فرهنگ، ملیت و قومیت در حوزه دریای خزر

کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۴

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی دانشجویان با ساختار و بافت قومی و تنوع و اختلاط قومی در حوزه دریای خزر، و تاریخچه حضور اقوام بومی، مهاجر و مختلط و نقش آنها در تحولات کشورهای فدراسیون روسیه، ج.ا.ایران، ج. آذربایجان، ترکمنستان و قزاقستان، تعامل قومیتها و نقش آنها در تحولات منطقه ای با تأکید بر عوامل درونزا و بیرونزای مؤثر در تحولات فرهنگی، ملی و قومی منطقه.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- مؤلفه های طبقه بندی اقوام و ملیتها (بر مبنای نژادی، زبانی، مذهبی و غیره)
- ۳- شیوه های تبارشناسی قومی در حوزه خزر (ساختار و بافت قومی، تعداد گروههای قومی، تعامل گروههای قومی و ...)
- ۴- اقوام بومی حوزه دریای خزر (اقوام هند و اروپایی، گروههای اورال - آلتای و دانیایها)
- ۵- پیشینه مهاجرت اقوام به حوزه دریای خزر (خزرهای غربی، فراخزرها، غرها، مغولان، آریاییها)
- ۶- اقوام مختلط در حوزه دریای خزر (اوراتو - آلبانیایی، ماد - آریایی، ترکمن - نموز)
- ۷- تنوع زبانی اقوام در کشورهای حوزه دریای خزر (انواع، خاستگاهها و تجانها)
- ۸- ساختار بافت نژادی اقوام در کشورهای حوزه دریای خزر (نژاد زرد، سفید و مختلط)
- ۹- مذاهب و قومیتها در حوزه دریای خزر (مذاهب و ادیان توحیدی (بویژه اسلام) و غیر توحیدی و نقش آنها در واگرایی و اختلاط اقوام
- ۱۰- فرهنگ، قومیت و ملیت در فدراسیون روسیه (اقوام بومی، مهاجر و مختلط، انواع اقوام از نظر زبانی، نژادی و مذهبی)
- ۱۱- فرهنگ، قومیت و ملیت در جمهوری آذربایجان (تاریخچه حضور اقوام بومی مهاجر و مختلط و نقش گروههای قومی موجود در تحولات آذربایجان)
- ۱۲- فرهنگ، قومیت و ملیت در قزاقستان (تاریخچه حضور اقوام بومی، مهاجر و مختلط، ترکیب و تعداد گروههای قومی موجود از نظر نژاد، زبان و مذهب)
- ۱۳- فرهنگ، قومیت و ملیت در ترکمنستان (تاریخچه حضور اقوام بومی، مهاجر و مختلط، ترکیب و تعداد گروههای قومی موجود از نظر نژاد، زبان و مذهب)
- ۱۴- فرهنگ، قومیت و ملیت در جمهوری اسلامی ایران (تاریخچه حضور اقوام بومی، مهاجر و مختلط، ترکیب و تعداد گروههای قومی موجود از نظر نژاد، زبان و مذهب)
- ۱۵- تعامل قومیتها و فرهنگها در کشورهای حوزه دریای خزر

۱۶- نقش اقوام مختلف در تحولات منطقه : سبزش، تضاد یا همزیستی

۱۷- چشم انداز تحولات فرهنگی، ملی و قومی در منطقه (با توجه به عوامل درونزا و برونزا) در قرن بیست و یکم

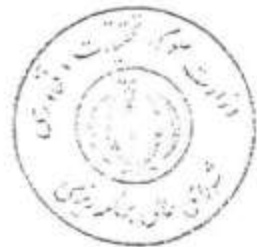
۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: روابط ایران و کشورهای حوزه دریای خزر... کد زمینه: ۱۳
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری کد درس: ۱۵
ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی دانشجویان با پیشینه تاریخی روابط دو جانبه و چند جانبه ایران و کشورهای حوزه دریای خزر و نیز بررسی علایق و اشتراکات فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی، موانع سیاسی، فیزیکی و حقوقی گسترش روابط و عوامل تأثیرگذار بر روابط دو جانبه و چند جانبه از قبیل مسئله منابع انرژی، رژیم حقوقی دریای خزر، مسایل زیست محیطی، سازمانهای منطقه ای و نقش کشورهای فرامنطقه ای

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- پیشینه تاریخی روابط ایران و کشورهای حوزه خزر در دوران روسیه تزاری و اتحاد جماهیر شوروی
- ۳- علایق و اشتراکات فرهنگی ایران و کشورهای حوزه دریای خزر (زبانی، قومی، مذهبی، تمدنی)
- ۴- علایق و منافع مشترک اقتصادی ایران و کشورهای حوزه خزر
- ۵- علایق و منافع امنیتی مشترک ایران و کشورهای حوزه خزر با توجه به پیوندهای ژئوپولیتیکی و نیاز به صلح، امنیت و ثبات در منطقه)
- ۶- موانع سیاسی روابط ایران و کشورهای حوزه خزر: تقابل لائیسته و بنیادگرایی اسلامی و نیز اختلافات مرزی، مذهبی و قومی
- ۷- موانع فیزیکی (ارتباطی، مواصلاتی، ترانزیتی) روابط ایران و کشورهای حوزه خزر
- ۸- موانع حقوقی روابط ایران و کشورهای حوزه خزر (با تأکید بر قراردادهای گذشته و حال)
- ۹- نقش منابع انرژی و روابط ایران و کشورهای حوزه خزر
- ۱۰- تأثیر رژیم حقوقی دریای خزر بر روابط ایران و کشورهای حوزه دریای خزر
- ۱۱- تأثیر مسایل زیست محیطی بر روابط ایران و کشورهای حوزه دریای خزر
- ۱۲- تأثیر سازمانهای منطقه ای بویژه سازمان همکاری کشورهای حوزه خزر بر روابط چند جانبه ایران با کشورهای حوزه خزر
- ۱۳- نقش کشورهای فرامنطقه ای (ترکیه، امریکا و اسرائیل) در واگرایی روابط ایران و کشورهای حوزه خزر
- ۱۴- تاریخچه، سطح و ابعاد روابط دو جانبه ایران و فدراسیون روسیه و موانع و چالشها فراروی
- ۱۵- تاریخچه، سطح و ابعاد روابط دو جانبه ایران و جمهوری آذربایجان و مسایل و چالشهای فراروی
- ۱۶- تاریخچه، سطح و ابعاد روابط دو جانبه ایران و ترکمنستان و مسایل و چالشها فراروی
- ۱۷- تاریخچه، سطح و ابعاد روابط دو جانبه ایران و قزاقستان و مسایل و چالشها فراروی
- ۱۸- موانع و راهکارهای همگرایی ایران با کشورهای حوزه دریای خزر
- ۱۹- چشم انداز روابط ایران و کشورهای ساحلی دریای خزر در قرن بیست و یکم: همکاری یا مناقشه
- ۲۰- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: اقتصاد سیاسی و روابط تجاری حوزه دریای خزر کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری کد درس: ۱۶

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی دانشجویان با ظرفیتهای اقتصادی و تجاری، راهبردهای اقتصاد توسعه، مؤلفه های تأثیرگذار بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری و انواع همکاریهای درون منطقه ای و برون منطقه ای کشورهای حوزه خزر.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (تعریف مفاهیم و نظریات اقتصاد سیاسی)
- ۲- ظرفیتهای، منابع و زیرساختهای اقتصادی و تجاری کشورهای حوزه دریای خزر.
- ۳- مؤلفه های تأثیرگذار بر اقتصاد سیاسی کشورهای حوزه دریای خزر (سیستم اقتصادی آزاد، متمرکز و مختلط، ساختار قدرت سیاسی، ثروت اقتصادی، اقتصاد دفاعی، ظرفیتهای اقتصادی، راهبردهای توسعه، مقررات اقتصادی، انعطاف ساختاری و...)
- ۴- مؤلفه های تأثیرگذار بر روابط تجاری کشورهای حوزه دریای خزر (سیستم اقتصادی تک محصولی یا چند محصولی، میزان تصدی فعالیتهای اقتصادی و بازرگانی توسط دولت، مقررات تجارت خارجی، همکاریهای اقتصادی و مبادلات بازرگانی دو جانبه و چند جانبه، راهبردها و سیاستهای بازرگانی خارجی و...)
- ۵- تأثیر نفت و خطوط ترانزیتی نفتی بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای حوزه دریای خزر (بررسی موردی اهداف، ایرادات و پیامدهای احتمالی احداث خط لوله باکو - جیحان)
- ۶- تأثیر بازیگران قدرتمند منطقه ای بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای حوزه دریای خزر (با تأکید بر نقش فدراسیون روسیه و جمهوری اسلامی ایران)
- ۷- تأثیر بازیگران قدرتمند فرامنطقه ای بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای حوزه دریای خزر (با تأکید بر آمریکا، عربستان، ترکیه و اسرائیل)
- ۸- نقش سازمانهای منطقه ای در شکل دهی به اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای حوزه خزر (نقش ECO, CIS و سازمان همکاری کشورهای حوزه خزر)
- ۹- نقش سازمانهای فرامنطقه ای بین المللی در شکل دهی به اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای حوزه خزر (نقش بانک جهانی، صندوق بین المللی پول و سازمان تجارت جهانی و...)
- ۱۰- موانع توسعه اقتصاد سیاسی کشورهای حوزه خزر (اقتصاد نیمه متمرکز، مقررات دست و پا گیر، وابستگی ساختاری به خارج و...)
- ۱۱- موانع گسترش روابط تجاری کشورهای حوزه خزر (ناسامگونی ساختارهای اقتصادی و بازرگانی، موانع ارتباطاتی، مواصلاتی و لجستیکی، نامعانی مقررات و قوانین تجاری و نظام تعرفه های گمرکی و غیره)

۱۲- راهکارهای ارتقای همکاریهای اقتصادی درون منطقه ای و برون منطقه ای (برقراری نظام ترجیحات، برقراری مناطق آزاد تجاری،

پروژه های مشترک سرمایه گذاری، ارتقای مبادلات تجاری، تدوین قوانین و مقررات تجارت خارجی و سرمایه گذاری خارجی)

۱۳- تأثیر جهانی شدن بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای حوزه خزر

۱۴- جایگاه اقتصاد سیاسی و روابط تجاری حوزه خزر در نظام اقتصادی بین المللی قرن بیست و یکم

۱۵- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در حوزه دریای خزر کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری کد درس: ۱۷

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی با وضعیت بالقوه گاز و نفت دریای خزر و منابع اقتصادی طبیعی آن. بویژه منابع زنده (شیلات) و آثار انتقال نفت و گاز از جنبه های زیست محیطی و مشکلات و موانع فراروی اکتشاف، استخراج و تولید منابع انرژی در منطقه.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- شناخت ویژگیهای دریای خزر: شرایط اقیانوس شناسی و وضعیت خشکی دریای خزر
- ۳- جغرافیای انرژی و منابع طبیعی در حوزه دریای خزر
- ۴- تاریخچه اکتشاف و بهره برداری از منابع انرژی منطقه خزر (قبل و بعد از فروپاشی شوروی)
- ۵- قابلیت های بالقوه و بالفعل کشورهای حوزه خزر در سیستم عرضه نفت و گاز جهانی
- ۶- برآورد ذخایر و وضعیت اکتشاف، استخراج و تولید نفت و گاز در منطقه دریای خزر
- ۷- تاریخچه فعالیت های اکتشافی، میادین مهم نفتی، وضعیت استخراج نفت در جمهوریهای پنج گانه دریای خزر (ترکمنستان، قزاقستان، آذربایجان، روسیه و ایران)
- ۸- تحلیل وضعیت حوزه های رسوبی نفت و گاز در حوضه های شمالی، میانی و جنوبی دریای خزر
- ۹- مشکلات و مسایل محیطی، جغرافیایی، سیاسی و حقوقی اکتشاف و تولید نفت و گاز خزر
- ۱۰- راههای انتقال انرژی حوزه خزر به بازارهای بین المللی (راههای ایران به خلیج فارس، قفقاز به سواحل مدیترانه ای ترکیه، فدراسیون روسیه به دریای سیاه)
- ۱۱- مشکلات و موانع سیاسی، اقتصادی، مواصلاتی و امنیتی انتقال نفت و گاز حوزه خزر به بازارهای جهانی.
- ۱۲- بررسی وضعیت ذخایر احتمالی و قطعی جمهوریهای پنج گانه و وضعیت تولید آنها در نظام جهانی تولید انرژی
- ۱۳- بررسی جایگاه حوزه های استخراجی میادین مهم انرژی جمهوریهای پنج گانه دریای خزر و توان اکتشاف، تولید و استخراج فعلی و آتی آنان
- ۱۴- بررسی وضعیت منابع اقتصادی زنده (شیلات) دریای خزر
- ۱۵- مسائل زیست محیطی و آلاینده های دریای خزر و تجزیه و تحلیل برنامه محیط زیست دریای خزر (CEP)
- ۱۶- پیش بینی تأثیرات زیانبار زیست محیطی ناشی از انتقال نفت و گاز از بستر دریای خزر (در صورت زلزله یا بوسیدگی و خوردگیهای انتقال نفت و گاز دریای خزر)
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : امنیت حوزه دریای خزر و نظام بین الملل

کد زمینه : ۱۳

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۸

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با ساختار امنیتی و حوزه خزر و بازیگران تأثیرگذار بر آن با توجه به تحولات بین المللی است. در این درس، امنیت از ابعاد اقتصادی، اجتماعی، نظامی، سیاسی و زیست محیطی در حوزه دریای خزر مورد بررسی قرار می گیرد و رژیم های بین المللی امنیتی تأثیرگذار بر رژیم حقوقی دریای خزر تجزیه و تحلیل می شود.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، تعریف ماهیت و قلمرو موضوع درس و تبیین مفهوم و ابعاد امنیت از جنبه های اقتصادی، نظامی ، سیاسی، اجتماعی و زیست محیطی.
- ۲- بحثی نظری در خصوص پیوند امنیت منطقه ای و امنیت بین المللی از دیدگاه مکاتب نئورئالیسم ، نوکارکردگرایی و نولیبالیسم.
- ۳- تأثیر ساختار و فرایند نظام بین الملل بر امنیت کشورهای حوزه خزر
- ۴- بازیگران منطقه ای، فرامنطقه ای و بین المللی تأثیرگذار بر امنیت حوزه خزر
- ۵- دیدگاههای سیاستمداران و اندیشه گران روسیه در مورد امنیت دریای خزر و اختلاف دیدگاههای فدراسیون روسیه با سایر کشورهای پیرامونی دریای خزر درخصوص ترتیبات امنیتی منطقه ای
- ۶- پیمانهای امنیتی دو جانبه و چندجانبه حوزه دریای خزر با تأکید بر مواضع امنیتی ایران و روسیه
- ۷- رقابتهای کشورهای منطقه دریای خزر بر سر توزیع منابع نظامی، دستیابی به پایگاههای نظامی، افزایش سلاحهای متعارف نظامی و اداره پایگاههای هسته ای
- ۸- اهمیت ژئوپولیتیک، ژئواکونومیک و ژئواستراتژیک امنیت اقتصادی حوزه دریای خزر و آسیب پذیریهای آن
- ۹- مشکلات امنیتی اجتماعی و قومی در حوزه دریای خزر
- ۱۰- مسایل مربوط به امنیت زیست محیطی دریای خزر
- ۱۱- مشکلات امنیتی سیاسی درونزا و بیرونزا در حوزه دریای خزر
- ۱۲- پیوند امنیت حوزه خزر با محیطهای امنیتی پیرامون
- ۱۳- نقش رژیمهای خلع سلاح و کنترل تسلیحات در امنیت منطقه حوزه خزر
- ۱۴- چشم انداز امنیتی منطقه دریای خزر در قرن بیست و یکم : همکاری یا مناقشه
- ۱۵- نتیجه گیری و جمع بندی

- نام درس: کشورهای حوزه دریای خزر و سازمانهای بین‌المللی کد زمینه: ۱۳
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس: ۳۲
کد درس: ۱۹

هدف: آشنایی دانشجویان با مواضع و اهداف کشورهای حوزه دریای خزر در قبال سازمانهای بین‌المللی و نقش سازمانهای منطقه‌ای در شکل‌دهی به تحولات و حل و فصل مشکلات منطقه‌ای

سرفصل‌های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سازمانهای بین‌المللی و نحوه پیدایش و توسعه آنها)
- ۲- تجزیه و تحلیل انواع سازمانهای بین‌المللی (از لحاظ ماهیت، گستره جغرافیایی و کارکردی)
- ۳- تاریخچه تعامل کشورهای حوزه دریای خزر و سازمانهای بین‌المللی پس از تشکیل جامعه ملل
- ۴- تاریخچه تعامل کشورهای حوزه دریای خزر و سازمان ملل متحد در دوران نظام دو قطبی بین‌الملل
- ۵- کشورهای حوزه دریای خزر و عضویت آنان در نهادهای تخصصی سازمان ملل متحد پس از فروپاشی شوروی
- ۶- عضویت فدراسیون روسیه در سازمانهای بین‌المللی منطقه‌ای و جهانی: تاریخچه، مواضع و اهداف
- ۷- عضویت جمهوری آذربایجان در سازمانهای بین‌المللی منطقه‌ای و جهانی: تاریخچه، مواضع و اهداف
- ۸- عضویت ترکمنستان در سازمانهای بین‌المللی منطقه‌ای و جهانی: تاریخچه، مواضع و اهداف
- ۹- عضویت قزاقستان در سازمانهای بین‌المللی منطقه‌ای و جهانی: تاریخچه، مواضع و اهداف
- ۱۰- عضویت جمهوری اسلامی ایران در سازمانهای بین‌المللی منطقه‌ای و جهانی: تاریخچه، مواضع و اهداف
- ۱۱- مشکلات مربوط به عضویت و جانشینی دولتهای حوزه دریای خزر پس از فروپاشی شوروی در سازمانهای بین‌المللی (در اموال، قراردادها و دیون)
- ۱۲- موانع ساختاری، حقوقی، اداری، سیاسی و مالی عضویت کشورهای حوزه دریای خزر در سازمانهای بین‌المللی: بررسی موردی عضویت این کشورها در WTO
- ۱۳- نقش CIS در همکاریهای سازمان یافته کشورهای ساحلی دریای خزر بویژه در عرصه نظامی - امنیتی
- ۱۴- نقش سازمان همکاری کشورهای حوزه دریای خزر در حل و فصل مسایل منطقه‌ای
- ۱۵- نقش ECO در حل و فصل مشکلات اقتصادی کشورهای حوزه دریای خزر
- ۱۶- نقش کشورهای حوزه دریای خزر در شکل‌دهی NGO ها
- ۱۷- نتیجه‌گیری و جمع‌بندی

نام درس : رژیم حقوقی دریای خزر

کد زمینه : ۱۳

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۲۰

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با سیر تحول و دیدگاههای مربوط به رژیم حقوقی دریای خزر قبل و بعد از فروپاشی شوروی و بررسی گزینه‌های مختلف برای بهره‌برداری شوراهای پیرامونی از امکانات دریای خزر.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (تعریف رژیم حقوقی دریاها)
- ۲- خزر به عنوان یک دریاچه در حقوق بین الملل (بررسی رژیمهای حاکمیت مشترک (اعم از مشاع و مشترکات عامه) و تقسیم دریاچه (براساس خط منصف و تالوگ)
- ۳- رژیم حقوقی دریاچه های مشابه (دریاچه کنستانس، دریاچه لادوگا، دریاچه ژنو، دریاچه نی سی کاکا و دریاچه های پنج گانه بین امریکا و کانادا)
- ۴- خزر به عنوان یک دریا (دریاهاى بسته و نیمه بسته رژیم حقوقی دریاهای آزاد، خط مبدأ به آبهای داخلی، دریای سرزمینی، منطقه نظارت، منطقه انحصاری اقتصادی، فلات قاره و رژیم عرفی ناظر بر دریاهای بسته و دریاچه ها)
- ۵- کنوانسیونهای حقوق دریاها و رژیم حقوقی دریای خزر (کنوانسیون های ۱۹۵۸ ، ۱۹۶۰ و ۱۹۸۲ حقوق دریاها)
- ۶- سیر تحول رژیم حقوقی حاکم بر دریای خزر (در پرتو عهدنامه های گلستان و ترکمانچای، عهدنامه مودت ایران و شوروی و قرارداد بازرگانی و بحر پیمایی ایران و شوروی در سال ۱۹۴۰)
- ۷- دریای خزر پس از فروپاشی شوروی با توجه به تشکیل جمهوری آذربایجان، ترکمنستان، قزاقستان و فدراسیون روسیه در حاشیه آن و دیدگاههای کشورهای ساحلی پیرامون رژیم حقوقی دریای خزر
- ۸- دیدگاههای قدرتمند خارج منطقه ای (امریکا ، ترکیه و چین) و تأثیر آنان بر تعیین رژیم حقوقی دریای خزر (با تأکید بر تأثیرات حقوقی، سیاسی، اقتصادی و امنیتی روابط ایران و امریکا بر رژیم حقوقی دریای خزر)
- ۹- بررسی گزینه های مختلف برای رژیم حقوقی دریای خزر (ابقاء قراردادهای سابق، تقسیم کامل دریای خزر، اجرای حقوق کنوانسیون ۱۹۸۲ حقوق بین الملل دریاها ، تقسیم ۵۰ - ۵۰ دریای خزر، رژیم حقوق مشاع، تلفیق روش تقسیم و مشاع)
- ۱۰- نقد و بررسی دیدگاههای مختلف و انتخاب بهترین گزینه های حقوقی (نظام حقوقی مشاع و گزینه های حقوقی جایگزین)
- ۱۱- رژیم حقوقی کشتیرانی و نیز رژیم حاکم بر کشتی های جنگی در دریای خزر
- ۱۲- رژیم حقوقی حاکم بر منابع شیلاتی ، بستر و زیر بستر دریای خزر
- ۱۳- رژیم حقوقی پرواز بر فراز دریای خزر (با توجه به موافقت نامه هوایی سال ۱۹۶۴ ایران و شوروی و رژیم حقوقی پرواز پس از فروپاشی شوروی)
- ۱۴- نتیجه گیری و جمع بندی

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات خاورمیانه و

شمال آفریقا

نام درس : سیاست و حکومت در خاورمیانه و شمال افریقا

کد زمینه : ۱۴

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۱

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : مطالعه ساختار سیاسی و نظام حکومت و عملکردهای آن در کشورهای حوزه خاورمیانه و شمال افریقا و آشنا ساختن دانشجویان با انواع رژیمهای سیاسی، نحوه تشکیل دولت مدرن و همچنین نهادهای مدنی در این کشورها و نیز مباحثی پیرامون جایگاه قوای ۳ گانه در هر یک از این کشورها.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- چگونگی تکامل نظام حکومت در خاورمیانه (دولت شهرهای اولیه - حکومتهای قبیله ای - حکومتهای سرزمینی)
- ۳- شکل، سازمان و ویژگیهای حکومت جدید (Modern States) در خاورمیانه و شمال افریقا
- ۴- تقسیمات کشوری و حدود اختیارات نواحی در کشورهای منطقه
- ۵- ملت، ملیت و عناصر آن در ساختار سیاسی و مسئله اقلیت ها در کشورهای منطقه
- ۶- ساختار قوه قانونگذاری در کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
- ۷- ساختار قوه اجرایی (کابینه) در کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
- ۸- ساختار قوه قضایی و نظام حقوقی در کشورهای منطقه
- ۹- نظام انتخاباتی و چگونگی مشارکت احزاب، گروههای سیاسی و اجتماعی
- ۱۰- ارتش و سیاست در کشورهای خاورمیانه (مطالعه تطبیقی)
- ۱۱- امنیت داخلی (ساختار، تشکیلات، نقش و عملکرد نیروهای پلیس در کشورهای منطقه)
- ۱۲- نهادهای امنیتی - اطلاعاتی و نقش آنها در تحول سیاسی - اجتماعی خاورمیانه
- ۱۳- اصول ، ساختار و ویژگیها و عملکرد سیاست خارجی کشورهای منطقه (۱)
- ۱۴- سیاست خارجی کشورهای خاورمیانه (مطالعه تطبیقی) (۲)
- ۱۵- سیاست دفاعی و سازماندهی نیروهای نظامی در کشورهای منطقه
- ۱۶- دورنمای تحولات آینده خاورمیانه در فرایند جهانی شدن
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : جغرافیای سیاسی خاور میانه و شمال افریقا
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس : ۳۲
کد زمینه : ۱۴
کد درس : ۱۲

هدف : موضوع جغرافیای سیاسی ، تحلیل فضایی پدیده های سیاسی است. بنابراین طی آن به نمادهای فضایی فرایندهای سیاسی توجه میگردد. ضمن اینکه مطالعه عوامل جغرافیایی مؤثر بر قدرت ملی، شناخت فرایند تشکیل دولتها و مراحل آن شامل فرایند تجزیه سرزمینی و سپس تلاش جهت یکپارچه سازی و همچنین نحوه شکل گیری و مشکلات مربوط به مرزها از جمله مباحث مربوط به این درس می باشد.

سرفصل های درس:

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- جایگاه خاورمیانه در مدل های ژئواستراتژیکی جهان
- ۳- تحلیل جایگاه کنونی خاورمیانه و شمال افریقا در نظام بین المللی
- ۴- سیر تکاملی نظام دولت (فرایند تجزیه سرزمین)
- ۵- سازمان یابی سیاسی فضا قبل از جنگ جهانی اول
- ۶- ظهور ناسیونالیسم
- ۷- جنگ جهانی اول و بالکانیزه شدن خاورمیانه
- ۸- تولد دولتهای مستقل
- ۹- چگونگی شکل گیری مرزهای خشکی بین دولتها (وضعیت مرزها - رده بندی مرزها)
- ۱۰- اختلافات مرزی (مطالعه تطبیقی چند بحران مرزی)
- ۱۱- چگونگی شکل گیری مرزهای دریایی (منابع دریا، صلاحیت دولتها به منابع برون ساحلی)
- ۱۲- اختلافات مرزهای دریایی
- ۱۳- واحدسازی سرزمینی (فرایند یکپارچه سازی و یکپارچگی ملی : مشکلات، فرایندها و چشم اندازها)
- ۱۴- پیوستگی فرهنگی و ناحیه گرایی سیاسی (مسائل مربوط به اقلیتهای قومی و ملی)
- ۱۵- آرمان سیاسی دولت و هویت ملی
- ۱۶- همبستگی منطقه ای (زمینه ها، مواضع، نهادها و دورنمای آینده)
- ۱۷- نقشه سیاسی خاورمیانه ، دورنمای تحولات آینده
- ۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در خاور میانه و شمال آفریقا کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با عمده ترین تحولات تاریخی اقوام و ملل واقع در سرزمین خاورمیانه از دوران پیش از تاریخ تا قرن حاضر، با تأکید بر تحولات قرن نوزدهم و بیستم که منجر به شکل گیری ساختار جدید بین المللی در کشورهای این منطقه گردید و ضمن ترشیح مناسبات سیاسی و روابط خارجی دولتهای واقع در این منطقه.

سرفصل های درس:

۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری

۲- خاورمیانه در دوران پیش از تاریخ (تألیف نظری و مباحث تئوریک - تمدنهای باستانی بین النهرین و دره نیل)

۳- خاورمیانه در آغاز مسیحیت، از تولد مسیح یا قرن هفتم میلادی، مقارن ظهور اسلام

۴- ظهور اسلام در عربستان و روند اسلامی شدن خاورمیانه (قرون هفتم تا نهم)

۵- امپراطوری اسلامی - عرب در اوج شکوفایی (قرن دهم تا پازدهم میلادی)

۶- نفوذ ترکان به خاورمیانه و تشکیل حکومتهای ترک

۷- خاورمیانه در کشاکش رقابت حکومتهای صفویه و عثمانی

۸- عصر نوسازی در خاورمیانه (شامل تحولات اساسی قرون ۱۸ و ۱۹ میلادی)

۹- خاورمیانه و شمال آفریقا در آستانه قرن بیستم و گسترش امپریالیسم اروپا

۱۰- جنگ جهانی اول و تقسیمات سیاسی پس از آن در خاورمیانه (۱۹۲۰ - ۱۹۱۴)

۱۱- ناسیونالیسم و روند ملت سازی در خاورمیانه

۱۲- جنگ جهانی دوم در خاورمیانه و شمال آفریقا

۱۳- خاورمیانه در نظام دو قطبی پس از جنگ (مواضع کشورها، تحولات سیاسی، روابط دیپلماتیک و ...)

۱۴- کشمکش اعراب و اسرائیل: ریشه ها، ساختار، تحولات، نتایج

۱۵- درک ساختارها و کارکردهای سیاست خارجی کشورهای خاورمیانه (مبانی نظریه ای)

۱۶- مطالعه تطبیقی ساختار و روابط خارجی در کشورهای خاورمیانه در دوره معاصر

۱۷- دورنمای تحولات سیاسی در خاورمیانه و شمال آفریقا (تطبیق تحولات کنونی با الگوهای نظام بین الملل در قرن ۲۱)

۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: فرهنگ، قومیت، ملیت در خاور میانه

کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: بررسی ساختار اجتماعی و جمعیتی کشورهای واقع در حوزه خاورمیانه جهت تحلیل رفتار سیاسی و درک چگونگی وقوع پدیده های اجتماعی و سیاسی این کشورها بر پایه نظریات و دیدگاههایی که تا کنون در این خصوص ارایه گردیده است.

سرفصل های درس:

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- وضعیت جمعیتی خاورمیانه (ترکیب، پراکندگی، الگوهای جابجایی میان کشورها و شهرها و روستاها و...)
- ۳- چشم اندازی بر ویژگیهای کیفی جمعیت (وضعیت سواد، رفاه، مذهب، درآمد و...)
- ۴- بحثی پیرامون وضعیت نظام اجتماعی در کشورهای خاورمیانه (چارچوب نظری، نظامهای اجتماعی و طبقه بندی آنها، تشریح پراکندگی جغرافیایی مذهب، زمان و...)
- ۵- چشم اندازی بر جغرافیای فرهنگی خاورمیانه (چارچوب نظری، مفاهیم، تشریح پراکندگی جغرافیایی مذهب، زبان و...)
- ۶- مرزهای ملی و قوم گرایی (تحلیل چالش میان گرایشات قدرتمند قوم گرایی از یک سو و نظام دولت - ملت)
- ۷- مروری بر ستیزه های قومی، فرقه ای، مذهبی و ناسیونالیستی در خاورمیانه (مطالعه موردی لبنان)
- ۸- تنوع و پیچیدگی جنبش های اعتراض آمیز قبیله گرا و بان عربی در خاور میانه در پرتو نظریات سیاست تطبیقی
- ۹- نهادهای مدنی: ساختار، نقش و عملکردها و آینده جامعه مدنی در کشورهای خاورمیانه
- ۱۰- نقش رسانه های جمعی در ارتقای فرهنگ عمومی و افزایش نقش افکار عمومی (فناوری اطلاعاتی، الکترونیک و رایانه ای)
- ۱۱- نقش نخبگان در تحولات اجتماعی خاورمیانه (مطالعه تطبیقی حرکتها و جنبشهای انقلابی در خاورمیانه)
- ۱۲- اندیشه های سیاسی - اجتماعی در خاورمیانه و بازتاب آنها در تحولات منطقه
- ۱۳- بررسی الگوهای رفتاری و گونه شناسی شخصیت در خاورمیانه (مطالعه تطبیقی)
- ۱۴- ناسیونالیسم در خاورمیانه و تحول آن در رابطه با فرایند جهانی شدن
- ۱۵- مطالعه موردی برخی چالشهای فرهنگی و اجتماعی در خاورمیانه (بیکاری، مواد مخدر، فاصله طبقاتی و...)
- ۱۶- نظام تعلیم و تربیت و بررسی نقش نهاد مذهب و خانواده در شکل گیری شخصیت اجتماعی (مطالعه موردی)
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : روابط ایران و کشورهای خاورمیانه

کد زمینه : ۱۴

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۵

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی سیر تحولات سیاسی و مناسبات دیپلماتیک بین ایران و کشورهای خاورمیانه از زمان تسلط امپراطوری عثمانی بر منطقه ، تا تشکیل دولتهای جدید ، تأکید بر رویدادها و تحولات و دوره های مناسبات ایران با کشورهای خاورمیانه در دوران پهلوی و جمهوری اسلامی.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- مروری بر مناسبات تاریخی حکومتهای ایرانی با ملل و اقوام مستقر در جنوب غربی آسیا و شمال افریقا تا پیش از اسلام
- ۳- چگونگی روابط ایرانیان با اقوام و ملل خاورمیانه تحت لوای امپراطوری اسلامی
- ۴- روابط حکومتهای ترک و مغول مستقر در ایران با اقوام و ملل خاورمیانه (ساختار، ویژگیها و اشکال ...)
- ۵- بررسی روابط ایران صفوی با ملل خاورمیانه در قالب امپراطوری عثمانی (ساختار، ویژگیها و ...)
- ۶- مروری بر ساختار مناسبات ایرانیان با ملل خاورمیانه در دوره نفوذ و رقابت اروپاییان در منطقه
- ۷- ویژگیهای کلی مناسبات ایران با دولتهای جدیدالتأسیس خاورمیانه در فاصله میان دو جنگ جهانی اول و دوم (دوره پهلوی ۱۳۲۰ - ۱۳۰۰) با تأکید بر روابط ایران با ترکیه و عراق
- ۸- چگونگی انعقاد پیمانهای دفاعی سعد آباد و بغداد و تشکیل اتحادیه های دفاعی خاورمیانه در راستای دکترین سد نفوذ (Containment)
- ۹- کودتای عراق و خروج این کشور از پیمان بغداد و آغاز دور جدید در روابط بین ایران و عراق (کشمکش نظامی و قرارداد الحزایر)
- ۱۰- مراحل تثبیت روابط دوستانه ایران و ترکیه با انقلاب اسلامی (همکاریهای مرزی، نظامی، امنیتی و ...)
- ۱۱- ساختار و ویژگی کلی حاکم بر روابط و همکاریهای بین ایران و عربستان (تعیین قلمرو دریایی ، همکاریهای نفتی و تأثیرات سیاسی - امنیتی این روابط بر مواضع سایر کشورهای خلیج فارس)
- ۱۲- ساختار، ویژگیهای عمومی و الگوهای دیپلماتیک ایران با کشورهای خاورمیانه عربی (مصر، سوریه، اسرائیل، لبنان)
- ۱۳- تأثیرات انقلاب اسلامی بر تحولات خاورمیانه (مواضع ضد صهیونیستی، حمایت از حرکت های اسلامگرایانه، مخالفت با روند صلح خاورمیانه و ...)
- ۱۴- ساختار، ویژگیها ، الگوها و عملکردهای سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با کشورهای خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی ایران
- ۱۵- چالش ها، مسائل و مشکلات موجود در روابط ایران با کشورهای خاورمیانه پس از انقلاب اسلامی
- ۱۶- دورنمای همکاریها و گسترش مناسبات دیپلماتیک ایران با کشورهای خاورمیانه در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

کد زمینه: ۱۴

نام درس: اقتصاد سیاسی و روابط تجاری *خوردن ریای خور*

کد درس: ۱۶

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس: ۳۲

هدف تیررسی و مطالعه ساختارها، فرایندها و عملکردهای اقتصادی و نگرش های تجاری کشورهای خاورمیانه از دیدگاه نظریات توسعه اقتصادی و سازمان صنعتی، شامل ریشه ها و چالشهای پیش روی کشورهای این منطقه.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم و تعریف اقتصاد سیاسی و بحث پیرامون نظریات توسعه)
- ۲- بررسی تاریخچه سیاسی - اقتصادی کشورهای خاورمیانه با تأکید بر نقش اقتصادی استعمار
- ۳- مطالعه تطبیقی ساختار اقتصادی کشورهای منطقه
- ۴- ساختار، ویژگیها و تحولات اقتصاد کشاورزی در خاورمیانه (مطالعه تطبیقی)
- ۵- ساختار، ویژگیها و تحولات اقتصاد صنعتی در خاورمیانه از دیدگاه نظریه سازمان صنعتی (مطالعه تطبیقی)
- ۶- ساختار، ویژگیها و تحولات بخش خدمات در اقتصاد خاورمیانه (شامل اشتغال، سرمایه گذاری، بازار کار)
- ۷- بررسی ساختار بازار در کشورهای خاورمیانه (بازار سستی در مقابل اقتصاد مدرن)
- ۸- روند آزاد سازی تجاری و لیبرالیزه کردن ساختار اقتصادی در خاورمیانه (مطالعه تطبیقی)
- ۹- تأثیر سیاستهای حکومتی بر اقتصاد (شیوه های برنامه ریزی و عملکرد اقتصاد سیاسی در خاورمیانه)
- ۱۰- رفتار و پیامدهای حضور شرکتهای چند ملیتی در صحنه اقتصادی کشورهای خاورمیانه
- ۱۱- شناسایی مشکلات و تگناهای اقتصادی کشورهای منطقه
- ۱۲- تجربیات گذشته و چالشهای آینده فراروی اقتصاد کشورهای منطقه
- ۱۳- نوآوریهای تکنولوژیک و رویکرد کشورهای منطقه به تحولات تکنولوژیکی
- ۱۴- ریشه ها، ماهیت و روند توسعه اقتصادی و تحولات آن طی قرن بیستم در خاورمیانه
- ۱۵- استراتژیهای توسعه اقتصادی و چگونگی عملکرد کشورهای منطقه
- ۱۶- همگرایی اقتصادی منطقه ای: موانع و راهکارهای فرآوری اتحادیه های اقتصادی منطقه ای
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : اقتصاد انرژی و منابع طبیعی خاور میانه

کد زمینه : ۱۴

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی با ظرفیتهای، امکانات و قابلیت‌های بخش انرژی نفتی و گازی، منابع اقتصادی طبیعی و منابع زنده (شیلات) در کشورهای خاورمیانه، مشکلات و موانع فراروی اکتشاف، استخراج، تولید، بهره برداری، حمل و نقل و تجارت منابع انرژی در منطقه و تکنیک‌های سیاسی و زیست محیطی آن.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- مروری بر وضعیت عمومی منابع انرژی و دیگر منابع طبیعی در خاورمیانه
- ۳- جغرافیای انرژی و منابع طبیعی در خاور میانه
- ۴- تاریخچه اکتشاف و بهره برداری از منابع انرژی منطقه خاور میانه
- ۵- قابلیت‌های بالقوه و بالفعل کشورهای خاورمیانه در سیستم عرضه نفت و گاز جهانی
- ۶- برآورد ذخایر و وضعیت اکتشاف، استخراج و تولید نفت و گاز در خاورمیانه
- ۷- تاریخچه فعالیت‌های اکتشافی، میدانی مهم نفتی و وضعیت استخراج نفت در کشورهای خاور میانه
- ۸- مشکلات و مایل زیست محیطی، جغرافیایی، سیاسی و حقوقی اکتشاف و تولید نفت و گاز در خاورمیانه
- ۹- راه‌های انتقال انرژی خاورمیانه به بازارهای بین المللی و مشکلات و موانع مواصلاتی و امنیتی فراروی ترانزیت نفت و گاز
- ۱۰- اقتصاد انرژی هسته ای (منابع، ظرفیت‌ها، فن آوری‌ها، مدیریت بهره برداری، الگوهای مصرف و شیوه های صادرات) در خاورمیانه
- ۱۱- وضعیت انرژی الکتریسته (منابع، چگونگی بهره برداری، تکنولوژی‌های برق آبی، نیروگاهی و هسته ای) در خاور میانه
- ۱۲- بحثی پیرامون تکنولوژی بهره برداری از انرژی‌های تجدید پذیر (خورشیدی، باد، آب و ...)
- ۱۳- وضعیت سایر منابع طبیعی کانی فلزی و غیر فلزی (معرفی منابع و میزان ذخایر و نیز شاخصهای کمی و کیفی مربوط به آنها) در خاورمیانه
- ۱۴- بررسی وضعیت منابع زنده اقتصادی با تأکید بر صنعت شیلات (معرفی منابع دریایی و رودخانه ای، مدل‌های بیولوژیکی، رشد آبزیان، چگونگی مالکیت بر منابع و ...)
- ۱۵- بررسی وضعیت جنگلها، پوشش گیاهی، بیابانها و کوهستانها در خاورمیانه

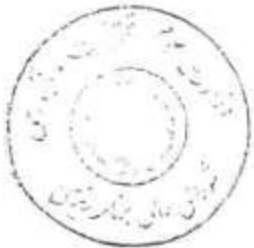
۱۶- مسایل مربوط به اقتصاد منابع آبی در خاورمیانه (دریاها، دریاچه های داخلی، رودخانه ها و ...) و تجزیه و تحلیل بحران آب در منطقه

۱۷- بررسی آلاینده ها و مسایل زیست محیطی مربوط به بهره برداری و مصرف انرژی در خاور میانه (بسته های زیست محیطی، پیمان نامه خاور ...)

۱۸- سازمان اوپک و اقتصاد انرژی کشورهای خاورمیانه

۱۹- تجزیه و تحلیل چالشها و مشکلات فراروی اقتصاد انرژی منابع طبیعی در خاور میانه

۲۰- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: امنیت خاور میانه و نظام بین الملل

کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۸

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: بررسی مقوله امنیت در منطقه خاورمیانه در ابعاد مختلف نظری و عملیاتی تاریخیچه و فرایند تکامل ترتیبات امنیتی منطقه ای، مؤلفه های امنیت و ساختار امنیتی خاورمیانه، بازیگران اصلی و فرعی منطقه ای و مداخله گر برون منطقه ای، دیدگاه کشورهای مختلف منطقه نسبت به الگوهای امنیتی و پیامدهای امنیتی صلح اعراب و اسرائیل.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفهوم شناسی امنیت و ابعاد سیاسی، نظامی، اقتصادی، اجتماعی و زیست محیطی آن
- ۲- بحثی نظری پیرامون امنیت بین المللی و رویکردهای مختلف نسبت به آن
- ۳- اهمیت و پیوند امنیت خاورمیانه با امنیت بین المللی (علاقه، نگرانیها و دیدگاههای قدرتهای بزرگ نسبت به آن و تلقی آمریکا از آن بعنوان مرزهای مجاری خود)
- ۴- تأثیر اختلافات کشورهای منطقه بر امنیت خاورمیانه (منازعات اعراب و اسرائیل و اختلافات ارضی و مرزی، اختلافات سیاسی، اقتصادی، ایدئولوژیکی و ...)
- ۵- تعاملات و چالشهای امنیتی ناشی از تفاوت دیدگاههای کشورهای منطقه نسبت به مقوله امنیت و الگوهای امنیتی (سابقه تسلیحاتی یا امنیت دسته جمعی)
- ۶- کالبدشکافی اتحادیه های امنیتی منطقه ای و تأثیر آن بر الگوی امنیت در خاورمیانه: همکاری سه جانبه ایران - ارمنستان و یونان، اتحاد ترکیه و اسرائیل، عضویت ترکیه در ناتو و ...)
- ۷- تأثیر بحرانها و آشوبهای داخلی و تغییر زمامداران بر امنیت سیاسی منطقه خاورمیانه
- ۸- نظام امنیتی خاورمیانه: اهداف، عناصر، بازیگران و سناریوها
- ۹- بررسی مسئله تسلیحات متعارف و هسته ای در خاورمیانه و رویکرد کشورهای منطقه به رژیمهای خلع سلاح
- ۱۰- موانع و راهکارهای تحقق امنیت تجاری و اقتصادی در خاورمیانه
- ۱۱- تأثیر اقتصاد انرژی (نفت و گاز) و نقش سازمان اوپک در امنیت منطقه ای
- ۱۲- تأثیر انقلاب اسلامی بر نظام امنیتی منطقه خاورمیانه
- ۱۳- تأثیر انتفاضه فلسطینی و جنبش های اسلام گرا بر الگوی امنیتی منطقه خاورمیانه
- ۱۴- تجزیه و تحلیل تأثیر همگرایی یا واگرایی منطقه ای در الگوی امنیتی خاورمیانه
- ۱۵- تجزیه و تحلیل تأثیر ساختار و فرایند نظام بین الملل وزیرسیستم منطقه ای بر امنیت منطقه خاورمیانه
- ۱۶- بررسی دورنمای امنیت خاورمیانه در نظام بین الملل قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: کشورهای منطقه خاورمیانه و سازمانهای بین المللی

کد زمینه: ۱۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

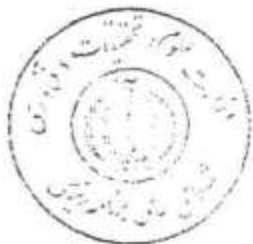
کد درس: ۱۹

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی دانشجویان با انواع سازمانهای بین المللی اعم از منطقه ای و جهانی، تجزیه و تحلیل کار ویژه های متفاوت آنها، بررسی عملکرد سازمانها در قبال مسائل و رویدادهای منطقه، تجزیه و تحلیل مواضع، اهداف و رویکردهای کشورهای خاورمیانه در قبال سازمانهای منطقه ای، فرامنطقه ای و بین المللی است. ضمن این که به نقش این سازمانها در تحولات منطقه ای و دورنمای تحولات آینده پرداخته می شود.

سرفصل های درس:

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سازمانهای بین المللی و نحوه پیدایش و توسعه آنها)
- ۲- تجزیه و تحلیل انواع سازمانهای بین المللی (از لحاظ ماهیت، گستره جغرافیایی و کارکرد آنها)
- ۳- تاریخچه تعامل کشورهای خاورمیانه و سازمانهای بین المللی: با تأکید بر تاریخچه عضویت این کشورها در جامعه ملل و سازمان ملل متحد
- ۴- بررسی مشکلات حقوقی کشورهای خاورمیانه در دیوان لاهه و دیوان دادگتری بین المللی با تأکید بر نهادهای بین المللی حقوق بشر
- ۵- بررسی مشکلات و موانع ساختاری، اداری، سیاسی و مالی فراروی کشورهای خاورمیانه در سازمانهای بین المللی
- ۶- بررسی نقش سازمان ملل متحد در برقراری صلح خاورمیانه بویژه در قبال مسئله اعراب و اسرائیل
- ۷- بررسی عملکرد شورای امنیت سازمان ملل متحد در قبال جنگهای اول و دوم خلیج فارس
- ۸- تجزیه و تحلیل جایگاه و نقش کشورهای خاور میانه در نهادهای تخصصی سازمان ملل متحد: با تأکید بر آنکتاد و پونسکو
- ۹- بررسی مواضع امنیتی کشورهای خاور میانه در قبال آژانس بین المللی انرژی اتمی و رژیمهای بین المللی خلع سلاح (NPT, CTBT)
- ۱۰- بررسی تاریخچه عضویت، مواضع و اهداف کشورهای خاورمیانه در جنبش عدم تعهد و سازمان کنفرانس اسلامی
- ۱۱- بررسی روابط اقتصادی کشورهای خلیج فارس با سازمانهای تجاری و مالی بین المللی مانند سازمان تجارت جهانی، بانک جهانی و صندوق بین المللی پول
- ۱۲- بررسی مواضع و اهداف کشورهای خاورمیانه در اوپک.
- ۱۳- تجزیه و تحلیل ساختار، اهداف و عملکرد شورای همکاری خلیج فارس و تأثیر آن بر روند تحولات خاورمیانه
- ۱۴- کشورهای خاور میانه و همگراییهای منطقه ای (اکو، شورای همکاری خلیج فارس، اتحادیه عرب) و فرامنطقه ای (اوپک، آ.س.آ.ن و ...)
- ۱۵- بررسی عملکرد اتحادیه مغرب عربی و تأثیر آن بر تحولات خاورمیانه و شمال آفریقا
- ۱۶- کشورهای خاورمیانه و سازمانهای بین المللی فرهنگی و ارتباطاتی از قبیل ABV
- ۱۷- بررسی موانع همگرایی منطقه ای میان کشورهای خاورمیانه و تجزیه و تحلیل چالشهای فراروی آنان در درون سازمانهای بین المللی و در قبال سازمانهای فرامنطقه ای
- ۱۸- جمع بندی و نتیجه گیری

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات آسیای مرکزی و

قفقاز

نام درس: سیاست و حکومت در آسیای مرکزی و قفقاز

کد زمینه: ۱۵

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۱

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: مطالعه ساختار سیاسی و نظام حکومت و الگوهای و عملکردهای آن در کشورهای تازه استقلال یافته قفقاز و آسیای مرکزی، پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی و نیز چگونگی مناسبات میان قوای سه گانه این کشورها با یکدیگر و با جامعه و نهادهای مدنی.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و مباحث نظری
- ۲- فرایند تکاملی تاریخی نظام حکومت در سرزمینهای قفقاز و آسیای مرکزی
- ۳- ساختار، ویژگیها و الگوهای نظام سیاسی منطقه در قالب اتحاد جماهیر شوروی (چگونگی تشکیل جمهوریهای مستقل، خود مختار، نواحی خودمختار، مناطق اقتصادی و ابلت ها ...)
- ۴- فروپاشی اتحاد شوروی و چگونگی شکل گیری دولتهای جدید در منطقه (شکل، مازمان و ویژگیها ...)
- ۵- وضعیت کنونی تقسیمات کشوری و حدود اختیارات نواحی داخلی کشورهای منطقه
- ۶- ساختار، ویژگیها، الگوها و عملکردهای قوه قانونگذاری (مطالعه تطبیقی)
- ۷- ساختار، ویژگیها، الگوها و عملکردهای قوه اجرایی یا کابینه (مطالعه تطبیقی)
- ۸- ساختار، ویژگیها، الگوها و عملکردهای قوه قضاییه و نظام حقوقی (مطالعه تطبیقی)
- ۹- نظام انتخاباتی و چگونگی مشارکت گروههای سیاسی - اجتماعی، افراد و ... در مراحل انتخاباتی
- ۱۰- سازمان ارتش و نیروهای مسلح و ارتباط آنها با ساختار نظام پیشین و نقش آنان در سیاست (مطالعه تطبیقی)
- ۱۱- وضعیت امنیت داخلی (سازمان، تشکیلات، نقش و عملکرد نیروها پلیس در کشورهای منطقه)
- ۱۲- وضعیت نهادهای امنیتی - اطلاعاتی و نقش و عملکرد آنها در تحولات سیاسی - اجتماعی کشورهای منطقه
- ۱۳- ساختار سیاست خارجی و روابط دیپلماتیک کشورهای منطقه
- ۱۴- ساختار سیاست دفاعی و سازماندهی نیروهای نظامی کشورهای منطقه
- ۱۵- فرایند ملت سازی در کشورهای منطقه (چالش ها، فرصتها ...)
- ۱۶- دور نمای تحولات آینده منطقه قفقاز و آسیا میانه در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: جغرافیای سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز

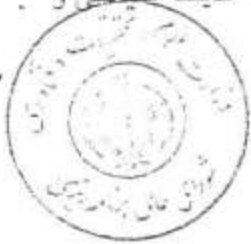
کد زمینه: ۱۵

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۲

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با ساختار و ویژگیهای جغرافیای سیاسی سرزمینهای آسیای میانه و قفقاز با تأکید بر دوره پس از فروپاشی اتحاد شوروی و بررسی نقش شرایط سرزمینی در فرایندهای سیاسی و همچنین بررسی اثرات تصمیم گیریهای سیاسی بر ساختارهای جغرافیایی منطقه، از جمله موضوع مرزها، پایتخت ها، اندیشه سیاسی و ...

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (ارائه دیدگاههای جدید جغرافیای سیاسی در موضوع کشور شناسی)
- ۲- جایگاه و موقعیت آسیای مرکزی و قفقاز در مدل‌های ژئواستراتژیکی جهان (مدل مکیندر و کوهن و هانتینگتون)
- ۳- تحلیل موقعیت و جایگاه کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در نظام در حال دگرگونی بین الملل
- ۴- روند تکاملی نظام حکومت در منطقه، پیش از تشکیل اتحاد شوروی و پس از آن در مرحله تأسیس دولت مدرن
- ۵- تشکیل دولت مدرن و فرایند یکپارچه سازی در کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز: فرصتها و چالشها
- ۶- چگونگی و مراحل شکل گیری سازمان سیاسی فضا و تغییرات نقشه سیاسی کشورهای منطقه از دوران استالین تاکنون
- ۷- تشریح ویژگیهای سرزمینی کشورهای منطقه (بررسی موقعیت جغرافیایی، وسعت ارضی، شکل کشور و... و نیز بررسی ابعاد آنها)
- ۸- تشریح ویژگیهای اجتماعی - سیاسی کشورهای منطقه (بررسی تطبیقی علت وجودی، اندیشه سیاسی و هویت ملی)
- ۹- ناحیه و ناحیه گرایی سیاسی در کشورهای منطقه (بررسی نواحی جغرافیایی و چگونگی تطبیق آنها با نواحی کارکردی سیاسی - اقتصادی میراث اتحاد شوروی سابق)
- ۱۰- تمایلات ناحیه گرایی در کشورهای منطقه و بحرانیها و چالشهای آن (واگرایی و همگرایی سیاسی - سرزمینی و مسئله اقلیت های قومی - فرهنگی) نمونه بحران قره باغ کوهستانی
- ۱۱- بررسی سرحدات و مرزهای خشکی میان کشورهای منطقه (وضعیت عمومی، رده بندی، اشکال جغرافیایی و)
- ۱۲- مروری بر مشکلات و مسائل مرزی بین کشورهای منطقه (مرزهای قفقاز کوهستانی و دره فرغانه در آسیای مرکزی)
- ۱۳- بررسی وضعیت و کارکرد پایتختها و کانونهای ناحیه ای در یک شبکه به هم پیوسته منطقه ای
- ۱۴- همبستگی منطقه ای (زمینه ها، مواضع، نهادها و دور نمای آینده)
- ۱۵- اقتصاد سیاسی فضا در منطقه آسیای مرکزی و قفقاز (چگونگی تطبیق یا جایگزینی مناطق اقتصادی میراث شوروی با مناطق کارکردی سیاسی - اقتصادی در شرایط جدید)
- ۱۶- دورنمای آینده جغرافیای سیاسی منطقه در فرایند جهانی شدن
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آسیای مرکزی و قفقاز
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس: ۲۲ ساعت

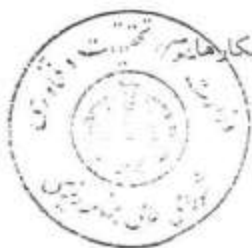
کد زمینه: ۱۵

کد درس: ۱۳

هدف آشنایی دانشجویان با تحولات سیاسی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز قبل و بعد از ظهور اسلام، در دوران روسیه تزاری، در دوران اتحاد جماهیر شوروی، در آستانه فروپاشی شوروی و پس از تشکیل فدراسیون روسیه، نقش قدرتهای بزرگ فرامنطقه ای و قدرتهای منطقه ای و بازیگران غیر حکومتی در تحولات منطقه و نیز تجزیه و تحلیل روابط خارجی کشورهای منطقه است.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم شناسی تاریخ، تاریخ سیاسی، روابط بین الملل، روابط خارجی، سیاست خارجی و عناصر تحلیل در هر کدام)
- ۲- تاریخ تحولات سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز پیش و پس از ظهور اسلام
- ۳- تاریخ تحولات سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز در دوران سلسله روسیه تزاری
- ۴- تاریخ تحولات سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز در دوران اتحاد جماهیر شوروی و سلطه کمونیسم روسی: روسی موردی مهاجرت های اجباری در قفقاز
- ۵- واقع زمامداران کمونیست شوروی در قبال مسئله ملیتهای آسیای مرکزی و قفقاز، در دوران لنین و پس از آن
- ۶- سیاست های شوروی برای روسی کردن ایالت های آسیای مرکزی و قفقاز: ترویج زبان روسی، افزایش تعداد روس تبارها، تعیین مرزهای مصنوعی و کنترل احکامات ملی گرایانه
- ۷- سیاست های شوروی برای کنترل مسلمانان در آسیای مرکزی و قفقاز: ممنوعیت احکام و شعائر اسلامی، تعطیلی مدارس و محاکم شرعی، مصادره موقوفات و تخریب مساجد
- ۸- تحولات سیاسی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در آستانه فروپاشی: جنبش های استقلال طلبانه، تحركات حکومت مرکزی، ناسیونالیسم و فرایند دولت - ملت سازی و مشکلات مربوط به جانشینی در رژیم های پسا کمونیست
- ۹- تاریخ تحولات سیاسی آسیای مرکزی و قفقاز پس از فروپاشی شوروی و تشکیل فدراسیون روسیه: سیاست خارج نزدیک روسیه و چالش های منطقه ای فراروی آن
- ۱۰- نحلته شناسی راهبردهای سیاسی کشورهای منطقه در قبال پوشش های منطقه ای و بین المللی: اسلام گرایی، غرب گرایی، اوراسیا گرایی، آسیا گرایی، ملی گرایی، قوم گرایی و کمونیسم
- ۱۱- نقش قدرتهای بزرگ فرامنطقه ای در تحولات منطقه آسیای مرکزی و قفقاز: بررسی مورد نقش اسرائیل، ترکیه، امریکا و ایران
- ۱۲- ادوار و تحولات روابط خارجی کشورهای منطقه بویژه در قبال چین، آمریکا، ژاپن، ترکیه، اسرائیل و اتحادیه اروپا
- ۱۳- بازیگران غیر حکومتی منطقه ای و بین المللی و نقش آنها در تحولات منطقه آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۴- تجزیه و تحلیل بحران های درونزا و برونزا و تأثیر آنها بر امنیت و سیاست کشورهای منطقه: بررسی موردی گسترش ناتو به شرق، بحران چین و بحران قره باغ
- ۱۵- تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی و روابط بین الملل کشورهای واقع در آسیای مرکزی
- ۱۶- تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی و روابط بین الملل کشورهای واقع در قفقاز
- ۱۷- چشم انداز جایگاه کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در نظام بین الملل قرن بیست و یکم: چالشها و راهکارها
- ۱۸- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: فرهنگ، ملیت و قومیت در آسیای مرکزی و قفقاز

کد زمینه: ۱۵

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۳۲

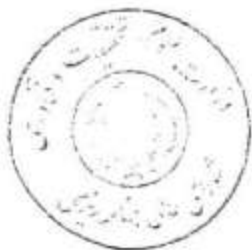
هدف: تجزیه و تحلیل ساختار جمعیتی و فرهنگی گروههای مختلف قومی - ملی در سرزمینهای آسیای مرکزی و قفقاز است که امروزه در چارچوب مرزهای سیاسی کشورهای تازه استقلال یافته شوروی سابق سازمان یافته اند. و در ضمن، برخورداری کشورهای منطقه از تنوع و پراکندگی زیاد و تأثیر آن بر هویت فرهنگی و رفتار سیاسی آنها مورد بررسی قرار می گیرد.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و مباحث نظری با تأکید بر رهیافت های نظری درباره نقش سیاسی گروههای قومی - ملی
- ۲- مطالعه تطبیقی ساختمان جمعیتی منطقه از حیث ترکیب، پراکندگی، میزان رشد، الگوهای جابجایی و ...)
- ۳- چشم اندازی بر ویژگی های کیفی جمعیت کشورهای منطقه (وضع سواد، مذهب، اشتغال، درآمد، رفاه اجتماعی و ...)
- ۴- بررسی تطبیقی گروههای قومی، ملی و اجتماعی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در دوره های پیش از انقلاب بلشویکی، دوره حیات اتحاد شوروی و در مرحله تأسیس دولتهای جدید
- ۵- جغرافیای فرهنگی آسیای مرکزی و قفقاز (مفهوم جغرافیای فرهنگی، معرفی و تشریح پراکندگی جغرافیایی گروههای مختلف نژادی، زبانی، مذهبی، قومی و ملی پراکنده در کشورهای منطقه)
- ۶- مفهوم هویت در بین گروههای مختلف قومی - ملی منطقه و بررسی بازتاب های سیاسی و اجتماعی آن
- ۷- تقابل و تعامل میان ملت - دولت، ناحیه گرای سیاسی، محله گرایی فرهنگی و فرایند جهانی شدن (بررسی مقایسه ای جمهوری آذربایجان و جمهوری ازبکستان) بررسی جایگاه و نقش نهادهای جامعه مدنی، و چگونگی رفتار و واکنش های سیاسی - اجتماعی آنها در کشورهای منطقه
- ۸- بررسی جایگاه و نقش نهادهای جامعه مدنی و چگونگی رفتار و واکنش های سیاسی - اجتماعی آنها در کشورهای منطقه.
- ۹- بررسی نقش رسانه های گروهی و فناوری های جدید اطلاعاتی در شکل دهی به افکار عمومی و رفتارهای سیاسی - اجتماعی جامعه
- ۱۰- نقش نخبگان در تحولات سیاسی - اجتماعی کشورهای منطقه: مطالعه تطبیقی تأثیر انواع نخبگان بر فرایندهای سیاسی کشورهای منطقه در دوران حاکمیت شوروی و پس از استقلال
- ۱۱- مروری بر سیر تحول اندیشه های سیاسی - اجتماعی و بررسی تأثیرات آن در تحولات منطقه از گذشته تا کنون
- ۱۲- بررسی الگوهای رفتار اجتماعی و گونه شناسی شخصیت گروههای مختلف مردم در بین کشورهای منطقه
- ۱۳- ساختار، سازمان و کارکردهای نظام آموزش و پرورش، نهاد، مذهب و نهاد خانواده در شکل گیری شخصیت اجتماعی

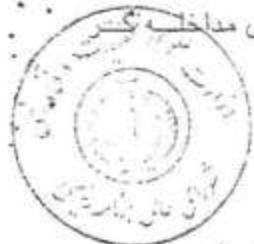
- ۱۴- مطالعه ساختار طبقاتی و نظام اجتماعی در سطح کشورهای منطقه، تحول از یک نظام اقتدارگرا به نظام منحول کنونی
- ۱۵- مروری بر برخی از چالش‌ها و بحرانهای اجتماعی و فرهنگی منطقه (بحران هویت، درگیریهای قومی - محلی، تضادهای طبقاتی جدید و ...)
- ۱۶- دور نمایی تحولات اجتماعی - فرهنگی منطقه در فرایند جهانی شدن.
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
 تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
 ساعات تدریس : ۳۲

کد زمینه : ۱۵
 کد درس : ۱۵

هدف : آشنایی دانشجویان با پیشینه تاریخی روابط دو جانبه ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز و نیز بررسی علایق و اشتراکات فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و امنیتی، موانع سیاسی، فیزیکی و حقوقی گسترش روابط و عوامل تأثیرگذار بر روابط دو جانبه و چند جانبه از قبیل مسئله منابع انرژی، مسایل اقتصادی، چالشهای سیاسی و قدرتهای مداخله گر منطقه ای و فرامنطقه ای.

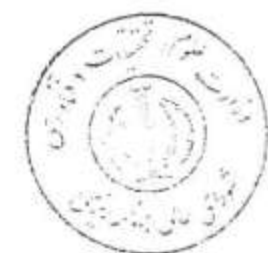
سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سیاست خارجی، روابط خارجی، روابط بین دولتی، روابط بین ملی و ...)
- ۲- پیشینه تاریخی روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در دوران روسیه تزاری و اتحاد جماهیر شوروی
- ۳- بررسی توانمندیها، امکانات بالقوه و بالفعل ایران در آسیای مرکزی و قفقاز
- ۴- علایق و مشترکات فرهنگی ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (زبانی، قومی، مذهبی، تمدنی)
- ۵- علایق و منافع مشترک اقتصادی ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۶- علایق و منافع امنیتی مشترک ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز با توجه به پیوندهای ژئوپولیتیک و نیاز به صلح، امنیت و ثبات در منطقه
- ۷- موانع سیاسی روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز : تقابل لائیسته و بنیادگرایی اسلامی و نیز اختلافات مرزی، مذهبی و قومی با تأکید بر پان ترکیسم
- ۸- موانع فیزیکی (ارتباطات ترابری، خطوط مواصلاتی، امکانات ترانزیتی) روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز با تأکید بر کالبد شکافی دیپلماسی جاده ابریشم
- ۹- موانع حقوقی روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (با تأکید بر قراردادهای گذشته و حال)
- ۱۰- نقش منابع انرژی و ژئوپولیتیک لوله های نفتی در روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۱- تأثیر رژیم حقوقی دریای خزر و تأثیر مسایل زیست محیطی بر روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۲- بررسی همکاریهای ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در زمینه صنعت کشاورزی، دامپروری، شیلات، خدمات، بیمه، اطلاع رسانی و ...)
- ۱۳- جایگاه و تأثیر سازمانهای منطقه ای (CIS و سازمان همکاری کشورهای حوزه خزر) بر روابط ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۴- تأثیر کشورهای فرامنطقه ای (ترکیه، امریکا و اسرائیل) بر مناسبات ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۵- بررسی روابط امنیتی - دفاعی ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز با توجه به گسترش ناتو به شرق
- ۱۶- کالبد شکافی همکاری سه جانبه ایران، یونان، ارمنستان و تأثیر آن بر مناسبات ایران با کشورهای واقع در منطقه قفقاز
- ۱۷- بررسی چشم انداز مناسبات ایران و کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در قرن بیست و یکم؛ چالشها و راهکارها
- ۱۸- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: اقتصاد سیاسی و روابط تجاری در آسیای مرکزی و قفقاز
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس: ۳۲
کد زمینه: ۱۵
کد درس: ۱۶

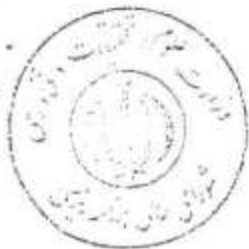
هدف: آشنایی دانشجویان با عوامل، فرایندها، پویاها، مؤلفه‌ها و بازیگران تأثیرگذار بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری، ظرفیتهای اقتصادی و تجاری منطقه، تحولات بخش‌های مختلف اقتصاد سیاسی، سیاستها، برنامه‌ها و راهبردهای توسعه اقتصادی و تجاری کشورها و انواع همکاریهای درون منطقه‌ای و برون منطقه‌ای کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز

سرفصل‌های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و مباحث نظری (مفهوم و تعریف اقتصاد سیاسی و بحثی پیرامون نظریات توسعه)
- ۲- تجزیه و تحلیل ظرفیتهای، منابع و زیرساختهای اقتصادی و تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۳- مؤلفه‌های تأثیرگذار بر اقتصاد سیاسی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (نقش دولت و ساختار سیاسی در نوسازی اقتصادی و توسعه روابط تجاری، نظام اقتصادی، مدیریت توسعه، مقررات اقتصادی، راهبردهای توسعه و ...)
- ۴- جایگاه بخش‌های صنعت، کشاورزی و خدمات در اقتصاد سیاسی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۵- مؤلفه‌های تأثیرگذار بر روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (سیستم اقتصادی تک محصولی یا چند محصولی، میزان تصدی فعالیتهای بازرگانی توسط دولت، مقررات تجارت خارجی، همکاریهای اقتصادی و مبادلات بازرگانی دو جانبه و چند جانبه و راهبردها و سیاستهای بازرگانی خارجی و ...)
- ۶- تأثیر انرژیهای نفت و گاز و خطوط ترانزیتی نفتی بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۷- تأثیر بازیگران قدرتمند منطقه‌ای بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (با تأکید بر نقش فدراسیون روسیه و جمهوری اسلامی ایران)
- ۸- تأثیر بازیگران قدرتمند فرامنطقه‌ای بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (با تأکید بر آمریکا، عربستان، ترکیه و اسرائیل)
- ۹- نقش سازمانهای منطقه‌ای در شکل‌دهی به اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (بررسی موردی نقش ECO، CIS و سازمان همکاری کشورهای حوزه خزر)
- ۱۰- نقش سازمانهای فرامنطقه‌ای و بین‌المللی در شکل‌دهی به اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (نقش بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول، سازمان تجارت جهانی و ...)
- ۱۱- موانع توسعه اقتصادی سیاسی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (اقتصاد نیمه متمرکز، مقررات دست و پاگیر، وابستگی ساختاری به روسیه و ...)
- ۱۲- موانع گسترش روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز (ناممکنی ساختارهای اقتصادی و بازرگانی، موانع ارتباطاتی، مواصلاتی و لجستیکی، ناهمسانی مقررات و قوانین تجاری و نظام تعرفه‌های گمرکی و ...)
- ۱۳- راهکارهای ارتقای همکاریهای اقتصادی درون منطقه‌ای و برون منطقه‌ای (برقراری نظام ترجیحات، برقراری مناطق آزاد تجاری، پروژه‌های مشترک سرمایه‌گذاری، ارتقای مبادلات تجاری، تشویق سرمایه‌گذاری خارجی و تدوین قوانین و مقررات تجاری خارجی)

- ۱۴- بررسی نظام پولی و بانکی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۵- تأثیر جهانی شدن بر اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۶- چشم انداز جایگاه اقتصاد سیاسی و روابط تجاری کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در نظام اقتصادی بین المللی قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در آسیای مرکزی و قفقاز کد زمینه : ۱۵

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با وضعیت منابع سیال قابل نخیره و غیر سیال تجدید پذیر و تجدیدناپذیر اعم از انرژیهای خورشیدی، آبی، بادی، شیلات، هیدروکربوری (منابع انرژی بویژه نفت و گاز)، منابع زیرزمینی کانی فلزی و غیر فلزی با تأکید بر میزان، انواع، پراکندگی سیرزمینی و تحولات هر کدام در آسیای مرکزی و قفقاز

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (بحثی پیرامون مفهوم اقتصاد انرژی، انواع منابع طبیعی و نظریه های مطرح در خصوص اقتصاد انرژی و منابع طبیعی)
- ۲- روش شناسی برنامه ریزی و سیاستگذاری در اقتصاد انرژی و توسعه منابع طبیعی در آسیای مرکزی و قفقاز
- ۳- جغرافیای انرژی و منابع طبیعی در آسیای مرکزی و قفقاز: بررسی جایگاه، حوزه های استخراجی و مبادین مهم انرژی
- ۴- تاریخچه اکتشاف و بهره برداری از منابع انرژی و معدنی در آسیای مرکزی و قفقاز
- ۵- قابلیت های بالقوه و بالفعل و وضعیت ذخایر احتمالی و قطعی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در نظام جهانی تولید انرژی
- ۶- برآورد ذخایر و وضعیت اکتشاف، استخراج و تولید نفت و گاز در منطقه آسیای مرکزی و قفقاز
- ۷- تحولات بخش انرژی نفتی و گاز طبیعی در آسیای مرکزی و قفقاز (فرآورده های نفتی، انشعابات، شبکه گذاری، مصارف، ذخایر، انتقال، صادرات و ...)
- ۸- مشکلات و مسایل محیطی، جغرافیایی، سیاسی، حقوقی و تکنولوژیک اکتشاف و تولید منابع انرژی و طبیعی در آسیای مرکزی و قفقاز
- ۹- راههای انتقال انرژی از آسیای مرکزی و قفقاز به بازارهای بین المللی: کالبدشکافی گزینه های پیش روی
- ۱۰- مشکلات و موانع سیاسی، اقتصادی، مواصلاتی و امنیتی انتقال نفت و گاز آسیای مرکزی و قفقاز به بازارهای جهانی
- ۱۱- بررسی منابع کانی فلزی و غیر فلزی در آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۲- بررسی وضعیت منابع اقتصادی زنده (صنعت شیلات) در آسیای مرکزی و قفقاز و ابعاد آن
- ۱۳- تحولات بخش انرژیهای تجدید پذیر (الکتریکی، بادی، زمین گرمایی، آبی، دریایی و خورشیدی)
- ۱۴- تحولات بخش سوخت های جامد اعم از سوخت های تجاری (زغال سنگ) و غیر تجاری
- ۱۵- تحولات بخش انرژی هسته ای در کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز و آثار سیاسی، اقتصادی و زیست محیطی آن
- ۱۶- تجزیه و تحلیل چالش ها و موانع فراروی اقتصاد انرژی و مشکلات مربوط به استخراج منابع طبیعی در آسیای مرکزی و قفقاز با تأکید بر مسائل زیست محیطی
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : امنیت و نظام بین الملل در آسیای مرکزی و قفقاز

کد زمینه : ۱۵

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظریه

کد درس : ۱۸

ساعات تدریس : ۳۲

پیشنیاز : ندارد

هدف : آشنایی دانشجویان با ساختار و ترتیبات امنیتی منطقه آسیای مرکزی و قفقاز و بازیگران رژیمهای تأثیرگذار بر آن با توجه به تحولات بین المللی و تجزیه و تحلیل امنیت از ابعاد نظامی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی در منطقه مزبور است.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، تعریف، ماهیت و قلمرو موضوع درس، تبیین مفهوم و ابعاد امنیت از جنبه های نظامی، اقتصادی، سیاسی و اجتماعی و زیست محیطی
- ۲- بحثی نظری در خصوص پیوند امنیت منطقه ای و امنیت بین المللی از دیدگاه مکاتب شورنالیسم، نوکارکردگرایی و نئولیبرالیسم و بحثی عملی در خصوص پیوند امنیتی منطقه آسیای مرکزی و قفقاز با محیطهای امنیتی پیرامونی
- ۳- تأثیر ساختار و فرایند نظام بین الملل بر امنیت کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۴- نقش بازیگران منطقه ای و فرامنطقه ای و قدرتهای بین المللی مداخله گر در نظام امنیتی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۵- دیدگاهها و مواضع روسیه در مورد امنیت آسیای مرکزی و قفقاز: سیاست روسیه در منطقه خارج نزدیک و روابط امنیتی و دفاعی آن با کشورهای منطقه
- ۶- پیمانهای امنیتی دو جانبه و چند جانبه کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز: با تأکید بر جنبه های امنیتی پیمانهای تاشکند و CIS
- ۷- رقابتهای نظامی و چالش های امنیتی در کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۸- بررسی ابعاد امنیت اقتصادی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز از منظر ژئوپولیتیک، ژئواکونومیک و ژئواستراتژیک
- ۹- مسائل امنیتی، اجتماعی، سیاسی و قومی در آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۰- مسایل مربوط به امنیت زیست محیطی در آسیای مرکزی و قفقاز: آلاینده های زیست محیطی و ضایعات اتمی چرنوبیل
- ۱۱- تجزیه و تحلیل چالشهای امنیتی و مزایا و امکانات دفاعی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۲- سیاست ایالات متحده در کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز و تأثیر آن بر امنیت منطقه
- ۱۳- بررسی نقش امنیت انرژی و تأثیر رژیم حقوقی دریای خزر بر امنیت کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۴- تجزیه و تحلیل تأثیر گسترش ناتو به شرق بر امنیت ملی کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۵- نقش رژیمهای خلع سلاح و کنترل تسلیحات (CTBT, NPT) در امنیت منطقه
- ۱۶- چشم انداز امنیتی منطقه آسیای مرکزی و قفقاز در قرن بیست و یکم: همکاری یا مناقشه
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

کد زمینه : ۱۵

نام درس : کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز و سازمانهای بین المللی

کد درس : ۱۹

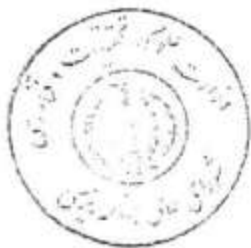
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با موضوع و اهداف کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در قبال سازمانهای بین المللی و نقش سازمانهای منطقه ای در شکل دهی به تحولات و پویای های سیاسی امنیتی و حل و فصل مشکلات منطقه ای

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سازمانهای بین المللی و نحوه پیدایش و توسعه آنها)
- ۲- تجزیه و تحلیل انواع سازمانهای بین المللی (از لحاظ ماهیت، گستره جغرافیایی و حیطه کارکردی)
- ۳- تاریخچه تعامل کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز و سازمانهای بین المللی پس از تشکیل جامعه ملل
- ۴- تاریخچه تعامل کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز و سازمان ملل متحد در دوران نظام دو قطبی
بین الملل
- ۵- کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز و عضویت آنان در نهادهای تخصصی سازمان ملل متحد پس از فروپاشی شوروی
- ۶- مواضع و اهداف کشورهای آسیای مرکزی از عضویت در سازمانهای منطقه ای و بین المللی : بررسی تطبیقی
- ۷- مواضع ، اهداف کشورهای حوزه قفقاز از عضویت در سازمانهای منطقه ای و بین المللی : بررسی تطبیقی
- ۸- مشکلات مربوط به عضویت و جانشینی دولتهای آسیای مرکزی و قفقاز پس از فروپاشی شوروی در سازمانهای بین المللی (در اموال، قراردادهای و دیون)
- ۹- مواضع ساختاری، حقوقی، اداری، سیاسی و مالی عضویت کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در سازمانهای بین المللی
- ۱۰- نقش CIS در همکاریهای سازمان یافته کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز با تأکید بر مواضع روسیه در قبال کشورهای خارج
نزدیک
- ۱۱- تجزیه و تحلیل پیمان تاشکند و تأثیر آن بر مناسبات امنیتی درون منطقه ای و برون منطقه ای کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز
- ۱۲- مواضع و اهداف کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در قبال سازمان همکاری کشورهای حوزه دریای خزر ، سازمان اگو و سازمان
کنفرانس اسلامی
- ۱۳- بررسی مواضع و اهداف کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در قبال سازمان امنیت و همکاری اروپا و نیز سازمانهای اتحادیه اروپا
- ۱۴- نقش سازمانهای بین المللی حکومتی (IGO) و غیر حکومتی (NGO) در منطقه و مواضع و اهداف کشورهای آسیای مرکزی و
قفقاز در قبال آنها
- ۱۵- بررسی مواضع و اهداف کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در قبال سازمان تجارت جهانی ، بانک جهانی، صندوق بین المللی پول و
اوپک
- ۱۶- تجزیه و تحلیل چالش های فراوری عضویت کشورهای آسیای مرکزی و قفقاز در سازمانهای منطقه ای و بین المللی در عصر
جهانی شدن و بررسی چشم انداز سیاستهای چند جانبه گرایی آنان در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات آسیای جنوبی

نام درس : سیاست و حکومت در آسیای جنوبی

کد زمینه : ۱۶

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۱

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی و مطالعه پیرامون ساختار سیاسی ، نظام حکومت و عملکردهای آن در کشورهای واقع در منطقه آسیای جنوبی در (شبه قاره هند) ، از جمله آشنایی با فرایند تشکیل دولت مدرن ، چگونگی رابطه میان قوای سه گانه در این کشورها ، ساختار و ویژگیهای سازمانهای حکومتی و همچنین ویژگیهای نهادهای مدنی در این گروه از کشورهاست .

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- فرایند تکامل نظام حکومت در شبه قاره هند و چگونگی تشکیل دولت مدرن در کشورهای منطقه
- ۳- ساختار ، ویژگیها ، کارکردها و سازمان عمومی دولت مدرن در کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
- ۴- نظام تقسیمات کشوری و حدود اختیارات نواحی سیاسی در بین کشورهای هند ، پاکستان و سریلانکا
- ۵- فرایند ملت سازی ، عناصر ملیت و بررسی گرایشات ناسیونالیستی در مقابل تمایلات گروههای اقلیت نژادی ، زبانی ، دینی و ...
- ۶- ساختار عمومی نظام حکومت و بررسی رابطه میان قوای سه گانه (مطالعه تطبیقی)
- ۷- ساختار و ویژگیهای قوه قانونگذاری و رابطه میان مجلس اصلی با مجالس ایالتی
- ۸- ساختار و ویژگیهای قوه اجرایی (مطالعه تطبیقی)
- ۹- ساختار و ویژگیهای قوه قضاییه و نظام حقوقی (مطالعه تطبیقی)
- ۱۰- وضعیت نظام انتخاباتی ، چگونگی مشارکت احزاب ، گروههای سیاسی و اتحادیه ها و نهادهای مردمی در انتخابات
- ۱۱- بررسی نقش نیروهای مسلح و نخبگان نظامی در ساختار قدرت و نظام تصمیم گیری
- ۱۲- امنیت داخلی کشورهای شبه قاره (ساختار ، تشکیلات ، نقش و عملکرد نیروهای پلیس)
- ۱۳- نهادهای امنیتی - اطلاعاتی و بررسی نقش و نفوذ آنها در تصمیم گیریهای سیاسی
- ۱۴- اصول ، ساختار و ویژگیهای سیاست خارجی کشورهای منطقه شبه قاره (ارزیابی چگونگی مواجهه هند و پاکستان با مسائل منطقه ای و جهانی)
- ۱۵- سیاست دفاعی و سازمان نیروهای مسلح (مابقه تبلیحاتی میان هند و پاکستان)
- ۱۶- دورنمای تحولات آینده سیاسی - نظامی منطقه
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : جغرافیای سیاسی منطقه آسیای جنوبی

کد زمینه : ۱۶

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۲

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با ساختار و ویژگیهای جغرافیای سیاسی کشورهای منطقه آسیای جنوبی و بررسی نقش شرایط سرزمینی در فرایندهای سیاسی و همچنین بررسی اثرات تصمیم گیریهای سیاسی بر چشم اندازهای جغرافیایی سرزمین در این منطقه است.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری پیرامون رهیافت های نظری معاصر در جغرافیای سیاسی
- ۲- منطقه شناسی آسیای جنوبی (شامل معرفی حدود ، موقعیت و کشورهای واقع در منطقه)
- ۳- موقعیت و جایگاه شبه قاره هند در مدل های ژئواستراتژیکی جهان (مدل مکیندر، اسپایکمن، کوهن، هانتینگتون و ...)
- ۴- تحلیل موقعیت و جایگاه کنونی منطقه آسیای جنوبی در نظام بین الملل در حال تحول
- ۵- سیر تکاملی نظام حکومت و چگونگی شکل گیری دولتهای مدرن در منطقه
- ۶- چگونگی سازمان یابی سیاسی فضا طی دوره های مختلف تاریخی (دوره امپراطوری گورگانی - دوره سلط انگلیسها - دوره جدید - مرحله تجزیه سرزمینی)
- ۷- فرایند ملت سازی ، عناصر ملت و اندیشه ناسیونالیسم در کشورهای هند، پاکستان و سریلانکا)
- ۸- تشریح نقش ویژگیهای سرزمینی در قدرت ملی کشورهای منطقه (نقش موقع جغرافیایی، وسعت ارضی ، شکل کشور، ناهموارریا و ...)
- ۹- تشریح نقش ویژگیهای اجتماعی - سیاسی در کیفیت قدرت ملی کشورهای منطقه (بحثی پیرامون علت وجودی، اندیشه سیاسی، وحدت ملی، مشارکت اجتماعی، علائق ملی و ...)
- ۱۰- ناحیه و ناحیه گرایی سیاسی در کشورهای منطقه (بررسی نواحی جغرافیایی و چگونگی تطبیق آنها با نواحی کارکردی سیاسی - اقتصادی)
- ۱۱- نمایلات ناحیه گرایی در منطقه و چالشها و بحرانهای حاصل از آن (واگرایی و همگرایی سیاسی - سرزمینی و مسئله اقلیتهای قومی - فرهنگی : موارد نمونه بحران کشمیر ، تلاش سیک ها و تأمیل ها جهت تشکیل دولت مستقل و ...)
- ۱۲- وضعیت و کارکرد پایتخت ها و کانون های منطقه ای (بحثی پیرامون سلسله مراتب سکونتگاهی در کشورهای منطقه)
- ۱۳- بررسی سرحدات و مرزهای خشکی میان کشورهای منطقه (وضعیت عمومی ، رده بندی ، اشکال جغرافیایی و ...)
- ۱۴- بررسی وضعیت مرزهای دریایی کشورهای منطقه در اقیانوس هند (قلمرو دریایی ، منطقه نظارت ، منطقه انحصاری اقتصادی، فلات قاره)
- ۱۵- همبستگی منطقه ای (زمینه ها، مواضع ، نهادها و دور نمای آینده)
- ۱۶- دور نمای تحولات آینده نقشه سیاسی منطقه
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آسیای جنوبی

کد زمینه: ۱۶

شعبه و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: بررسی سیر تحولات، فرایندها و رخدادهای مهم تاریخی در سرزمینهای آسیای جنوبی (شبه قاره هند) به منظور آشنایی دانشجویان با چگونگی شکل گیری نظام سیاسی و مناسبات بین المللی در کشورهای واقع در این منطقه و نیز ارائه چشم اندازی از وضعیت موجود و آتی این کشورها در نظام بین الملل.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- مروری بر تاریخ سکونت و شکل گیری نخستین حکومتها در هند (از موهنجو دارو تا حکومتهای آریایی)
- ۳- از حمله اسکندر تا کشورگشایی مسلمان (از قرن چهارم پیش از میلاد تا قرن دوازدهم میلادی)
- ۴- تسلط تیموریان و تشکیل امپراطوری متحد و یکپارچه هند گورکانی (قرن شانزدهم و هفدهم میلادی)
- ۵- چگونگی تأسیس کمپانی هند شرقی انگلیس و مراحل تسلط انگلیسی ها بر شبه قاره (۱۶۰۳ میلادی به بعد)
- ۶- جنبش استقلال هند به رهبری مهاتما گاندی و چگونگی تشکیل نخستین دولت مستقل هندوستان
- ۷- چالشهای سیاسی هند در نخستین سالهای استقلال (مشکلات مرزی با چین - جنبش مسلمانان، اوضاع بد اقتصادی ...)
- ۸- محمد علی جناح، جنگ انفصال و تشکیل جمهوری اسلامی پاکستان شرقی و غربی (جابجایی بزرگ انسانی و ...)
- ۹- اتخاذ سیاست نزدیکی به شوروی و تشدید بحران تقسیم کشمیر و مسئله تبت
- ۱۰- مروری بر جنگ های هند و پاکستان بر سر کشمیر
- ۱۱- تحولات سیاسی با پاکستان پس از استقلال (چگونگی سازماندهی سیاسی، دولتهای نظامی و ...)
- ۱۲- مراحل جدایی پاکستان شرقی، چگونگی تشکیل دولت مستقل بنگلادش و مروری بر تحولات سیاسی و روابط دیپلماتیک بنگلادش پس از استقلال
- ۱۳- مروری بر تحولات سیاسی پاکستان و چگونگی نزدیکی به غرب (عضویت پاکستان در پیمان سترو، حمایتهای تسلیحاتی و سیاسی امریکا)
- ۱۴- مروری بر تحولات سیاسی سریلانکا (مشکلات جنگ داخلی و روابط با هند)
- ۱۵- مروری بر تحولات سیاسی هند (مشکل قحطی های بزرگ، چالش های سیاست خارجی، جنگهای این کشور با پاکستان و ...)
- ۱۶- تجزیه و تحلیل جایگاه و نقش کشورهای آسیای جنوبی در نظام کنونی بین الملل و چالش ها و فرصتهای فراروی آنها
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری (دور نمای تحولات شبه قاره هند در قرن بیست و یکم)

نام درس: فرهنگ، ملیت و قومیت در آسیای جنوبی

کد زمینه: ۱۶

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۴

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: هدف این درس بررسی ساختار جمعیتی و نظام اجتماعی کشورهای واقع در منطقه آسیای جنوبی (شبه قاره هند) است تا از این طریق امکان ارزیابی رفتار سیاسی تصمیم گیران و درک چگونگی وقوع پدیده های اجتماعی - سیاسی در این کشورها برای دانشجویان میسر و مقدور گردد.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (بحثی پیرامون مفهوم شناسی فرهنگ، تمدن، ...، عناصر فرهنگی و دیدگاههای نظری پیرامون آنها از جمله نظریه بیج عمری، نظریه رقابت بر سر منابع، نظریه کثرت گرایی فرهنگی و ...)
- ۲- بررسی ساختار جمعیتی کشورهای منطقه (ترکیب، میزان رشد، پراکندگی، جابجایی های جمعیتی و دورنمای آینده جمعیت در منطقه)
- ۳- بررسی وضعیت کیفی جمعیت در کشورهای منطقه (میزان سواد، اشتغال، در آمد سرانه، توزیع ثروت و رفاه اجتماعی و ...)
- ۴- مروری بر وضعیت نظام اجتماعی در کشورهای منطقه (چارچوب نظری، معرفی طبقات، اقشار و گروههای اجتماعی و بررسی رفتارهای سیاسی آنها)
- ۵- چشم انداز جغرافیای فرهنگی آسیای جنوبی (چارچوب نظری، تشریح چگونگی پراکندگی جغرافیایی گروههای زبانی، مذهبی، قومی - ملی در سطح منطقه)
- ۶- مرزهای ملی و هویت های قومی - فرهنگی (بررسی چالشهای سیاسی ناشی از عدم تطبیق مرزهای سیاسی با محدوده های فرهنگی در فرایند دولت سازی در کشورهای هند و پاکستان)
- ۷- جامعه مدنی، شکل، جایگاه، نقش و عملکرد آن در کشورهای منطقه آسیای جنوبی (رقابت میان جامعه مدنی و دولت در فرایند توسعه)
- ۸- رسانه های گروهی و جریان فرهنگ سازی (نقش رسانه ها در شکل دهی به افکار عمومی و میزان تأثیرگذاری آنها بر تصمیم گیریهای سیاسی)
- ۹- نقش نخبگان در فرایند توسعه اجتماعی و تحولات سیاسی کشورهای منطقه: مطالعه تطبیقی
- ۱۰- سیر تحول اندیشه های سیاسی، اجتماعی و فلسفی در جوامع واقع در آسیای جنوبی
- ۱۱- روند توسعه اجتماعی و اصلاحات ساختاری در آسیای جنوبی (دموکراسی و پلورالیسم سیاسی در هند و پاکستان)
- ۱۲- مقایسه الگوهای رفتار اجتماعی و گونه شناسی شخصیت در کشورهای منطقه (تلفیق میان آموزه های هندوئیسم، رفتار انگلیسی و الگوهای اسلامی)
- ۱۳- وضعیت نظام آموزش و پرورش، نهاد خانواده و نهاد حکومت در شکل دهی به شخصیت اجتماعی (مطالعه تطبیقی)
- ۱۴- ناسیونالیسم، ناحیه گرایی، قوم گرایی و چالشهای آن (بررسی تطبیقی و دورنمای آینده)
- ۱۵- برخی از چالشهای اجتماعی و فرهنگی در آسیای جنوبی (فاصله طبقاتی، بحران بیکاری، مواد مخدر، ...)
- ۱۶- چگونگی برنامه ریزی و مدیریت اجتماعی در آسیای جنوبی: دورنمای قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: روابط ایران و آسیای جنوبی
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس: ۳۲

کد زمینه: ۱۶
کد درس: ۱۵

هدف: بررسی سیر تحولات سیاسی و مناسبات دیپلماتیک ایران با هر یک از کشورهای آسیای جنوبی قبل و بعد از انقلاب اسلامی، تجزیه و تحلیل عوامل مؤثر بر مناسبات دوجانبه و چند جانبه بین ایران و هر یک از کشورهای واقع در شبه قاره هند و شناخت چالشها، ظرفیتها و راهکارهای همکاری متقابل.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم شناسی سیاست خارجی، روابط خارجی، روابط بین دولتی، روابط بین ملتی و ...)
- ۲- مروری بر تحولات تاریخی روابط ایران با هند (در دوران پیش از اسلام و پس از اسلام، چگونگی نفوذ اسلام به هند و ...)
- ۳- پیوندهای تاریخی ایران و هند (روابط حکومت صفوی با دربار شاهان گورکانی، چگونگی لشکرکشی نادر به هند، روابط در دوران زندیه و قاجاریه)
- ۴- مسایل مربوط به چگونگی ترسیم خط مرز ایران و بلوچستان در اوایل قرن بیستم (ژنرال گولد اسمیت، مک ماهون و ...)
- ۵- تجزیه و تحلیل و شناسایی علل و عوامل عمومی مؤثر بر مناسبات ایران و شبه قاره تا پیش از استقلال هندوستان
- ۶- بررسی کلی و تجزیه و تحلیل عمومی مناسبات دو جانبه و چند جانبه ایران و کشورهای واقع در شبه قاره هند
- ۷- بررسی رویدادها و تحولات سیاسی ایران و هندوستان از زمان استقلال هند تا انقلاب اسلامی (اعلام شناسایی، سطح روابط دیپلماتیک، مسایل مربوط به استقلال پاکستان، بحران کشمیر، ...)
- ۸- بررسی رویدادها و تحولات سیاسی ایران و پاکستان از زمان استقلال تا انقلاب اسلامی، (شناسایی دولت جدید، همکاری نظامی در قالب پیمان ستو و R.C.D، مواضع کلی ایران در قبال تحولات داخلی این کشور)
- ۹- بررسی رویدادها و تحولات سیاسی ایران و بنگلادش از زمان استقلال تا انقلاب اسلامی (اعلام شناسایی، همکاری در قالب سازمانهای بین المللی، مجموعه مواضع ایران در قبال روابط پاکستان و هند با بنگلادش)
- ۱۰- بررسی رویدادها و تحولات سیاسی ایران و سریلانکا از زمان استقلال این کشور تا انقلاب اسلامی (اعلام شناسایی، سطح روابط دیپلماتیک، مواضع ایران در قبال مسائل این کشور و از جمله جنگ داخلی)
- ۱۱- بررسی و تحلیل مناسبات ایران و هند پس از انقلاب اسلامی (موضع هندوستان در قبال پیروزی انقلاب ایران، همکاریهای سیاسی در قالب سازمانهای بین المللی، مواضع مشترک در قبال بحرانهای بین المللی، چالشهای فراروی گسترش روابط و ...)
- ۱۲- بررسی و تحلیل مناسبات ایران و پاکستان پس از انقلاب اسلامی (موضع پاکستان در قبال انقلاب ایران، مواضع ایران در قبال تحولات داخلی این کشور، بحران کشمیر، مسائل بین گروههای قومی و مذهبی پاکستان، مسائل افغانستان، روابط با آمریکا و ...)

- ۱۳- بررسی و تحلیل مناسبات ایران با بنگلادش پس از انقلاب اسلامی (مواضع متقابل ایران و بنگلادش در مورد مسائل داخلی بکدیگر، بررسی زمینه های همکاری در سازمانهای بین المللی، مواضع مشترک ایران و بنگلادش در خصوص مسائل مهم شبه قاره)
- ۱۴- بررسی و تحلیل مناسبات ایران با سریلانکا پس از انقلاب اسلامی (موضع سریلانکا در قبال جنگ داخلی این کشور، مواضع مشترک در قبال سازمانهای بین المللی و مسائل شبه قاره، ...)
- ۱۵- تجزیه و تحلیل کلی روابط اقتصادی ایران با هر یک از کشورهای حوزه شبه قاره هند (مقایسه تراز بازرگانی، مسئله انتقال انرژی و ...)
- ۱۶- تجزیه و تحلیل کلی روابط فرهنگی و کنسولی ایران با هر یک از کشورهای حوزه شبه قاره هند
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : اقتصاد سیاسی و روابط تجاری در آسیای جنوبی

کد زمینه : ۱۶

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۶

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی ساختارها، فرایندها، راهبردها و رویکردهای اقتصادی و تجاری مجموعه کشورهای شبه قاره هند، و تجزیه و تحلیل بخشهای مختلف اقتصادی هر یک از این کشورها و چگونگی اتخاذ سیاستها و الگوهای توسعه اقتصادی توسط دولت‌های مربوطه و نیز شناخت چالش‌ها، فرصتها و راهکارهای فراروی آنها در عرصه همکاری‌های اقتصادی درون منطقه ای و بین‌المللی

سرفصل‌های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم و قلمرو اقتصاد سیاسی و متغیرهای آن ، بحثی پیرامون نظریات و الگوهای توسعه اقتصادی و)
- ۲- میراث اقتصادی بجای مانده از دوران طولانی استعمار در هند : تجزیه و تحلیل ظرفیتها و تنگناها
- ۳- بررسی تطبیقی ساختار اقتصادی کنونی هر یک از کشورهای منطقه : زیر ساختها ، روند تشکیل سرمایه و متغیرهای مؤثر ، و)
- ۴- ررسی تطبیقی راهبردهای توسعه اقتصادی در کشورهای منطقه براساس مدل‌های استراتژیک : بررسی رویکردهای کشورهای منطقه
- ۵- چگونگی اتخاذ سیاستهای توسعه اقتصادی و الگوهای نوسازی (مدل نوسازی اقتصادی در هند: چالشها و فرصتها)
- ۶- بررسی مقایسه ای نقش نیروهای بازار (اعم از بخش خصوصی داخلی ، دولت ، شرکتهای چند ملیتی در اقتصاد هر یک از کشورهای منطقه)
- ۷- ساختار، خصوصیات ، تحولات و رویکردهای بخش کشاورزی در اقتصاد ملی کشورهای منطقه: مطالعه تطبیقی
- ۸- ساختار، خصوصیات ، تحولات و رویکردهای بخش صنعت در اقتصاد ملی کشورهای منطقه: مطالعه تطبیقی
- ۹- ساختار، خصوصیات ، تحولات و رویکردهای بخش خدمات و بازرگانی در اقتصاد ملی کشورهای منطقه: مطالعه تطبیقی
- ۱۰- تجزیه و تحلیل پیوندهای موجود میان اقتصاد داخلی کشورها با اقتصاد منطقه ای و جهانی (بررسی جایگاه هر یک از کشورهای منطقه در اقتصاد بین الملل از نظر رتبه بندی سرمایه گذاری خارجی، تولید ناخالص داخلی، و)
- ۱۱- بررسی مبادلات اقتصادی و تجارت خارجی کشورهای شبه قاره هند با مناطق مختلف اقتصادی جهان (مقایسه تراز بازرگانی هر یک از کشورها با حوزه های متفاوت اقتصادی)
- ۱۲- کشورهای آسیای جنوبی و سازمان تجارت جهانی: بررسی پیامدهای ادغام کشورهای منطقه در اقتصاد بین المللی از طریق الگوهای یکسان سازی مقررات، حذف موانع تعرفه ای و غیر تعرفه ای، ایجاد مناطق آزاد تجاری و)
- ۱۳- مروری بر عمده ترین چالشهای اقتصادی منطقه (ضعف نهادهای سرمایه گذاری داخلی، ضعف تکنولوژیکی ، غلبه مسائل سیاسی بر اقتصاد، مشکل انرژی ، نظام اجتماعی وستی بودن الگوی توزیع ثروت ، و)
- ۱۴- بررسی فرایند همگرایی و افق های همکاری اقتصادی میان کشورهای منطقه : ظرفیتها، امکانات، موانع و راهکارها
- ۱۵- بحثی پیرامون طرح انتقال گاز ایران به هندوستان : فرصتها و چالشها
- ۱۶- دورنمای آینده اقتصادی منطقه آسیای جنوبی در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: امنیت آسیای جنوبی و نظام بین الملل

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس: ۳۲

کد زمینه: ۱۶

کد درس: ۱۷

هدف: بررسی جایگاه کلی منطقه آسیای جنوبی (شبه قاره هند) در نظام در حال دگرگونی بین الملل، بررسی نقش عوامل تأثیرگذار درون منطقه ای و بیرون منطقه ای بر امنیت عمومی کشورهای هند، پاکستان، بنگلادش و سریلانکا و نیز تجزیه و تحلیل چالشها، موانع، راهبردها، سیاستها، ابزارها و راهکارهایی که هر یک از این کشورها بمنظور تحقیق امنیت ملی خود در چارچوب نظام بین الملل اتخاذ می کنند.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم شناسی امنیت و معرفی مؤلفه های آن)
- ۲- بحثی نظری در خصوص پیوند امنیت منطقه ای و امنیت بین المللی از دیدگاه مکاتب نواقعه گرایی، نوکارکردگرایی و نتولیرالیسم
- ۳- جایگاه آسیای جنوبی در نظام امنیت بین المللی در دوران جنگ سرد و پس از آن: پیش بینی ظهور شبه قاره هند بعنوان یک منطقه ژئوپلیتیک بزرگ در سطح جهانی (نظریه کرهن)
- ۴- بررسی ویژگیهای نظام امنیتی هندوستان از ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، زیست محیطی و دفاعی - تسلیحاتی
- ۵- بررسی ویژگیهای نظام امنیتی پاکستان از ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، زیست محیطی و دفاعی - تسلیحاتی
- ۶- بررسی ویژگیهای نظام امنیتی بنگلادش و سریلانکا از ابعاد اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، زیست محیطی و دفاعی - تسلیحاتی
- ۷- نقش و نفوذ نظامیان در تصمیم گیری های راهبردی و سیاستهای کلان در کشورهای منطقه: مطالعه تطبیقی
- ۸- بازیگران بین المللی تأثیر گذار بر امنیت منطقه ای: بررسی نقش قدرتهای امریکا، روسیه و اروپای متحد در امنیت منطقه ای
- ۹- پیوند نظام امنیتی منطقه اقیانوس هند با نظامهای امنیتی مجاور و امنیت بین المللی (لزوم تضمین امنیت ارتباطات دریایی در استراتژی اقیانوس هند)
- ۱۰- بررسی ساختار تسلیحات متعارف و هسته ای کشورهای آسیای جنوبی: رقابت هسته ای هند و پاکستان، بکارگیری رژیمهای کنترل تسلیحات و خلع سلاح در منطقه
- ۱۱- کالبد شکافی عمده ترین چالشهای امنیتی منطقه و شناسایی کانونهای بحران در آسیای جنوبی: (بحران کشمیر، جنگ داخلی سریلانکا و ...)
- ۱۲- راهبردها، سیاستها ابزارها، و راهکارهای دستیابی به امنیت دسته جمعی در منطقه اقیانوس هند از نگاه کشورهای منطقه
- ۱۳- تجزیه و تحلیل روش های تحقق امنیت منطقه ای: همکاریهای منطقه ای، نقش سازمانهای بین المللی، نقش قدرتهای بزرگ
- ۱۴- فرایند جهانی شدن و تأثیر آن بر امنیت منطقه آسیای جنوبی
- ۱۵- چشم انداز همکاریهای راهبردی ایران با کشورهای حوزه آسیای جنوبی
- ۱۶- دورنمای امنیت منطقه ای آسیای جنوبی در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: کشورهای آسیای جنوبی و سازمانهای بین المللی

کد زمینه: ۱۶

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۸

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی دانشجویان با مواضع و اهداف کشورهای آسیای جنوبی در قبال سازمانهای بین المللی و تجزیه و تحلیل نقش سازمانهای منطقه ای در حل و فصل مشکلات منطقه ای.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سازمان های بین المللی و نحوه پیدایش و توسعه آنها)
- ۲- تجزیه و تحلیل و طبقه بندی انواع سازمانهای بین المللی (از لحاظ ماهیت، گستره جغرافیایی و حیطه کارکردی) و جایگاه آنها در نظام کنونی بین الملل
- ۳- بررسی تاریخچه و چگونگی اتخاذ مواضع و اهداف کشورهای آسیای جنوبی در کنفرانس های بین المللی قبل از جامعه ملل
- ۴- کشورهای آسیای جنوبی و جامعه ملل: بررسی دیدگاهها، مسائل، مواضع، عملکردها، پیمانها، کنفرانس ها و مسائل مطروحه
- ۵- دیدگاهها، مواضع، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای جنوبی در قبال سازمان ملل متحد و نهادهای تخصصی آن از قبیل فائو، آنکتادو و یونسکو
- ۶- تجزیه و تحلیل اقدامات سازمان ملل متحد در آسیای جنوبی بویژه در زمینه صلح و ثبات و امنیت منطقه ای: با تأکید بر مواضع شورای امنیت در قبال بحران جامبو و کشمیر و مناقشات هند و پاکستان
- ۷- دیدگاهها، مواضع، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای جنوبی در قبال سازمان تجارت جهانی، صندوق بین المللی پول و بانک جهانی
- ۸- دیدگاهها، مواضع، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای جنوبی در قبال ناتو، ارتش اروپایی، آژانس بین المللی انرژی اتمی و رژیمهای امنیتی بین المللی از قبیل NPT, CTBT
- ۹- کشورهای آسیای جنوبی و سازمانهای فرامنطقه ای و برون منطقه ای (اوپک، اوپک، سازمان کنفرانس اسلامی، جنبش عدم تعهد، اکو، گروه ۷۷، گروه ۸)
- ۱۰- تجزیه و تحلیل پیوندهای سازمانی بین منطقه ای (پیوند سیتو و سترو، پیوند RCD و سارک، پیوند اکو و سارک، مناسبات سازمانی با جامعه کامولت یا مشترک المنافع)
- ۱۱- تجربه همگرایی در آسیای جنوبی و تجزیه و تحلیل متغیرهای اقتصادی، تجاری، سیاسی، امنیتی و فرهنگی دخیل در آن
- ۱۲- بررسی همکاریهای سازمانی درون منطقه ای در آسیای جنوبی: چشم اندازی به سازمانهای منطقه ای سیاسی - امنیتی، تجاری، اقتصادی و فرهنگی - اجتماعی
- ۱۳- تجزیه و تحلیل چالشها و موانع فراروی همگرایی منطقه ای و راهکارهای پیش روی کشورهای آسیای جنوب شرقی در خصوص گسترش همکاریهای سازمانی منطقه ای
- ۱۴- تجزیه و تحلیل سازمانهای بین المللی حکومتی (IGO) و غیر حکومتی (INGO) در آسیای جنوبی
- ۱۵- تجزیه و تحلیل چالشها، موانع، فرصتها و راهکارهای فراروی کشورهای آسیای جنوبی در قبال سازمانهای بین المللی در عصر جهانی شدن
- ۱۶- دورنمای عضویت کشورهای آسیای جنوب شرقی در سازمانهای منطقه ای و بین المللی در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات آسیای جنوبی شرقی

نام درس: سیاست و حکومت در آسیای جنوب شرقی

کد زمینه: ۱۷

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۱

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: مطالعه ساختار سیاسی، نظام حکومت و الگوها و عملکرد نهادهای سیاسی کشورهای واقع در آسیای جنوب شرقی در فرایند تحولات داخلی و بین المللی این گروه از کشورها و آشنا ساختن دانشجویان با انواع رژیمهای سیاسی، نحوه تشکیل و تکامل دولت مدرن، جایگاه و مناسبات میان قوای سه گانه و همچنین تحول نهادهای مدنی در این منطقه است.

سرفصل های درس

-
- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
 - ۲- فرایند تکامل نظام حکومت در کشورهای واقع در شبه جزیره هند و چین (مطالعه تطبیقی)
 - ۳- چگونگی تأسیس، ساختار و ویژگیهای دولت مدرن در آسیای جنوب شرقی
 - ۴- تقسیمات کشوری و حدود اختیارات نواحی و ایالت ها در کشورهای منطقه (نمونه موردی کنفدراسیون مائزی)
 - ۵- نوع رژیم و چگونگی رابطه میان قوای سه گانه در کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
 - ۶- ساختار، ویژگیها و مقایسه عملکردهای قوه قانونگذاری و نظام پارلمانی در کشورهای منطقه
 - ۷- ساختار، ویژگیها و مقایسه عملکردهای قوه اجرایی و کابینه در کشورهای منطقه (سازمان، تشکیلات و ...)
 - ۸- ساختار، ویژگیها و مقایسه عملکردهای قوه قضاییه و نظام حقوقی کشورهای منطقه (وضع قوانین و شکل رسیدگی به دعاوی ...)
 - ۹- نظام انتخاباتی و چگونگی میزان مشارکت احزاب، گروههای سیاسی، اجتماعی و ...)
 - ۱۰- ارتش و سیاست در کشورهای منطقه و بررسی نقش و نفوذ نظامیان در سیاست (مطالعه تطبیقی، نمونه اندونزی و ویتنام)
 - ۱۱- بررسی وضعیت امنیت داخلی (ساختار، تشکیلات، نقش و عملکرد نیروهای پلیس در کشورهای منطقه)
 - ۱۲- بررسی وضعیت نهادهای امنیتی - اطلاعاتی و نقش آنها در تحولات سیاسی و اجتماعی کشورهای منطقه
 - ۱۳- اصول، ساختار و ویژگی و عملکرد سیاست خارجی کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
 - ۱۴- اصول، ساختار و ویژگی و عملکرد سیاست دفاعی کشورهای منطقه (مطالعه تطبیقی)
 - ۱۵- بررسی تطبیقی رابطه میان نهادهای مدنی و دولت در مجموعه کشورهای آسیای جنوب شرقی
 - ۱۶- دور نمای تحولات سیاسی آینده منطقه در ارتباط با فرایند جهانی شدن
 - ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : جغرافیای سیاسی منطقه آسیای جنوب شرقی

کد زمینه : ۱۷

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۲

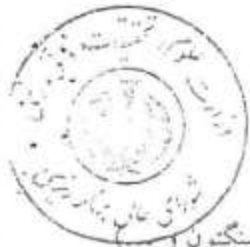
ساعات تدریس : ۲۲ ساعت

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با ساختار و ویژگیهای جغرافیای سیاسی کشورهای واقع در جنوب

شرقی آسیا و بررسی نقش شرایط سرزمینی در فرایندهای سیاسی و همچنین بررسی اثرات تصمیم گیریهای سیاسی بر چشم انداز جغرافیایی سرزمین در این منطقه است.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (ارائه دیدگاه‌های نظری جدید در مباحث جغرافیای سیاسی و کشور شناسی)
- ۲- جایگاه و موقعیت سرزمینهای آسیای جنوب شرقی در مدل‌های ژئواستراتژیکی جهان (مدل مکیندر، اسپایکمن، هانتینگتون و ...)
- ۳- تحلیل جایگاه و موقعیت کنونی کشورهای منطقه در نظام در حال دگرگونی بین الملل
- ۴- روند تکاملی نظام حکومت و چگونگی تشکیل دولت مدرن در کشورهای منطقه (فرایند یکپارچه سازی ملی سرزمین)
- ۵- فرایند سازمان یابی سیاسی فضا و مراحل شکل گیری نقشه سیاسی منطقه
- ۶- تشریح ویژگیهای سرزمینی کشورهای منطقه و نقش آن در قدرت ملی (بررسی موقعیت جغرافیایی ، وسعت ارضی، ناهمواریها و ...)
- ۷- تشریح ویژگیهای سیاسی کشورهای منطقه و نقش آن در قدرت ملی (بررسی تطبیقی علت وجودی ، اندیشه سیاسی ، هویت ملی ، علایق اجتماعی و ...)
- ۸- ناحیه و ناحیه گرایی سیاسی در آسیای جنوب شرقی (مطالعه وضعیت نواحی جغرافیایی و نیز نواحی کارکردی در منطقه)
- ۹- تمایلات ناحیه گرایی در کشورهای منطقه (واگرایی و همگرایی سیاسی سرزمینی، موضوع اقلیتهای قومی) نمونه: بحران تیمور شرقی
- ۱۰- چگونگی شکل گیری مرزهای خشکی بین دولت‌های منطقه (وضعیت عمومی، رده بندی، اشکال عمومی، اختلافات مرزی)
- ۱۱- مرزهای دریایی کشورهای منطقه (تطبیق مرزهای دریایی با کنوانسیون بین المللی حقوق دریاها، اختلافات و همکاریهای دریایی)
- ۱۲- بررسی موقعیت پایتخت ها و کانون‌های ناحیه ای در نظام سلسله مراتب سکونتگاهی کشورهای منطقه
- ۱۳- همبستگی و همکاری‌های منطقه ای (زمینه ها، مواضع ، نهادها و دورنماها) نمونه آ - س - آن
- ۱۴- اقتصاد سیاسی فضا و ژئوپلیتیک منطقه ای در فرایند جهانی شدن (تشریح رشد اقتصادی منطقه و آسیب پذیرهای آن)
- ۱۵- مروری بر برخی بحرانهای سیاسی - سرزمینی منطقه (بحران مرزها ، تولید و تجارت مواد مخدر، آلودگی محیط زیست و ...)
- ۱۶- دور نمای تحولات نقشه سیاسی منطقه در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: فرهنگ، ملیت و قومیت در آسیای جنوب شرقی

کد زمینه: ۱۷

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۴

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: مروری بر ساختار جمعیتی، نظام اجتماعی و ویژگیهای قومی و فرهنگی مردم هر یک از کشورهای واقع در منطقه آسیای جنوب شرقی و بویژه شبه جزیره هند و چین است تا از این طریق امکان ارزیابی رفتار تصمیم گیران سیاسی و نیز درک چگونگی تحولات اجتماعی - سیاسی هر یک از این کشورها میسر گردد.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفاهیم فرهنگ، تمدن، قومیت، ملیت و بحثی پیرامون نظریات مختلف از جمله نظریه رقابت بر سر منابع، استعمار داخلی، انتخاب حسابگرانه، رقابت نخبگان و ...)
- ۲- مروری بر ساختار جمعیتی کشورهای منطقه (ترکیب، رشد، پراکندگی، تعادل، جابجایی های جمعیتی و دور نمای آینده آن)
- ۳- مقایسه شاخص های کیفی جمعیت کشورهای منطقه (میزان سواد، سطح بهداشت، وضعیت اشتغال، وضعیت در آمد، توزیع ثروت، رفاه و بهره مندی اجتماعی - تلاش آسه آن جهت ارتقاء سطح زندگی مردم منطقه و ...)
- ۴- مقایسه وضعیت نظام اجتماعی و رفتارهای سیاسی ناشی از آن در کشورهای منطقه (موقعیت طبقات، اقشار، گروه های اجتماعی و بررسی ظرفیتهای بحران خیزی آن: نمونه موردی ویتنام و سنگاپور)
- ۵- چشم اندازی بر جغرافیای فرهنگی منطقه (چگونگی پراکندگی جغرافیایی گروه های فرهنگی، تعامل و تفاوت میان فرهنگ های ملی با آیین های مذهبی بودیسم، کنفوسیوسم و اسلام)
- ۶- استعمار زدایی، فرایند ملت سازی و ظهور ناسیونالیسم، گرایشهای دینی - مذهبی و آثار سیاسی - اجتماعی آن در منطقه
- ۷- چگونگی شکل گیری و ویژگیهای جامعه مدنی در هر یک از کشورهای منطقه: بررسی مقایسه ای بین نقش جامعه مدنی در کشورهای آسه آن
- ۸- نقش عمومی و رسانه ها در آسیای جنوب شرقی (ویژگیهای نظام اطلاعاتی و شبکه های ارتباطی در منطقه و تأثیر آن بر فرهنگ سازی عمومی)
- ۹- بررسی نقش نخبگان در توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی منطقه: بررسی مقایسه ای جایگاه انواع نخبگان
- ۱۰- بررسی تحولات فکری و ایدئولوژیکی در سطح منطقه (اندیشه های ضد استعماری، ناسیونالیسم، مارکسیسم، لیبرالیسم و ...)
- ۱۱- روند نوسازی (مدرنیزاسیون) و الگوهای توسعه اقتصادی - اجتماعی در کشورهای منطقه (مدل توسعه از بالا به پایین و برعکس)
- ۱۲- مقایسه الگوهای رفتار اجتماعی و تیپولوژی شخصیت در کشورهای منطقه: مطالعه تطبیقی
- ۱۳- بررسی نقش نظام آموزش و پرورش، نهاد خانواده و نهاد حکومت در شخصیت سازی اجتماعی: مطالعه تطبیقی
- ۱۴- بررسی نقش و تأثیرات گرایشهای ناسیونالیستی، قوم گرایی، ناحیه گرایی سیاسی و محله خواهی در فرایند جهانی شدن
- ۱۵- مروری بر برخی چالش ها و بحران های اجتماعی - فرهنگی منطقه (بحران مواد مخدر، سرعت رشد اقتصادی و تبعات آن و ...)
- ۱۶- دورنمای تحولات آینده فرهنگی - اجتماعی منطقه در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آسیای جنوب شرقی
 تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری
 ساعات تدریس: ۲۲ ساعت
 کد زمینه: ۱۷
 کد درس: ۱۴

هدف: بررسی سیر تحولات و رخداد‌های مهم تاریخی در سرزمینهای آسیای جنوب شرقی، بمنظور آشنایی دانشجویان با فرایند شکل گیری نظام سیاسی و چگونگی مناسبات بین المللی در کشورهای این منطقه و نیز ارائه چشم اندازی از وضعیت کنونی و دور نمایی از تحولات سیاسی آینده این کشورها در نظام بین الملل است.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (پیرامون منطق تاریخی تحولات سیاسی و رویکردهای متفاوت به بررسیهای تاریخی)
- ۲- مروری بر تاریخ تمدنهای اولیه و شکل گیری نخستین حکومتها در منطقه آسیای جنوب شرقی (تمدن مالایایی، تمدنهای هند و چین، ...)
- ۳- تاریخ سیاسی سرزمینهای آسیای جنوب شرقی (شبه جزیره هند و چین و مالایا) در قرون وسطی: (گسترش تمدن بودایی و مذهب هندو در منطقه، چگونگی نفوذ و گسترش اسلام در قرن سیزدهم از طریق تجار ایرانی و هندی)
- ۴- هجوم دریانوردان اروپایی به منطقه و آغاز مرحله استعمار کلاسیک طی قرون شانزدهم و هفدهم میلادی (پرتغالیها، اسپانیاییها، هلندی ها و ...)
- ۵- چگونگی تشکیل کمپانی هند شرقی هلند در اندونزی و مراحل پیوستن آسیای جنوب شرقی به نظام سرمایه داری جهانی
- ۶- آغاز و گسترش تمایلات ضد استعماری و جنبش های آزادی بخش و استقلال طلبانه در کشورهای آسیای جنوب شرقی (استقلال، اندونزی، تایلند، میانمار و ...)
- ۷- مروری بر تحولات سیاسی آسیای جنوب شرقی طی سالهای میان دو جنگ جهانی اول و دوم (گسترش سلطه استعماری ژاپن در منطقه و تعارض آن با استعمار اروپاییان)
- ۸- جنگ جهانی دوم در آسیای جنوب شرقی و پیامدهای سیاسی، اقتصادی آن (همزمانی جنبش های ضد استعماری، استقلال طلبانه و ایدئولوژیکی در منطقه)
- ۹- آسیای جنوب شرقی در دوران نظام دو قطبی و جنگ سرد (چگونگی تفکیک اردوگاههای ایدئولوژیکی شرق و غرب در منطقه: شکل گیری پیمان سیئو (SEATO) در تقابل با مارکسیستی شدن حکومت های هند و چین)
- ۱۰- حکومت سوکارنو در اندونزی، کنفرانس باندونگ و تشکیل و سازماندهی جنبش غیر متعهدها
- ۱۱- چگونگی خاتمه جنگ ویتنام و خروج نیروهای امریکایی (فرایند کمونیستی شدن و یکپارچگی در ویتنام)

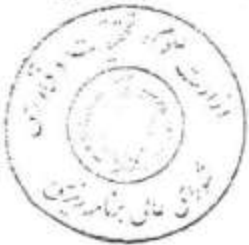
- ۱۲- تشکیل اتحادیه کشورهای آسیای جنوب شرقی (A.S.E.A.N) و تأثیرات اقتصادی، سیاسی، ... آن بر هر یک از کشورهای عضو
- ۱۳- تجزیه و تحلیل مهمترین رویدادهای سیاسی منطقه پس از جنگ سرد: خاتمه بحران کامبوج، روند دموکراتیزه شدن دولتهای منطقه، گسترش سازمان آسه. آن
- ۱۴- تجزیه و تحلیل الگوهای متعارف سیاست خارجی و روابط دیپلماتیک بین کشورهای منطقه: مطالعه تطبیقی
- ۱۵- مروری بر عمده ترین چالشها و بحرانهای منطقه ای در آسیای جنوب شرقی
- ۱۶- چشم انداز همگرایی و همکاری در آسیای جنوب شرقی: بحثی پیرامون الگوهای بکار گرفته شده در زمینه یکپارچه سازی اقتصادی، اجتماعی، سیاسی منطقه
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

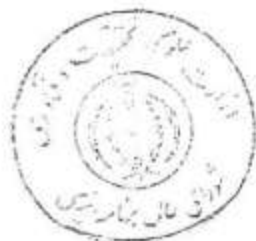
هدف: بررسی سیر تحول مناسبات دیپلماتیک ایران با مجموعه کشورهای آسیای جنوب شرقی قبل و پس از انقلاب اسلامی، تجزیه و تحلیل عوامل تأثیرگذار بر ساختار و اشکال مناسبات یاد شده و نیز شناخت ضرورتها، ظرفیتهای، چالشها و راهکارهای مناسب در جهت گسترش و توسعه سطح روابط با کشورهای منطقه.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سیاست خارجی، روابط خارجی، روابط بین دولتی، روابط بین ملی و ...)
- ۲- تاریخچه روابط ایران با تمدنها و ملتهای آسیای جنوب شرقی از قرن سیزدهم بدین سو (چگونگی نفوذ اسلام به منطقه از طریق بازرگانان و دریانوردان ایرانی و عرب)
- ۳- بررسی پیوندهای تاریخی، فرهنگی، تمدنی، دینی ایران با ملل آسیای جنوب شرقی
- ۴- تجزیه و تحلیل عوامل و متغیرهای مؤثر بر روابط ایران و کشورهای آسیای جنوب شرقی
- ۵- چگونگی آغاز مناسبات رسمی میان دولت ایران با هر یک از کشورهای حوزه آسیای جنوب شرقی پس از پایان جنگ جهانی دوم (آغاز روابط با اندونزی، مالزی، فیلیپین و ...)
- ۶- مروری بر تحولات و سطح روابط دیپلماتیک بین دولت ایران و کشورهای منطقه در سالهای پیش از انقلاب اسلامی
- ۷- بررسی همکاری های مشترک ایران و کشورهای منطقه در چارچوب سازمانهای تخصصی فرمانتقه ای، طی سالهای پیش از انقلاب اسلامی (سازمان اوپک، جنبش غیر متعهدها، سازمان کنفرانس اسلامی و ...)
- ۸- بررسی همکاریهای سیاسی - نظامی ایران و کشورهای منطقه در سالهای پیش از انقلاب اسلامی (همکاری نظامی میان پیمان ستو با عضویت ایران و اعضای پیمان ستو، عضویت ایران در هیئت نظارت بر آتش بس ویتنام، ...)
- ۹- بررسی مواضع کشورهای منطقه نسبت به تحولات انقلاب اسلامی و جنگ ایران و عراق: مطالعه تطبیقی
- ۱۰- مروری کلی بر سطح روابط متقابل جمهوری اسلامی ایران با هر یک از کشورهای منطقه (اندونزی، مالزی، ویتنام، ...)
- ۱۱- تجزیه و تحلیل علایق و اهداف سیاسی، اقتصادی، فرهنگی دوجانبه ایران با هر یک از کشورهای منطقه
- ۱۲- بررسی موانع و چالشهای فراروی گسترش مناسبات دو جانبه ایران با هر یک از کشورهای منطقه
- ۱۳- بررسی زمینه های مشترک همکاری های چند جانبه ایران با کشورهای آسیای جنوب شرقی در قالب سازمانهای برون منطقه ای نظیر اوپک، آکو، آس.آن، سازمان کنفرانس اسلامی، ...)

- ۱۴- بررسی زمینه همکاریهای مشترک چند جانبه در قالب سازمانهای بین المللی تخصصی ملل متحد: آنکتاد، یونیدو، ...)
- ۱۵- بررسی زمینه های همکاری ایران و کشورهای منطقه در جهت اتخاذ مواضع مشترک در قبال مسائل بین المللی در سازمان ملل متحد (مجمع عمومی، شورای امنیت، یونسکو، ...)
- ۱۶- دور نمای آینده روابط ایران و کشورهای آسیای جنوب شرقی در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

کد زمینه : ۱۷

نام درس : اقتصاد سیاسی و روابط تجاری آسیای جنوب شرقی

کد درس : ۱۶

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : آشنایی دانشجویان با پیش نیازهای اقتصاد خرد و کلان در زمینه های برنامه ریزی، سیاست تشییت و توسعه اقتصادی، نقش بخش خارجی و قدرتهای بزرگ در تحولات اقتصادی و تجاری منطقه و روند همکاریهای درون منطقه ای و روابط تجاری کشورهای آسیای جنوب شرقی با سایر زیر سیستم های منطقه ای بویژه قدرتهای خارجی.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- بحثی درباره توسعه اقتصادی در کشورهای نوسنتی (Neo-industrial)
- ۳- بررسی پیش نیازهای اقتصاد خرد و کلان منطقه آسیای جنوب شرقی
- ۴- بررسی نقش آسیای جنوب شرقی در اقتصاد بین الملل
- ۵- بررسی نقش بخش خارجی در اقتصاد منطقه و توسعه روابط تجاری
- ۶- مسایل و روابط تجاری و مالی منطقه با امریکای شمالی ؛ نقش شرکتهای مالی و سرمایه گذاری خارجی
- ۷- تأثیر قدرتهای بزرگ بر معادلات اقتصادی منطقه؛ مداخلات خارجی ، رقابتهای اقتصادی، تجارت خارجی، و کمکهای توسعه ای
- ۸- روند تحولات و تغییرات اقتصادی: توسعه اقتصاد بازار ، افزایش نقش نیروهای بازار، توسعه علم و تکنولوژی جدید
- ۹- برنامه ریزی اقتصادی و سیاست تشییت اقتصادی : مشکلات رشد توزیع در منطقه ، توسعه بخش بومی در جهانی شدن
- ۱۰- تعامل اقتصاد سیاسی داخلی و بین المللی در منطقه : سازمان تجارت جهانی و مسایل اقتصادی آسیای جنوب شرقی
- ۱۱- بررسی همکاریهای اقتصادی درون منطقه ای و ساز و کارهای افزایش روابط تجاری منطقه آن
- ۱۲- چگونگی اتخاذ سیاستهای توسعه اقتصادی از طریق آزاد سازی تجاری، تشییت اقتصادی و دموکراتیزه کردن ساختار سیاسی
- ۱۳- فرایندهمگرایی اقتصادی منطقه و تجربیات حاصل از آن : چگونگی شکل گیری سازمان همکاری ملل آسیای جنوب شرقی (آ.س.آن)
- ۱۴- مروری بر مهمترین چالشهای اقتصادی منطقه: ناهمگونی ساختار اقتصادی، مشکلات نوسازی سیاسی و بی ثباتی های ناشی از آن و ...
- ۱۵- بحثی پیرامون الگوهای توسعه در هر یک از کشورهای منطقه : مطالعه تطبیقی
- ۱۶- دورنمای تحولات اقتصاد سیاسی و روابط تجاری آسیای جنوب شرقی در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : امنیت آسیای جنوب شرقی و نظام بین الملل

کد زمینه : ۱۷

تعداد و نوع واحد : ۴ واحد، نظری

کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با عوامل تأثیرگذار بر ترتیبات امنیتی آسیای جنوب شرقی، نقش و علایق قدرتهای بزرگ در مسایل امنیتی منطقه، کالبدشکافی بحرانها و مناقشات سیاسی - امنیتی و تحولات روابط امنیتی منطقه، و تجزیه و تحلیل راهبردها، سیاستها، ابزارها، موانع و راهکارهای پیش روی کشورهای آسیای جنوب شرقی در نظام امنیت بین الملل است.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه (تعریف امنیت و ابعاد و مؤلفه های آن و تجزیه و تحلیل تحولات و توسعه مفهوم امنیت در دوران پسا جنگ سرد)
- ۲- بحثی نظری در خصوص پیوند امنیت منطقه ای و بین المللی از دیدگاه مکاتب نو واقع گرایی، نوکارکردگرایی و نتولیرالیسم
- ۳- جایگاه آسیای جنوب شرقی در نظام امنیت بین الملل : پیش بینی ظهور آسیای جنوب شرقی به عنوان حوزه ژئوپولیتیکی تأثیرگذار بر نظام امنیتی جهانی
- ۴- بحثی پیرامون پیوند امنیت آسیای جنوب شرقی با ساختار و فرایند نظام بین الملل و با محیطهای منطقه ای مجاور
- ۵- بررسی ویژگیهای جغرافیایی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، نظامی و زیست محیطی نظام امنیت منطقه ای آسیای جنوب شرقی
- ۶- نقش و علایق قدرتهای بزرگ و بازیگران بین المللی تأثیرگذار بر روابط امنیتی، سیاستهای دفاعی و ترتیبات امنیتی منطقه آسیای جنوب شرقی : بررسی موردی نقش ایالات متحده امریکا، روسیه، اروپای متحد و سازمان ملل متحد
- ۷- تعاملات امنیتی بین قدرتهای متوسط منطقه آسیای جنوب شرقی و قدرتهای بزرگ خارج منطقه ای : با تأکید بر مناسبات و پیمانهای دفاعی - امنیتی
- ۸- بررسی جایگاه ارتش و سیاستهای میلیتاریستی و تکنولوژیهای دفاعی در ساختار امنیتی کشورهای منطقه و بحثی تطبیقی در خصوص نقش و نفوذ نظامیان در تصمیم گیریهای راهبردی و سیاستهای کلان در کشورهای منطقه آسیای جنوب شرقی
- ۹- بررسی تأثیر تحولات سیاسی داخلی و منطقه ای (ساختار سیاسی، مشکلات امنیت ملی، بحرانهای داخلی، مناقشات نظامی و ...)
- ۱۰- کالبدشکافی چالشهای امنیتی منطقه ای و کانونهای بحران در آسیای جنوب شرقی
- ۱۱- تجزیه و تحلیل صلح و ثبات و امنیت جمعی و روابط امنیتی در منطقه آسیای جنوب شرقی : همکاریهای منطقه ای، پیمانهای امنیتی دو جانبه و چند جانبه، همگرایی و موانع و راهکارهای فراروی امنیت منطقه ای
- ۱۲- بررسی تأثیر تحولات اجتماعی داخلی و منطقه ای بر نظام امنیتی آسیای جنوب شرقی (قومیت ها، نژادها، مهاجرتها، جنبش های اجتماعی، جنگهای چریکی و جنگهای داخلی و ...)
- ۱۳- کشورهای نوصعتی آسیای جنوب شرقی و تأثیر توسعه اقتصادی آنان بر نظام امنیت منطقه ای و بین المللی
- ۱۴- بررسی تسلیحات متعارف و هسته ای کشورهای آسیای جنوب شرقی و مواضع و اهداف آنان در قبال رژیمهای کنترل تسلیحات و خلع سلاح بین المللی (CTBT و NPT)
- ۱۵- تجزیه و تحلیل راهبردها، سیاستها، ابزارها و راهکارهای دستیابی کشورهای آسیای جنوب شرقی به امنیت و ارتقای ضرب امنیت منطقه ای در نظام بین الملل پسا جنگ سرد

۱۶- فرایند جهانی شدن و تأثیر آن بر امنیت منطقه آسیای جنوب شرقی

۱۷- چشم انداز تحولات و ترتیبات امنیتی منطقه ای و چالشها و راهکارهای فراروی کشورهای آسیای جنوب شرقی در نظام امنیتی بین

المللی قرن بیست و یکم

۱۸- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : کشورهای آسیای جنوب شرقی و سازمانهای بین المللی
 تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
 ساعات تدریس : ۳۲
 کد زمینه : ۱۷
 کد درس : ۱۸

هدف : آشنایی دانشجویان با مواضع و اهداف کشورهای آسیای جنوب شرقی در قبال سازمانهای بین المللی و تجزیه و تحلیل نقش سازمانهای منطقه ای در حل و فصل مشکلات منطقه ای.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سازمان های بین المللی و نحوه پیدایش و توسعه آنها)
- ۲- تجزیه و تحلیل و طبقه بندی انواع سازمانهای بین المللی (از لحاظ ماهیت ، گستره جغرافیایی و حیظه کارکردی) و جایگاه آنها در نظام کنونی بین المللی
- ۳- بررسی تاریخچه و چگونگی اتخاذ مواضع و اهداف کشورهای آسیای جنوب شرقی در کنفرانس های بین المللی قبل از جامعه ملل
- ۴- کشورهای آسیای جنوب شرقی و جامعه ملل : بررسی دیدگاهها، مسائل مطروحه، عملکردها، مواضع، پیمانها، کنفرانس ها و ...)
- ۵- دیدگاهها، مواضع، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای جنوب شرقی در قبال سازمان ملل متحد و نهادهای تخصصی آن نظیر مجمع عمومی ، شورای امنیت، و ...)
- ۶- تجزیه و تحلیل اقدامات سازمان ملل متحد در آسیای جنوب شرقی بویژه در زمینه صلح و امنیت منطقه ای
- ۷- دیدگاهها ، مواضع ، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای جنوب شرقی در قبال سازمان تجارت جهانی
- ۸- دیدگاهها ، مواضع ، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای جنوب شرقی در قبال صندوق بین المللی پول و بانک جهانی
- ۹- دیدگاهها ، مواضع ، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای جنوب شرقی در قبال ناتو، ارتش اروپایی آزانس بین المللی انرژی اتمی و رژیمهای امنیتی بین المللی از قبیل NPT, CTBT
- ۱۰- کشورهای آسیای جنوب شرقی و سازمانهای فرامنطقه ای و برون منطقه ای (آپک، لویک، سازمان کنفرانس اسلامی، جنبش عدم تعهد، اکو، گروه ۷۷، گروه ۸)
- ۱۱- بررسی تجارب همگرایی در آسیای جنوب شرقی و تجزیه و تحلیل متغیرهای اقتصادی ، تجاری ، سیاسی ، امنیتی و فرهنگی مؤثر بر آن
- ۱۲- بررسی همکاریهای سازمانی درون منطقه ای در آسیای جنوب شرقی : چشم اندازی به سازمانهای منطقه ای سیاسی - امنیتی ، تجاری، اقتصادی و فرهنگی - اجتماعی
- ۱۳- بررسی ساختار و تشکیلات آ.سه. آن و تجزیه و تحلیل اقدامات ، دیدگاهها و رویکردهای کشورهای منطقه به آن
- ۱۴- تجزیه و تحلیل چالشها و موانع فراروی همگرایی منطقه ای و راهکارهای فراروی کشورهای آسیای جنوب شرقی در خصوص گسترش همکاریهای سازمانی منطقه ای
- ۱۵- تجزیه و تحلیل چالشها، موانع، فرصتها و راهکارهای فراروی کشورهای آسیای جنوب شرقی در قبال سازمانهای بین المللی در عصر جهانی شدن
- ۱۶- دورنمای عضویت کشورهای آسیای جنوب شرقی در سازمانهای منطقه ای و بین المللی در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات آسیای شرقی

نام درس : سیاست و حکومت در آسیای شرقی

کد زمینه : ۱۸

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۱

ساعات تدریس : ۳۲

هدف: بررسی ساختار سیاسی و نظام حکومت و همچنین الگوها و عملکردهای متفاوت نظام سیاسی در مجموعه کشورهای واقع در آسیای شرقی متشکل از چین، ژاپن، کره شمالی و جنوبی و تایوان، در جهت آشنا ساختن دانشجویان با انواع رژیمهای سیاسی، نحوه تشکیل و چگونگی تکامل دولت مدرن، جایگاه و مناسبات قوای سه گانه با یکدیگر و نیز تحول نهادهای مدنی و رابطه آنها با حکومت است.

سرفصل های درس

۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری

۲- چگونگی تکامل نظام حکومت در کشورهای منطقه (از حکومتهای قبیله ای تا مرحله امپراطوری و سپس تشکیل حکومت جدید)

۳- ساختار، ویژگیها، کارکردها و سازمان عمومی دولت مدرن (تشخیص نوع رژیم سیاسی براساس طبقه بندی حقوقی حکومتها از

نظر چگونگی رابطه بین قوای سه گانه در هر یک از کشورهای منطقه)

۴- الگوهای تقسیمات کشوری و میزان اختیارات نواحی سیاسی (تشخیص نوع نظام سیاسی بر پایه سانترالیسم یا فدرالیسم)

۵- فرایند ملت سازی، عناصر ملیت و بررسی اندیشه ناسیونالیسم در مقابل تمایلات گروههای اقلیت ناحیه ای (نمونه موردی، بررسی

مشکل سین کیانگ در چین)

۶- ساختار و ویژگیهای قوه قانونگذاری و چگونگی رابطه میان مجالس مختلف ملی و ایالتی (مطالعه تطبیقی)

۷- ساختار و ویژگیهای قوه اجرایی یا کابینه (بررسی میزان تمرکز و نیز اختیارات و مسئولیتهای آن - مطالعه تطبیقی)

۸- ساختار و ویژگیهای قوه قضاییه و وضعیت نظام حقوقی از نظر چگونگی رسیدگی به دعاوی

۹- نظام انتخابات و چگونگی مشارکت احزاب و دیگر نهادها و گروههای مردمی در انتخابات (مقایسه موردی: کره شمالی و جنوبی)

۱۰- بررسی نقش و جایگاه نیروهای مسلح و نخبگان نظامی در ساختار قدرت و نظام تصمیم گیری (مقایسه موردی: چین و ژاپن)

۱۱- ساختار، ویژگیها، نقش و سازمان نیروهای پلیس در قبال تأمین امنیت داخلی در هر یک از کشورهای منطقه

۱۲- بررسی ساختار، ویژگیها، نقش و سازمان نهادهای امنیتی - اطلاعاتی و میزان نفوذ آنها در نظام تصمیم گیری

۱۳- اصول، ساختار و ویژگیها و عملکرد سیاست خارجی هر یک از کشورهای منطقه در قبال مسائل منطقه ای و جهانی (بررسی

موردی: چین و مسئله تایوان، ژاپن و مسئله حضور نظامیان امریکا، اختلافات دو کره)

۱۴- سیاست دفاعی و سازمان نیروهای مسلح در هر یک از کشورهای منطقه (بحثی پیرامون سیاست دفاعی چین و مقایسه آن با ژاپن)

۱۵- نگاهی به تحولات اخیر چین در قبال توسعه و نوسازی سیاسی: فرصتها و چالشها

۱۶- دورنمای تحولات آینده سیاسی کشورهای منطقه در قرن بیست و یکم

۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : جغرافیای سیاسی منطقه آسیای شرقی

کد زمینه : ۱۸

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۲

ساعات تدریس : ۲۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با ساختار و ویژگیهای جغرافیای سیاسی مجموعه کشورهای واقع در منطقه آسیای شرقی و بررسی نقش شرایط سرزمینی در فرایندهای سیاسی و همچنین بررسی اثرات تصمیم گیریهای سیاسی بر چشم اندازهای جغرافیایی هر یک از این کشورهاست.

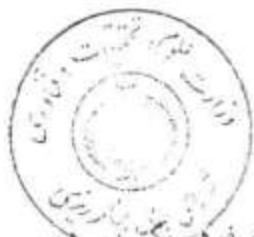

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری پیرامون رهیافت های معاصر در جغرافیای سیاسی
- ۲- منطقه شناسی آسیای جنوبی (معرفی حدود ، و ویژگیهای عمومی جغرافیایی کشورهای چین، ژاپن، تایوان و شبه جزیره کره)
- ۳- موقعیت و جایگاه آسیای شرقی در مدل های ژئواستراتژیکی جهان (مدل مکیندر، اسپایکمن، ساترل کوهن، هانتینگتون و ...)
- ۴- تحلیل موقعیت و جایگاه کنونی مجموعه کشورهای آسیای شرقی و اقیانوس آرام در نظام در حال تحول بین المللی (در گروه بندیهای اقتصادی ، نظامی، سیاسی و ...)
- ۵- سیر تحول نظام حکومت و چگونگی شکل گیری دولتهای مدرن در منطقه (چگونگی ظهور و سقوط امپراطوریهای چین و ژاپن، روند اصلاحات ژاپن، انقلاب دهقانی در چین)
- ۶- چگونگی سازمان یابی سیاسی فضا طی دوره های مختلف تاریخی در سرزمین های آسیای شرقی (فرایند یکپارچه سازی سرزمین و توسعه ارضی امپراطوری های چین و ژاپن و آثار و پیامدهای جغرافیایی آنها - چگونگی شکل گیری نقشه سیاسی کنونی کشورهای منطقه)
- ۷- فرایند ملت سازی ، عناصر ملیت و مراحل توسعه اندیشه ناسیونالیسم در کشورهای آسیای شرقی (ناسیونالیسم ضد غربی در ژاپن، اسپرنالیسم ضد استعماری در چین و کره)
- ۸- تشریح نقش ویژگیهای سرزمینی در قدرت ملی کشورهای منطقه : مطالعه تطبیقی (نقش موقع جغرافیایی، وسعت ارضی ، شکل کشور، ناهمواریها و ...)
- ۹- تشریح نقش ویژگیهای اجتماعی - سیاسی در کیفیت قدرت ملی کشورهای منطقه : مطالعه تطبیقی (سنجش مفاهیم علت وجودی، اندیشه سیاسی، هویت ملی، مشارکت اجتماعی و مشروعیت نظام سیاسی)
- ۱۰- ناحیه و ناحیه گرایی سیاسی در کشورهای منطقه (چگونگی تطبیق نواحی کارکردی با نواحی جغرافیایی و شکل گیری نظام تقسیمات کشوری)
- ۱۱- تمایلات ناحیه گرایی و ارزیابی میزان همگرایی و واگرایی سرزمینی در بین گروههای مختلف قومی، ملی و جغرافیایی هر یک از کشورهای منطقه (بحثی پیرامون فرایند جداسازی دو کره و نیز تایوان و چین و بررسی افقهای همگرایی در آینده)
- ۱۲- بررسی تطبیقی پایتخت ها و کانون های ناحیه ای در کشورهای آسیای شرقی (بحثی پیرامون نظام سلسله مراتب سکونتگاهی)
- ۱۳- سروری بر وضعیت سرحدات و مرزهای خشکی در منطقه ؛ وضعیت عمومی مرز بندی ، اشکال جغرافیایی و ... (مورد نمونه مرز رودخانه آمور بین چین و روسیه و مدار ۳۸ درجه بین دو کره)

- ۱۴- بررسی سرحدات و مرزهای دریایی کشورهای منطقه در اقیانوس آرام: بررسی قلمروهای مختلف دریایی هر یک از کشورها (مورد نمونه اختلافات چین و فیلیپین بر سر مجمع الجزایر اسپراتلی و مسایل مربوط به تنگه کره)
- ۱۵- همبستگی منطقه ای از دیدگاه جغرافیای سیاسی (بررسی زمینه ها، مواضع کشورها، نهادهای مرتبط و آینده همگرایی منطقه ای)
- ۱۶- دور نمای تحولات آینده نقشه سیاسی منطقه
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

کد زمینه : ۱۸

کد درس : ۱۳

نام درس : فرهنگ ، ملیت و قومیت در آسیای شرقی

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد نظری

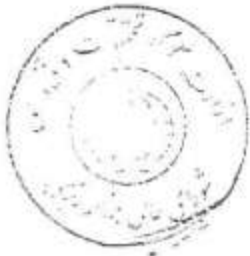
ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی ساختار جمعیتی ، نظام اجتماعی و ویژگیهای قومی و فرهنگی در هر یک از کشورهای واقع در آسیای شرقی شامل چین ، ژاپن ، کره شمالی ، کره جنوبی و تایوان است تا از این رهگذر امکان ارزیابی رفتارهای سیاسی و درک چگونگی تحولات اجتماعی - سیاسی در این کشورها برای دانشجویان میسر گردد.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (مفاهیم فرهنگ، تمدن، قومیت، ملیت و نظریه های رقابت بر سر منابع ، استعمار داخلی ، انتخاب حاکمگانه ، رقابت نخبگان و ...)
- ۲- مقایسه ساختار جمعیتی کشورهای منطقه (ترکیب ، رشد ، پراکندگی ، تعادل ، جابجایی های داخلی و خارجی جمعیت و دور نمای آینده آن)
- ۳- مقایسه وضعیت کیفی جمعیت کشورهای منطقه (میزان سواد ، سطح بهداشت ، اشتغال ، وضعیت در آمد ، توزیع ثروت ، رفاه اجتماعی و ...)
- ۴- مقایسه وضعیت نظام اجتماعی و رفتارهای سیاسی ناشی از آن در کشورهای منطقه (چارچوب نظری ، موقعیت طبقات ، انتشار و گروه های مختلف اجتماعی : بررسی مقایسه ای بین دو نمونه متفاوت نظام بسته چین و کره شمالی با نظام باز ژاپن و کره جنوبی)
- ۵- جغرافیای فرهنگی آسیای شرقی (چارچوب نظری ، تشریح چگونگی پراکندگی جغرافیایی گروه های زبانی ، مذهبی ، قومی - ملی ، مقایسه منشأ و ویژگیهای فرهنگی آیین کنفوسیوس ، آیین بودا ، آیین شیئو با یکدیگر)
- ۶- مرزهای ملی ، فرایند ملت سازی و ظهور اندیشه ناسیونالیسم آسیایی (بحث پیرامون استعمار زدایی در چین ، تقابل با غرب در ژاپن ، ناسیونالیسم و کمونیسم در کره)
- ۷- جامعه مدنی و دولت در آسیای شرقی (منشأ ، شکل ، نقش و عملکرد جامعه مدنی در قبال قدرت حکومتها : مطالعه موردی و مقایسه ای چین و ژاپن)
- ۸- افکار عمومی و رسانه های جمعی در آسیای شرقی (بررسی رابطه میان ساختار اطلاعاتی - ارتباطی رسانه های و تأثیرات آن بر رشد آگاهی های عمومی و انتظارات اجتماعی)
- ۹- بررسی نقش نخبگان در فرایند نوسازی و توسعه اجتماعی ملل آسیای شرقی (مقایسه نقش نخبگان صنعتی ژاپن با نخبگان نظامی در چین)
- ۱۰- سیر تحول اندیشه ها و ایدئولوژیهای سیاسی - اجتماعی در کشورهای منطقه (ناسیونالیسم ، لیبرالیسم ، فاشیسم و ...)
- ۱۱- روند نوسازی اجتماعی و اصلاحات ساختاری در کشورهای منطقه : مطالعه تطبیقی میان پلورالیسم ژاپن و کره جنوبی با نوتالیتریزم چین و کره شمالی)
- ۱۲- مقایسه الگوهای رفتار اجتماعی و گونه شناسی شخصیت در کشورهای منطقه : مطالعه تطبیقی
- ۱۳- نقش نظم آموزش و پرورش ، نهاد خانواده و حکومت در شکل گیری شخصیت اجتماعی شهروندان
- ۱۴- بررسی و مقایسه نقش ناسیونالیسم ، قوم گرایی ، ناحیه گرایی سیاسی و محله خواهی در فرایند جهانی شدن : مطالعه تطبیقی

- ۱۵- مروری بر برخی چالش‌های اجتماعی - فرهنگی آسیای شرقی (تقابل ایدئولوژیها، فاصله طبقاتی و ملی، بحران محیط زیست و ...)
- ۱۶- دورنمای تحولات آینده فرهنگی - اجتماعی منطقه در قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آسیای شرقی

کد زمینه: ۱۸

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۴

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی دانشجویان با رخدادها، فرایندها، بحرانها و جنگها در منطقه آسیای شرقی و دخالت

قدرت‌های بزرگ در آن، انواع همکاریها و چالشهای قدرتهای منطقه ای و چشم انداز تحولات سیاسی داخلی و خارجی

کشورهای منطقه با تأکید بر ژاپن، چین و دو کره

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- چگونگی شکل گیری دولت در کشورهای آسیای شرقی
- ۳- مروری بر تاریخ سیاسی ژاپن از آغاز تا نهضت میجی (۱۸۶۸) (دوران یاماتو، ناوا، هیان، کاماکورا، آشی کاکا، توکوگاوا)
- ۴- مروری بر تاریخ سیاسی ژاپن از نهضت میجی (۱۸۶۸) تا پایان جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵): مقابله با غرب، الغای خانجانی، اصلاحات، مشروطیت، جنگ با چین بر سر کره، جنگ با روسیه در ۱۹۰۵ - ۱۹۰۴، شکست در جنگ جهانی اول، نظامیگری طی سالهای ۳۷ - ۱۹۳۱، بمباران اتمی هیروشیما و ناکازاکی از سوی امریکا و چگونگی تسلیم ژاپن در برابر متفقین
- ۵- تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در دوران جنگ سرد: ژاپن در اردوگاه غرب، کاهش نظامیگری، افزایش توسعه اقتصادی صنعتی، اطلاعاتی و ...)
- ۶- مروری بر تاریخ سیاسی چین تا انقلاب کمونیستی ۱۹۴۹: عصر ملوک الطوائفی، امپراتوریهای هان و تانگ، سلسله های سونگ و مینگ، دوره منچوها، استقرار نظم امپراتوری، راهپیمایی طولانی و پیروزی انقلاب کمونیستی
- ۷- تاریخ سیاسی و روابط بین الملل چین در دوران جنگ سرد: ورود چین به اردوگاه سوسیالیستی، حربه ای شدن ارتش، تیرگی روابط با شوروی، نظریه جهانی ماتو، پایان دوران مائوتسیسم، اصلاحات دنگ شیائوپینگ، مقابله همزمان با شوروی و امریکا در دهه ۱۹۶۰، نزدیکی با غرب و اتخاذ سیاست تفاهم و گشایش از دهه های ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰
- ۸- تاریخ سیاسی کره قبل از جنگ جهانی دوم: تمدن باستانی کره، کشمکش های بین المللی در شبه جزیره کره در اوایل قرن ۱۷، گشودن درهای کره به سوی غرب در اواخر قرن ۱۹، کره کشور تحت الحمایه ژاپن در مقطع ۱۹۱۰ - ۱۹۰۵، چگونگی الحاق کره به ژاپن
- ۹- تاریخ سیاسی و روابط بین الملل کره در دوران جنگ سرد: استقلال کره و تقسیم شبه جزیره کره، جنگ کره ۵۳ - ۱۹۵۰، کره کانون نزاع در دوران جنگ سرد، تحولات سیاسی - اقتصادی در کره جنوبی، رابطه کره جنوبی و کره شمالی، روابط دو کره با شوروی، امریکا، چین و ژاپن

- ۱۰- بررسی بازیگران قدرتمند منطقه ای و خارج منطقه ای تأثیرگذار بر شرق آسیا: بررسی نقش و تأثیر امریکا، روسیه، چین و ژاپن در تحولات منطقه ای
- ۱۱- مروری بر دخالت‌های ایالات متحده امریکا در آسیای شرقی: دخالت‌های مستی امریکا در قرن نوزدهم، تصرف فیلیپین و افزایش نوآزمندی امریکا در آسیا، رقابت امریکا در ژاپن در آغاز قرن بیستم، واکنش امریکا، انقلاب ناسیونالیستی چین، ورود امریکا به جنگ جهانی دوم در پی واقعه پرل هاربور، بمباران اتمی ژاپن از سوی امریکا در سال ۱۹۴۵، امریکا و جنگ‌های داخلی در چین، تاریخ تنش‌ها و نزاعات بین امریکا، چین و تایوان، روابط امریکا با چین و ژاپن و دو کره در دوران جنگ سرد
- ۱۲- کالبد شکافی بحران‌های آسیای شرقی و مواضع قدرتمند بزرگ در قبال آن: بحران‌های ناشی از ستیز چین و ژاپن در دهه ۱۹۳۰، بحران کره ۵۳ - ۱۹۰۵ و ...
- ۱۳- تجزیه و تحلیل جنبش‌ها، انقلاب‌ها و جنگ‌های داخلی در آسیای شرقی: با تأکید بر جنگ‌های تریاک، جنبش بوکسورها، انقلاب ناسیونالیستی چیان کایچک و انقلاب کمونیستی مانو
- ۱۴- روابط ژاپن، چین و کره با قدرتمند بزرگ در دوران پس از جنگ سرد: ژاپن و چین در گروه هشت، چالش‌های چین و امریکا با توجه به تقویت قدرت نظامی چین در دهه ۱۹۹۰، مواضع امریکا در قبال کره شمالی و جنوبی
- ۱۵- چشم انداز همگرایی و همکاری در آسیای شرقی: تجزیه و تحلیل انواع همکاری‌های اقتصادی، تجاری، فرهنگی و امنیتی درون منطقه ای و چشم انداز وحدت دو کره
- ۱۶- جایگاه جهانی کشورهای آسیای شرقی در نظام بین الملل پس از جنگ سرد: بررسی مبانی و اولویت‌های سیاست خارجی ژاپن، چین و کره در قرن بیست و یکم و تجزیه و تحلیل فرصت‌ها و چالش‌های پیش روی
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

هدف: بررسی سیر تحول مناسبات دیپلماتیک ایران با کشورهای آسیای شرقی قبل و بعد از انقلاب اسلامی، تجزیه و تحلیل عوامل تأثیرگذار بر مناسبات ایران با ژاپن، چین و کره و شناخت چالشها و راهکارهای دیپلماتیک فراروی مناسبات جمهوری اسلامی ایران و کشورهای آسیای شرقی.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سیاست خارجی، روابط خارجی، روابط بین دولتی، روابط بین ملیتی، روابط دوجانبه و روابط چند جانبه)
- ۲- تجزیه و تحلیل عوامل و متغیرهای مؤثر بر روابط ایران و کشورهای آسیای شرقی
- ۳- بررسی پیوندهای تاریخی، فرهنگی و تمدنی ایران با ملل شرق آسیا
- ۴- علایق و اهداف سیاسی، امنیتی و اقتصادی ایران در قبال کشورهای آسیای شرقی
- ۵- پیشینه روابط اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، نظامی ایران و چین قبل از انقلاب اسلامی
- ۶- مناسبات اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و نظامی جمهوری اسلامی ایران و جمهوری خلق چین
- ۷- پیشینه روابط سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ایران و ژاپن قبل از انقلاب اسلامی
- ۸- روابط ایران و ژاپن پس از پیروزی انقلاب اسلامی تا پایان جنگ ایران و عراق
- ۹- روابط اقتصادی، سیاسی، نظامی و فرهنگی ایران و ژاپن در دوران ریاست جمهوری آقای هاشمی رفسنجانی و آقای خاتمی
- ۱۰- روابط سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ایران و کره شمالی قبل و بعد از انقلاب اسلامی
- ۱۱- روابط سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ایران و کره جنوبی قبل و بعد از انقلاب اسلامی
- ۱۲- همکاریهای علمی، فنی، تکنولوژیک و ارتباطاتی ایران با کشورهای آسیای شرقی
- ۱۳- همکاریهای چند جانبه ایران با کشورهای آسیای شرقی از طریق سازمان ملل متحد، سازمان کنفرانس اسلامی، جنبش عدم تعهد، اکر، اوپک و ...)
- ۱۴- تجزیه و تحلیل قدرتهای تأثیرگذار بر روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای آسیای شرقی
- ۱۵- تجزیه و تحلیل چالشهای موجود در روابط ایران و کشورهای آسیای شرقی و راهکارهای رفع موانع فراروی مناسبات دو جانبه
- ۱۶- چشم انداز روابط جمهوری اسلامی ایران و کشورهای شرقی آسیا در نظام بین الملل قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

کد زمینه : ۱۸

نام درس : اقتصاد سیاسی و روابط تجاری آسیای شرقی

کد درس : ۱۶

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس : ۲۲ ساعت

هدف : بررسی و مطالعه رویکردها، راهبردها، ساختارها، فرایندها و عملکردهای اقتصادی و تجاری کشورهای آسیای شرقی، تجزیه و تحلیل بخشهای مختلف اقتصادی و نقش آنها در توسعه اقتصادی کشورهای منطقه، بررسی آثار حضور قدرتهای بزرگ و شرکتهای چند ملیتی در اقتصاد و تجارت آسیای شرقی و تجزیه و تحلیل چالشها، فرصتها و راهکارهای فراروی کشورهای منطقه در عرصه همکاریهای اقتصادی درون منطقه ای و بین منطقه ای

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم و تعریف اقتصاد سیاسی داخلی و بین المللی، بحثی پیرامون توسعه اقتصادی و سازمان صنعتی و ...)
- ۲- بررسی تاریخی روند تحولات و نوسازی اقتصادی در کشورهای آسیای شرقی
- ۳- بررسی تطبیقی ساختار اقتصادی کشورهای منطقه و جایگاه دولت و بخش خصوصی در آن: رویکردی تحلیلی
- ۴- بررسی مقایسه ای نقش نیروهای بازار و بخش بومی در توسعه اقتصادی، صنعتی شدن و تجارت آزاد کشورهای شرق آسیا
- ۵- ساختار، ویژگیها و تحولات اقتصاد کشاورزی در آسیای شرقی: بررسی مقایسه ای
- ۶- ساختار، ویژگیها و تحولات بخش خدمات در اقتصاد کشورهای آسیای شرقی: بررسی تطبیقی اشتغال، بازارکار و سرمایه گذاری در کشورهای منطقه
- ۷- ساختار، ویژگیها و تحولات بخش صنعت در اقتصاد کشورهای آسیای شرقی: بررسی موردی الگوی توسعه اقتصادی کره برای کشورهای نو صنعتی
- ۸- بررسی راهبردهای توسعه اقتصادی در کشورهای منطقه براساس مدل های استراتژیک: بررسی رویکرد کشورهای منطقه به نوآوریهای تکنولوژیک، اصلاحات اقتصادی، برنامه ریزی اقتصادی، تثبیت اقتصادی، آزاد سازی تجاری و لیبرالیزه کردن ساختار اقتصادی
- ۹- بررسی تعامل اقتصاد منطقه و اقتصاد بین المللی: بررسی آثار و پیامدهای رشد اقتصادی کشورهای آسیای شرقی بر اقتصاد بین الملل
- ۱۰- بررسی نقش بخش خارجی و قدرتهای بیگانه در اقتصاد و تجارت کشورهای آسیای شرقی: بررسی تأثیرات قدرتهای بزرگ بویژه آمریکا و شرکتهای چند ملیتی بر بخش مالی و تجاری کشورهای منطقه و تجزیه و تحلیل رفتار و پیامد حضور شرکتهای چند ملیتی در عرصه اقتصادی این کشورها.

- ۱۱- بررسی مبادلات اقتصادی و مقایسه نتراز بازرگانی کشورهای آسیای شرقی با قدرتهای خارج منطقه ای و میزان سرمایه گذاربهایی خارجی در منطقه
- ۱۲- نقش زاہن و چین در شکل دهی به ساختار اقتصاد جهانی: با تأکید بر نقش و جایگاه ین در اقتصاد بین الملل و تأثیر توسعه علوم و فن آوریهای چین بر اقتصاد جهانی
- ۱۳- کشورهای شرق آسیا و سازمان تجارت جهانی: بررسی فرایند ادغام کشورهای آسیای شرقی در اقتصاد بین الملل از رهگذر یکسان سازی مقررات، حذف موانع گمرکی و ایجاد مناطق آزاد تجاری و پیامدهای آن
- ۱۴- بررسی همگرایی و همکاری اقتصادی منطقه ای و موانع و راهکارهای فراروی شکل گیری اتحادیه های اقتصادی در شرق آسیا
- ۱۵- شناسایی مشکلات رشد اقتصادی و ننگناهای توزیع اقتصادی در کشورهای آسیای شرقی
- ۱۶- تجزیه و تحلیل چالشهای آتی فراروی اقتصاد و تجارت کشورهای آسیای شرقی در نظام بین الملل قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : امنیت آسیای شرقی و نظام بین الملل

کد زمینه : ۱۸

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی جایگاه شرق آسیا در نظام کنونی بین الملل، عوامل تأثیر گذار بر امنیت ژاپن، چین، کره و نظام امنیتی منطقه ای و عوامل تأثیرگذار بر آن و نیز تجزیه و تحلیل چالشها، موانع، راهبردها، سیاستها، ابزارها و اشکالهای پیش روی کشورهای آسیای شرقی در نظام امنیت بین الملل

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه (مفهوم شناسی امنیت و ابعاد و مؤلفه های آن)
- ۲- بحثی نظری در خصوص پیوند امنیت منطقه ای و امنیت بین المللی از دیدگاه مکاتب نو واقع گرایی، نوکارکردگرایی و تکنولوژیست
- ۳- جایگاه آسیای شرقی در نظام امنیت بین الملل : بحثی پیرامون پیوند امنیت آسیای شرقی با ساختار نظام بین الملل دو قطبی و تک - چند قطبی
- ۴- بحثی در خصوص امنیت ملی چین از ابعاد نظامی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی و سیاستهای دفاعی و تسلیحاتی این کشور
- ۵- بحثی در خصوص امنیت ملی کره شمالی و جنوبی از جنبه های نظامی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی و سیاستهای دفاعی و تسلیحاتی این کشور
- ۶- بحثی در خصوص امنیت ملی ژاپن از جنبه های نظامی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و زیست محیطی و سیاستهای دفاعی و تسلیحاتی این کشور
- ۷- بررسی جایگاه ارتش، سیاستهای مiltارستی و تکنولوژیهای دفاعی در ساختار امنیتی کشورهای شرق آسیا : مطالعه موردی کره شمالی و جنوبی
- ۸- پیوند نظام امنیتی منطقه شرق آسیا با محیطهای منطقه ای مجاور و تجزیه و تحلیل ساختار و تحولات نظام امنیتی بین منطقه ای
- ۹- بازیگران بین المللی تأثیر گذار بر امنیت منطقه ای : بررسی نقش قدرتهای امریکا و روسیه در امنیت منطقه ای و سیاست دفاعی کشورهای آسیای شرقی در قبال آن
- ۱۰- بررسی تسلیحات متعارف و هسته ای کشورهای شرق آسیا و رژیمهای کنترل تسلیحات و خلع سلاح در منطقه (سالت ۱ و ۲، CTBT و NPT)
- ۱۱- کالبد شکافی چالشهای امنیتی منطقه ای و کانونهای بحران در شرق آسیا: با تأکید بر بحران دو کره
- ۱۲- تجزیه و تحلیل ثبات و امنیت جمعی در آسیای شرقی : پیمانههای امنیتی دو جانبه، احتمال همگرایی منطقه ای و تأثیر آن بر امنیت شرق آسیا

۱۳- چالش ها و موانع منطقه ای و بین المللی فراروی کشورهای آسیای شرقی

۱۴- جهانی شدن و تأثیر آن بر امنیت اقتصادی کشورهای آسیای شرقی

۱۵- راهبردها، سیاستها و ابزارهای کشورهای آسیای شرقی برای ارتقای ضراب امنیتي مثلث اقیانوس آرام در نظام کنونی بین الملل با تأکید بر آثار و تبعات وحدت دو کره

۱۶- چشم انداز امنیت آسیای شرقی در نظام آتی بین الملل و نقش آسیا - پاسیفیک در سیاست جهانی قرن بیست و یکم

۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : کشورهای آسیای شرقی و سازمانهای بین المللی
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس : ۳۲
کد زمینه : ۱۸
کد درس : ۱۸

هدف : آشنایی دانشجویان با مواضع و اهداف کشورهای آسیای شرقی در قبال سازمانهای بین المللی و نقش سازمانهای منطقه ای در شکل دهی به تحولات و حل و فصل مشکلات منطقه ای

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم سازمانهای بین المللی و نحوه پیدایش و توسعه آنها)
- ۲- تجزیه و تحلیل و طبقه بندی انواع سازمانهای بین المللی (از لحاظ ماهیت، گستره جغرافیایی و کارکردی) و جایگاه آنها در نظام کنونی بین المللی
- ۳- بررسی تاریخچه مواضع و اهداف کشورهای آسیای شرقی در کنفرانس های بین المللی قبل از جامعه ملل (کنگره وین ۱۸۱۵، کنگره اکس لاشاپل ۱۸۱۸، کنگره برلن ۱۸۷۸، معاهده شیمونوسکی ۱۸۹۵، کنفرانس صلح لاهه ۱۸۹۹، معاهده صلح پرت مورت ۱۹۰۵، کنفرانس دوم صلح لاهه ۱۹۰۷، کنفرانس صلح ورسای ۱۹۱۶)
- ۴- کشورهای آسیای شرقی و جامعه ملل : دیدگاهها، مسائل مطروحه، کمکهای متقابل، پیمانها و عهد نامه ها، کنفرانس خلع سلاح ۳۴ - ۱۹۳۲ و ...
- ۵- دیدگاهها، مواضع ، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای شرقی در قبال سازمان ملل متحد و نهادهای تخصصی آن
- ۶- اقدامات سازمان ملل در کشورهای آسیای شرقی با تأکید بر عملیات حفظ صلح در کره
- ۷- تجزیه و تحلیل رویکرد کشورهای آسیای شرقی به اتحادهای دوران جنگ سرد و پسا جنگ سرد
- ۸- دیدگاهها، مواضع ، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای شرقی در قبال سازمان تجارت جهانی
- ۹- دیدگاهها، مواضع ، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای شرقی در قبال صندوق بین المللی پول و بانک جهانی
- ۱۰- دیدگاهها، مواضع ، اهداف و عملکرد کشورهای آسیای شرقی در قبال ناتو، ارتش اروپایی و رژیمهای نظامی بین المللی از قبیل NPT و CTBT
- ۱۱- بررسی روابط کشورهای آسیای شرقی با آسه آن ، اوپک، اپک، اگو و ...)
- ۱۲- بررسی روابط کشورها آسیای شرقی با جنبش عدم تعهد ، گروه ۷۷، گروه ۸ و ...
- ۱۳- چند جانبه گرایی و پتانسیل صلح دمکراتیک در آسیای شرقی
- ۱۴- تجزیه و تحلیل موانع همگرایی در آسیای شرقی و راهکارهای گسترش همکاریهای سازمانی منطقه ای
- ۱۵- تجزیه و تحلیل چالشها، موانع ، فرصتها و راهکارهای فراروی کشورهای آسیای شرقی در قبال سازمانهای بین المللی
- ۱۶- تجزیه و تحلیل دورنمای عضویت کشورهای آسیای شرقی در سازمانهای بین المللی و منطقه ای
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

سرفصل دروس

زمینہ

مطالعات اور اسیا

نام درس : سیاست و حکومت در اورآسیا

کد زمینه : ۱۹

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۱

ساعات تدریس : ۲۲

هدف : بررسی ساختار نظام سیاسی روسیه و کشورهای اورآسیا و آشنایی با روند تاریخی تشکیل دولت، سازمان و تشکیلات کنونی آن و همچنین نهادهای مدنی و چگونگی کارکرد سیاسی آنها و همچنین جایگاه قوای سه گانه حکومتی از نظر نقش و اختیارات آنهاست.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- کامل نظام حکومت در اوراسیا (اشکال ابتدایی حکومت، حکومت در دوران فئودالیسم، حکومت امپراطوری، ...)
- ۳- سازمان و ویژگیهای حکومت مدرن در اورآسیا (قانون اساسی و اختیارات قوای سه گانه، ویژگیهای نظام سیاسی، ...)
- ۴- تقسیمات کشوری و حدود اختیارات نواحی (فدرالیسم روسی)
- ۵- ملت ، ملیت و عناصر آن در اورآسیا (ناسیونالیسم روسی)
- ۶- ساختار قوه قانونگذاری در کشورهای اورآسیا : بررسی مقایسه ای
- ۷- ساختار قوه اجرایی (دولت یا کابینه)
- ۸- ساختار قوه قضاییه و نظام حقوقی در کشورهای اورآسیا
- ۹- نظام انتخاباتی و چگونگی مشارکت احزاب و گروههای سیاسی
- ۱۰- ارتش و جایگاه نظامیان در سیاست (تاریخچه تحولات ارتش روسیه)
- ۱۱- وزارت کشور و نقش نظامی امنیتی آن (ساختار تشکیلاتی وزارت کشور و نیروی انتظامی و تحولات آن)
- ۱۲- نهادهای اطلاعاتی امنیتی روسیه (چگونگی شکل گیری سازمانهای اطلاعاتی و تحولات آن)
- ۱۳- اصول و مبانی سیاست خارجی روسیه (۱) ساختار وزارت امور خارجه و تجزیه و تحلیل سیاست خارجی روسیه)
- ۱۴- اصول و مبانی سیاست خارجی روسیه (۲) (مطالعه تطبیقی سیاست خارجی روسیه در مناطق مختلف جهان)
- ۱۵- اصول و مبانی سیاست خارجی کشورهای اورآسیا (اوکراین، روسیه سفید، دولت‌های بالتیک و ...)
- ۱۶- اصول و مبانی سیاست دفاعی روسیه (۱) (سازمان، تجهیزات، تفرات، فرماندهی و ...)
- ۱۷- اصول و مبانی سیاست دفاعی روسیه (۲) (رابطه سیاست دفاعی و سیاست خارجی و عملکرد آن ...)
- ۱۸- نتیجه گیری

نام درس : جغرافیای سیاسی اورآسیا

کد زمینه : ۱۹

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۲

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : از آنجا که موضوع جغرافیای سیاسی تحلیل فضایی پدیده های سیاسی است و به نهادهای فضایی فرآیندهای سیاسی می پردازد، بنابراین ضروری است تا دانشجویان ضمن آشنایی با وضعیت کنونی جغرافیای سیاسی فدراسیون روسیه و کشورهای همجوار آن، چگونگی تطبیق الگوهای تحلیلی این رشته را در قالب موضوعاتی همچون فرایند واحدسازی و اکرایبی سرزمینی، تحول مرزها، ناحیه گرایی سیاسی و درک رفتار سیاسی حکومت در ارتباط با ساختار جغرافیایی مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار دهند.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- جایگاه اوراسیا در نظام بین الملل (نقش جهانی، منطقه ای و محلی)
- ۳- تشریح ویژگیهای سرزمینی کشورهای اورآسیا (۱) (موقعیت جغرافیایی، وسعت و ابعاد امنیتی آن)
- ۴- تشریح ویژگیهای سرزمینی کشورهای اورآسیا (۲) (نا همواری، اقلیم، پراکندگی منابع)
- ۵- تشریح ویژگیهای فرهنگی و ملی کشورهای اورآسیا
- ۶- سیر تکاملی نظام حکومت در اورآسیا (۱) (شکل نظام دولت سرزمینی (Territorial state))
- ۷- سیر تکاملی نظام حکومت در اورآسیا (۲) (شکل نظام دولت - ملت (Nation state))
- ۸- ناحیه و ناحیه گرایی سیاسی در اورآسیا (۱) (وضعیت نواحی جغرافیایی و کارکردی، تمایلات ناحیه گرایی و ...)
- ۹- ناحیه و ناحیه گرایی سیاسی در اورآسیا (۲) (نابرابریهای ناحیه ای و ...)
- ۱۰- ناحیه بندی سیاسی در اورآسیا (چگونگی سازمان دهی سیاسی فضا)
- ۱۱- تحول سرحدات و مرزها (۱) (مفهوم مرز در سرزمین روسیه، مرز و امنیت نظامی، ...)
- ۱۲- مرزهای خشکی (۲) (وضعیت عمومی، چالشهای امنیتی، ...)
- ۱۳- مرزهای آبی (۳) (وضعیت عمومی، آبهای داخلی، قلمرو دریایی، منطقه نظارت و ...)
- ۱۴- مرزهای آبی (۴) (مرزهای دریایی و کنوانسیونهای بین المللی، مسئله تنگه ها و ...)
- ۱۵- شبکه های حمل و نقل و آثار سیاسی - اقتصادی آنها
- ۱۶- ژئوپلیتیک روسیه
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: فرهنگ و جامعه در اورآسیا

کد زمینه: ۱۹

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با ساختمان جمعیتی و ساختار اجتماعی کشورهای اورآسیا، بویژه روسیه و همچنین نقش رسانه ها در شکل دهی به افکار عمومی و نیز تأثیر گروهها و جریانهای سیاسی ذینفوذ در تصمیم گیری سیاسی و درک چگونگی تحولات سیاسی این کشورها از دیدگاه جامعه شناسی سیاسی است.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- ویژگیهای جمعیتی روسیه و کشورهای اورآسیا (تعداد جمعیت، نرخ رشد، اشتغال، تحرک و ...)
- ۳- ساختار اجتماعی و کارکرد های سیاسی آن (ساختار طبقاتی، نهاد خانواده)
- ۴- دین، مذهب و نقش سیاسی کلیسای ارتدوکس
- ۵- نقش رسانه های گروهی در شکل دهی به افکار عمومی
- ۶- احزاب سیاسی و نقش آنها در تحولات روسیه (شکل گیری حزب کمونیست، احزاب سیاسی پس از فروپاشی)
- ۷- نهادهای مدنی و کارکرد سیاسی آنها (شوراهای کارگری و کشاورزی، اصناف، سندیکاها، انجمنها و ...)
- ۸- نقش سیاسی گروههای فشار و ذینفوذ (سرمایه داران، صاحبان صنایع، نظامیان ...)
- ۹- نقش نخبگان سیاسی (نخبگان تربیت یافته در تشکیلات حزب کمونیست، تحصیلکردگان غربی، نظامیان برحسته، ...)
- ۱۰- جنایات سازمان یافته و مسئله تروریسم (مانیای روسی)
- ۱۱- بحثی پیرامون جامعه مدنی در روسیه (چگونگی شکل گیری جامعه مدنی در روسیه و اروپای شرقی)
- ۱۲- نوسازی سیاسی به عنوان یک ضرورت تاریخی
- ۱۳- رابطه جامعه مدنی و دولت در اروپای شرقی و روسیه (تشریح رابطه میان دولت و نهادهای مدنی و ...)
- ۱۴- ملتها و ملت گرایی در چشم انداز تطبیقی
- ۱۵- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در اورآسیا

کد زمینه: ۱۹

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۳

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: مروری بر تاریخ تحولات سیاسی کشورهای اورآسیا پیش از تشکیل دولت تا مرحله تأسیس دولت و رویدادهای پس از آن. با تأکید بر تحولات دوران جدید و معاصر به نحوی که دانشجویان با چگونگی شکل گیری نظام دولت روسیه در سرزمین اورآسیا و گسترش تدریجی قلمرو آن و سپس مناسبات سیاسی روسیه با ملتها و دولتهای جهان اطلاعات لازم را بدست آورد.

سرفصل های درس

- ۱ مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲ تاریخ کهن سرزمینهای پست اورآسیا (ساکین اولیه، ...)
- ۳ روسیه در قرون میانی (۱) دوره نایمانی و هجوم اقوام بیابانگرد تا قرن هشتم میلادی
- ۴ روسیه در قرون میانی (۲) تأسیس نخستین پادشاهی ها در کیف، نوگورود، فدرالیسم تا قرن سیزدهم میلادی
- ۵ روسیه در قرون میانی (۳) چگونگی تأسیس شاهزاده نشین مسکو
- ۶ روسیه در دوران جدید تاریخی (۱) تشکیل خاندان رومانوف (۱۶۴۵ - ۱۵۴۷)
- ۷ مرحله امپراطوران بزرگ و گسترش ارضی (۲) (۱۸۰۰ - ۱۷۰۰ میلادی)
- ۸ روسیه در قرن نوزدهم (مرحله توسعه طلبی ارضی (۱۸۵۱ - ۱۸۰۱)
- ۹ نیکلای دوم و زمینه های بروز انقلاب ۱۹۰۵
- ۱۰ انقلاب بلشویکی (۱۹۱۷) و تشکیل اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
- ۱۱ دوره حکومت استالین (سیاست داخلی - سیاست خارجی و شکل کمیترون و کمینفرن)
- ۱۲ اتحاد جماهیر شوروی پس از استالین (مرحله بازسازی خروشچف، مرحله تثبیت برژنف، مرحله تغییر ساختار گورباچوف)
- ۱۳ سیاست خارجی اتحاد شوروی در دوران جنگ سرد (کنفرانس پالتا، مسابقه تسلیحاتی با امریکا، ...)
- ۱۴ فروپاشی شوروی و تشکیل روسیه جدید (۱۹۹۱) گلاسنوست و پروستاریکای گورباچف و تحولات پس از آن
- ۱۵ روسیه جدید - تحولات سیاسی پس از شکل گیری حکومت جدید
- ۱۶ روسیه کنونی و رویدادهای سیاسی پس از یلتین
- ۱۷ نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: روابط ایران - روسیه - کشورهای اورآسیا

کد زمینه: ۱۹

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۵

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: از آنجا که دولت روسیه بویژه طی چند قرن اخیر هم بعنوانی یک قدرت بین المللی و هم به عنوان یک دولت بزرگ همسایه تأثیرات زیادی بر اوضاع داخلی و بین المللی ایران داشته است. بنابراین ضروری است تا دانشجویان ضمن آگاهی از سیر تحول مناسبات دو کشور و تجزیه و تحلیل آن بتدریج توانایی لازم را جهت درک تحولات آینده روابط دو کشور کسب کرده و بتوانند راه کارهای مناسبی برای دیپلماسی ایران در مقابل این کشور ارائه نمایند.

سرفصل های درس

۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری

۲- تاریخ کهن سرزمینهای پست اورآسیا (نخستین تماسهای ایرانیان با حکومت های محلی در زمین روسیه)

۳- مرحله آغاز و گسترش روابط رسمی دو کشور (۱۷۰۰ - ۱۵۵۰)

۴- مرحله اعمال سیاستهای توسعه طلبانه علیه ایران (قرن هجدهم)

۵- مرحله توقف سیاستهای خصمانه (قرن هجدهم)

۶- دوره اول جنگهای ایران و روس و دیپلماسی چند جانبه (قرن نوزدهم)

۷- دوره دوم جنگهای ایران و روس و تثبیت مواضع روسها در اراضی اشغالی

۸- مرحله تثبیت موقعیت روسها و آغاز دیپلماسی نفاق

۹- دوره رقابتهای روس و انگلیس در ایران

۱۰- روابط ایران و روسیه از آغاز قرن نوزدهم تا انقلاب اکبر

۱۱- انقلاب روسیه و اثرات آن در ایران

۱۲- مناسبات دولت اتحاد جماهیر شوروی با حکومت رضا خان

۱۳- کنفرانس تهران و نقش شوروی در بحران نفت

۱۴- روابط ایران و اتحاد شوروی تا انقلاب اسلامی

۱۵- روابط ایران و اتحاد شوروی پس از انقلاب اسلامی

۱۶- روابط ایران با دیگر کشورهای اورآسیا

۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: اقتصاد سیاسی و روابط تجاری روسیه

کد زمینه: ۱۹

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۶

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: طی این درس مسائل مربوط به ساختار اقتصادی فدراسیون روسیه و مناسبات آن با فرایندهای سیاسی مورد بحث قرار می‌گیرد. مواردی از قبیل ساختار طبقاتی، نظام مالکیت، نقش دولت در فعالیتهای اقتصادی، راهبردهای توسعه، نظام برنامه ریزی و نیز فعالیتهای تجاری روسیه از جمله موضوعاتی است که در این درس مورد بررسی قرار می‌گیرد.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- معرفی ظرفیتها، منابع و زیرساختهای اقتصادی و تجاری روسیه
- ۳- ساختار اقتصادی و تحولات آن (نوع سیستم اقتصادی از نظر تمرکز و عدم تمرکز - باز و بسته بودن و...)
- ۴- وضعیت طبقات اجتماعی از نظر چگونگی تولید و توزیع ثروت (آزمون مدل لورنز)
- ۵- بخش کشاورزی و صنعت در اقتصاد روسیه (ویژگیها، تحولات و دورنمای آینده)
- ۶- اقتصاد انرژی (الکتریسته، انرژی اتمی، سوختهای فسیلی و...)
- ۷- اقتصاد بازرگانی روسیه در حوزه اوراسیا (چگونگی خروج از سیستم تقسیم کار سوسیالیستی)
- ۸- اقتصاد حمل و نقل و راههای بازرگانی (سیستم های حمل و نقل زمینی، رودخانه ای، دریایی و هوایی)
- ۹- مبادلات بازرگانی خارجی روسیه (معرفی شاخصهای تراز بازرگانی و دورنمای آینده آن)
- ۱۰- نظام پولی و بانکی روسیه (تحولات پس از فروپاشی و استراتژی تقویت مجدد گروه روبل)
- ۱۱- وضعیت سرمایه گذارهای اقتصادی و تحولات آن (شاخصهای رشد سرمایه گذاری داخلی و خارجی)
- ۱۲- اقتصاد توسعه و برنامه ریزی اقتصادی در روسیه (مراحل و مشکلات خروج از اقتصاد متمرکز سوسیالیستی)
- ۱۳- بررسی الگوهای سیاست اقتصادی روسیه در قبال بحرانهای اجتماعی
- ۱۴- ناحیه گرایی اقتصادی و تحولات آن در روسیه
- ۱۵- مداخلات و رقابتهای اقتصادی روسیه در آسیای مرکزی و قفقاز: جنگ اقتصادی روسیه در کشورهای خارج نزدیک
- ۱۶- مواضع فدراسیون روسیه در قبال سازمان تجارت جهانی و دور نمای اقتصاد سیاسی روسیه در فرایند جهانی شدن اقتصاد
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در اورآسیا

کد زمینه : ۱۹

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی ظرفیتهای، امکانات و قابلیت‌های بخش انرژی و دیگر منابع طبیعی در کشورهای حوزه اورآسیا در کنار تنگناها و مشکلات مربوط به آن در زمینه های مختلف تولید، بهره برداری، حمل و نقل، تجارت و توسعه انواع انرژیهای مورد استفاده.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (تعریف قلمرو درس، مفاهیم بکار رفته در بحث و طبقه بندی موضوعی)
- ۲- مروری بر وضعیت عمومی منابع انرژی و دیگر منابع طبیعی در اورآسیا (معرفی و طبقه بندی)
- ۳- مباحث نظری پیرامون اقتصاد انرژی و منابع طبیعی (نظریه محدودیت رشد، نظریه تخصیص بینه اجتماعی، قانون هاتلینگ)
- ۴- بررسی وضعیت منابع ذغال سنگ در اورآسیا (پراکنندگی منابع، میزان ذخائر، روشهای بهره برداری و الگوهای مصرف...)
- ۵- بررسی منابع نفت و گاز در اورآسیا (معرفی منابع، ذخائر و شاخصهای مربوط به آن در سطح تولید و مصرف داخلی و بین المللی)
- ۶- اقتصاد نفت در روسیه و کشورهای اورآسیا (وضعیت کنونی و دورنمای آینده صنعت نفت روسیه)
- ۷- اقتصاد انرژی هسته ای (منابع، ظرفیتهای، تکنولوژی و مدیریت بهره برداری، الگوهای مصرف و صادرات فن آوری)
- ۸- وضعیت انرژی الکتریسته (منابع، چگونگی بهره برداری و تکنولوژی های مربوط به آن به تکنیک برق-آبی - نیروگاهی - هسته ای)
- ۹- بحثی پیرامون تکنولوژی بهره برداری از انرژیهای تجدیدپذیر (خورشیدی، باد، آب و ...)
- ۱۰- مدل‌های اقتصادی مربوط به جابجایی و مبادله انرژیهای سیال و غیر سیال در اوراسیا
- ۱۱- وضعیت سایر منابع طبیعی کانی فلزی و غیر فلزی (معرفی منابع و میزان ذخایر و نیز شاخصهای کمی و کیفی مربوط به آنها)
- ۱۲- بررسی وضعیت جنگلها و پوشش گیاهی در اورآسیا (منابع و ذخایر، مدل‌های بهره برداری و ...)
- ۱۳- بررسی وضعیت صنعت شیلات (معرفی منابع دریایی و رودخانه ای، مدل‌های بیولوژیکی رشد آبزیان، چگونگی مالکیت بر منابع)
- ۱۴- مسایل مربوط به اقتصاد منابع آب در اورآسیا (دریاها، دریاچه های داخلی، رودخانه ها و ...)
- ۱۵- مسایل زیست محیطی مربوط به بهره برداری و مصرف انرژی و منابع طبیعی در اورآسیا (نهادها، پیمان‌نامه‌ها، سیاستهای زیست محیطی)
- ۱۶- تجزیه و تحلیل چالشها و مشکلات فراروی اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در اورآسیا
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : امنیت در روسیه

کد زمینه : ۱۹

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۸

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با عوامل تأثیرگذار بر امنیت ملی روسیه و کشورهای واقع در اوراسیا و شناخت اندیشه ها ، نهادها، راهبردها، سیاستها و ابزارهای امنیتی این کشورها از منظر تاریخی و نظری.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (شامل مفهوم امنیت ملی ، مؤلفه ها و ابعاد آن)
- ۲- پیشینه عدم امنیت در اوراسیا (ابعاد جغرافیایی، اقتصادی، اجتماعی، نظامی و سیاسی)
- ۳- ساختار و ترتیبات امنیتی روسیه : بررسی تطبیقی مسایل امنیتی در دوره تزارسم ، بلشویسم و روسیه جدید
- ۴- اندیشه ها و راهبردهای نظامی - استراتژیک در روسیه با تأکید بر تغییرات محیطی اوراسیا و نظام بین الملل
- ۵- ساختار نظامی روسیه و تحولات آن طی قرن بیستم (مطالعه تطبیقی تزارسم ، بلشویسم و روسیه جدید)
- ۶- نهادهای نظامی - امنیتی روسیه قبل و پس از جنگ سرد (آئین نظامی و ساختار فرماندهی ارتش روسیه)
- ۷- تحلیل سیاست خارجی - امنیتی روسیه قبل و پس از فروپاشی شوروی
- ۸- توافقات و قراردادهای کنترل تسلیحات متعارف و اتمی در دوران شوروی و روسیه جدید
- ۹- شناخت و معرفی اولویت های امنیتی روسیه در محیطهای محلی، منطقه ای و جهانی
- ۱۰- ویژگیها و پیامدهای نظام امنیت دسته جمعی در اوراسیا (پیمان تاشکند)
- ۱۱- تجزیه و تحلیل توان هسته ای روسیه، اوکراین و قزاقستان در چهار چوب ترتیبات امنیتی منطقه ای و جهانی.
- ۱۲- دورنمای آینده تحولات هسته ای در اوراسیا (توافقات، فناوریها، تهدیدات)
- ۱۳- ابعاد امنیت داخلی در روسیه و کشورهای اوراسیا (بحرانهای اجتماعی، سناریوهای جنگ داخلی)
- ۱۴- نقش روسیه در حل مناقشات مرزی بین دولتهای اوراسیا
- ۱۵- بحران شناسی منطقه (معرفی و تحلیل برخی از بحرانها نظیر بحران مواد مخدر در آسیای میانه بحران قره باغ - آبخاری و ...)
- ۱۶- الشهای امنیتی روسیه و کشورهای اوراسیا
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: کشورهای اورآسیا و سازمانهای بین المللی

کد زمینه: ۱۹

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۹

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: آشنایی دانشجویان با تاریخچه همکاری در اورآسیا، ساختار، تشکیلات، نقش و عملکرد سازمانهای منطقه ای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی با تأکید بر نقش CIS در تحولات منطقه و اهداف و دستاوردهای آن، نقش سازمانهای منطقه ای در شکل دهی به تحولات و حل و فصل مشکلات این حوزه، تأثیر قدرتهای بزرگ بر ترتیبات امنیتی، اقتصادی، تجاری و سیاسی منطقه ای و رویکرد کشورهای اورآسیایی به سازمانهای بین المللی

سازمان ملل متحد و سازمان تجارت جهانی.

سرفصل های درس:

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (تعریف سازمانهای منطقه ای و بین المللی، تاریخچه و انواع آن، تعریف همکاری و ابعاد آن)
- ۲- تاریخچه سازمانهای منطقه ای در اورآسیا: تحلیلی بر شرایط تاریخی شکل گیری سازمانهای اورآسیایی، چگونگی شکل گیری، ویژگیها، اهداف و انواع
- ۳- تحلیلی ژئوپولیتیکی از روند شکل گیری سازمانهای اورآسیایی
- ۴- تحلیلی بر ساختار، نقش، جهت گیری و عملکرد سازمانهای اورآسیایی در عرصه های سیاسی، اقتصادی، نظامی و فرهنگی در دوران روسیه تزاری و اتحاد جماهیر شوروی
- ۵- تحلیلی بر ساختار، نقش و عملکرد سازمانهای اورآسیایی در دوره پس از جنگ سرد
- ۶- بررسی تحلیلی CIS: تاریخچه، ساختار، نقش و عملکرد و موانع همکاری منطقه ای با تأکید بر راهکارهای رفع چالشهای موجود
- ۷- تاریخچه تعامل کشورهای اورآسیا و سازمانهای بین المللی قبل و بعد از تشکیل سازمان ملل متحد: با تأکید بر عملکرد سازمان ملل در اورآسیا
- ۸- تعامل اورآسیا و نهادهای تخصصی سازمان ملل متحد (آنکتاد، فائو، یونسکو و ...)
- ۹- مشکلات مربوط به عضویت و جانشینی دولتهای اورآسیایی پس از فروپاشی شوروی در سازمانهای بین المللی (در اموال، دیون و قراردادهای)
- ۱۰- موانع فراروی کشورهای اورآسیایی در سازمانهای بین المللی: موانع حقوقی، ساختاری، اداری، سیاسی، اقتصادی، مالی و ...
- ۱۱- سازمانهای اقتصادی بین المللی و اورآسیا: چالشها و فرصتهای فراروی کشورهای اورآسیایی در سازمان تجارت جهانی، صندوق بین المللی پول و بانک جهانی
- ۱۲- پیمان نااشکنی روابط امنیتی اورآسیا با ناتو، ارتش اروپایی و رژیمهای نظامی بین المللی (CTBT, NPT)
- ۱۳- بررسی روابط سیاسی اورآسیا و سازمانهای بین المللی از قبیل جنبش عدم تعهد، گروه ۷۷، گروه ۸ و ...
- ۱۴- بررسی روابط اقتصادی کشورها و سازمانهای اقتصادی اورآسیا با اوپک، آسه آن، اپک، اکر و سایر نهادهای فرا منطقه ای
- ۱۵- بررسی تاریخچه، مواضع و اهداف عضویت فدراسیون روسیه، اوکراین و کشورهای باتئیک در سازمانهای بین المللی منطقه ای و جهانی
- ۱۶- بررسی نقش ها، تأثیرات و عملکرد قدرتهای بزرگ در قبال روابط اورآسیا و سازمانهای بین المللی
- ۱۷- بررسی چشم انداز روابط کشورهای اورآسیایی با سازمانهای بین المللی در قرن بیست و یکم: چالشها، موانع و فرصتها
- ۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: روسیه و رژیم حقوقی دریای خزر

کد زمینه: ۱۹

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۲۰

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با سیر تحول و دیدگاههای مربوط به رژیم حقوقی دریای خزر در فدراسیون روسیه، قبل و بعد از فروپاشی اتحاد شوروی و نیز بررسی پیشنهادات و گزینه های مختلف این کشور نسبت به مسائل دریای خزر در چارچوب کنوانسیونها و قراردادهای بین المللی.

سرفصل های درس:

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (قلمرو موضوع درسی و مفاهیم مورد استفاده)
- ۲- کلیاتی درباره نام دریای خزر و تاریخچه سکونت نخستین اقوام مجاور دریا
- ۳- آشنایی با مشخصات طبیعی دریای خزر (موقعیت جغرافیایی و ابعاد، وضعیت فیزیکی - شیمیایی، منابع و نوسانات)
- ۴- وضعیت جغرافیایی بستر و زیر بستر دریای خزر (عمق، شیب، طول کرانه و معرفی منابع طبیعی مربوطه)
- ۵- اهمیت و ابعاد ژئوپلیتیکی دریای خزر (نقش سیاسی منابع نفت و گاز، شیلات و حمل و نقل)
- ۶- کنوانسیونهای حقوق بین الملل دریاها (معرفی کنوانسیونهای ۱۹۵۸ - ۱۹۶۰ و ۱۹۸۲ اروگوئه) پیرامون دریاهای بسته و نیمه بسته
- ۷- رژیم حقوقی دریاچه های مشابه (دریاچه کستانس، لادگا، دریاچه ژنو، دریاچه های پنجگانه ...)
- ۸- سیر تحول قراردادهای مربوط به سیستم دریای خزر بین دولت ایران و روسیه
- ۹- دریای خزر پس از فروپاشی اتحاد شوروی و دیدگاه کشورهای ساحلی درخصوص تقسیم دریا
- ۱۰- دیدگاه قدرتهای برون منطقه ای امریکا، ترکیه و چین به این حوزه و تأثیر آن بر تعیین رژیم حقوقی دریای خزر
- ۱۱- بررسی گزینه های مختلف برای رژیم حقوقی دریای خزر (ابقای قراردادهای سابق، تقسیم کامل دریا، روش مشاع و ...)
- ۱۲- نقد و بررسی دیدگاههای مختلف و انتخاب بهترین گزینه های حقوقی از دیدگاه دولت روسیه
- ۱۳- دیدگاه روسیه درباره رژیم حقوقی کشتیرانی و مبادلات بازرگانی در دریای خزر
- ۱۴- دیدگاه روسیه درباره مسائل امنیتی دریای خزر
- ۱۵- دیدگاه روسیه درباره مسائل اقتصادی و بهره برداری از سطح، زیر سطح، بستر و زیر بستر دریای خزر
- ۱۶- دیدگاه روسیه در قبال مسائل زیست محیطی دریای خزر
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات اروپا

عنوان درس: سیاست و حکومت در اروپا (۱)

کد زمینه: ۳۰

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۲۰

ساعات تدریس:

- هدف: بررسی پویسهای سیاسی و ساختار حکومتی در کشورهای اروپایی قبل از سال ۱۹۹۲ با تأکید بر تجزیه و تحلیل پیشینه دموکراسی، ساختار سیاسی، زندگی حزبی، نیروهای سیاسی و فرایندهای سیاسی در کشورهای انگلستان، فرانسه، آلمان و ایتالیا

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- چگونگی شکل گیری نظام دولت در اروپا (فئودالیسم، دولت ملی بورژوازی، دولت کثرت گرا)
- ۳- اصول و مبانی فکری و عملی دموکراسیهای غربی (اصول مشروعیت، برابر و آزادی و سازو کارهای عملی تحقق و تضمین آن
- ۴- نهادها و تأسیسات دموکراسی غربی (پارلمان، حکومت، دستگاه اداری و دیپلماسی)
- ۵- نقش احزاب سیاسی در دموکراسیهای غربی: تجزیه و تحلیل جامعه مدنی در اروپا (احزاب کمونیست اروپایی، احزاب سوسیال دموکرات، احزاب دموکرات مسیحی و ...)
- ۶- تحول ساختار و کارکرد حکومتهای اروپایی (با تأکید بر مشارکت و دموکراتیزاسیون در اروپا)
- ۷- توسعه و ساختارهای اقتصادی، نظامی، اجتماعی، پارلمانی و اداری در اروپا
- ۸- تحول فرهنگ سیاسی در اروپا (ارزشها، فرهنگ، شلوکت، مذهب و سنت در اروپا)
- ۹- انتخابات در اروپا
- ۱۰- بررسی مقایسه ای سیاست داخلی کشورهای اروپایی (با تأکید بر ساختارهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی، نهادها و احزاب سیاسی ذینفوذ و احزاب سیاسی در اروپا)
- ۱۱- جنبشهای اجتماعی، بسیج سیاسی و ساختار اجتماعی اروپا با تأکید بر الگوهای سازمان سیاسی و رفتار اجتماعی
- ۱۲- سیاست و حکومت در کشور انگلستان (ریشه های تاریخی دموکراسی، نهادهای سیاسی و تشکیلات حکومتی، زندگی حزبی، پیکارهای سیاسی و فرایندهای سیاسی در انگلستان)
- ۱۳- سیاست و حکومت در فرانسه (تاریخچه استقرار دموکراسی، جمهوری پنجم و ساختار سیاسی آن، زندگی حزبی، نیروهای سیاسی و فرایندهای سیاسی در جمهوری پنجم)
- ۱۴- سیاست و حکومت در آلمان (پیشینه دموکراسی، نهادهای سیاسی، احزاب سیاسی، نیروهای سیاسی، فرآیند سیاسی و ساختار و کارکرد نظام سیاسی آلمان قبل و بعد از وحدت آلمان)
- ۱۵- سیاست و حکومت در جمهوری ایتالیا (بحران دموکراسی در تاریخ ایتالیا، نهادهای سیاسی، وضعیت حقوقی آنها، احزاب و نیروهای سیاسی و فرایندهای سیاسی در جمهوری ایتالیا)
- ۱۶- نتیجه گیری و جمع بندی

عنوان درس : سیاست و حکومت در اروپا (۲)
تعداد و نوع واحد واحد : ۲ واحد ، نظری
ساعات تدریس : ۳۲ ساعت
کد زمینه : ۲۰
کد درس : ۱۲

هدف : آشنایی با دگرگونیهای ساختاری و کارکردی نظامهای سیاسی اروپا پس از پیمان ماستریخت و تجزیه و تحلیل موانع همکاری و چالش های فراروی دولتهای اروپایی در عصر جهانی شدن

سرفصل درس :

- ۱- تجزیه و تحلیل مشروعیت سیاسی در اروپا (مفهوم و عوامل تأثیرگذار بر مشروعیت سیاسی
- ۲- دموکراسی سیاسی در اقتصاد و کابینالیستی اروپا (کثرت گرایی و سیاستهای کاهش منازعات در اروپا)
- ۳- تأثیر همکاری بر سیاست و حکومت در اروپا (انواع همکاری و مراحل آن)
- ۴- همکاری مثبت و منفی در اروپا
- ۵- همکاری اروپا در عصر جهانی شدن اقتصاد (همکاری در سطح خرد و کلان و تبیین مفهوم جدید حاکمیت در عصر جهانی شدن
- ۶- توسعه در کشورهای اروپایی (مفهوم و ابعاد توسعه و شیوه های ملی جهت تحقق آن
- ۷- تأثیر رقابت بر سیاست و حکومت در اروپا
- ۸- چالشهای فراروی دولت در اروپا (همکاری اقتصادی، مفهوم دولت رفاهی و شکافهای موجود)
- ۹- نهادها و مؤسسات همکاری اروپایی (شورای وزیران، پارلمان اروپایی،)
- ۱۰- تجزیه و تحلیل ساختار تصمیم گیری در اتحادیه اروپا
- ۱۱- شرکتهای چند ملیتی اروپا
- ۱۲- رقابت تکنولوژیک اروپا و آمریکا (صنایع هوایی، فضایی، ماهواره ای)
- ۱۳- گردشگری در اروپای واحد و مایل اقتصادی، اجتماعی آن
- ۱۴- مسائل فرهنگی و اجتماعی اروپای متحد، (مذهب و فرهنگ و آموزش و پرورش و نوگرایی)
- ۱۵- نقش و جایگاه احزاب، گروههای ذینفوذ و رسانهها در اروپای متحد
- ۱۶- جنبشهای نوین سیاسی اجتماعی در اروپای متحد (محیط زیست، ناسیونالیسم افراطی و
- تولیرالیسم....)
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس: جغرافیای سیاسی اروپا
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس: ۳۲

کد زمینه: ۲۰
کد درس: ۱۳

هدف: از آنجا که موضوع جغرافیای سیاسی، تحلیل فضایی پدیده های سیاسی است و به نمادهای فضایی فرایندهای سیاسی توجه دارد، از اینرو دانشجویان ضمن آشنایی با وضعیت جغرافیای سیاسی این قاره، به مطالعه پایه های جغرافیایی قدرت ملی و بین المللی مجموعه کشورهای واقع در این حوزه می پردازند.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- جایگاه اروپا در نظام بین الملل
- ۳- اروپا در مدل های ژئوپلیتیکی
- ۴- روند سازمان یابی سیاسی فضا در اروپا (۱) (بحث نظری - سازمان سیاسی فضا از ابتدا تا قرن هفدهم)
- ۵- روند سازمان یابی سیاسی فضا در اروپا (۲) (تحولات نقش سیاسی اروپا از قرن هجدهم به بعد)
- ۶- ناحیه و ناحیه گرایی سیاسی در اروپا (۱) (بحث نظری - معرفی جغرافیای عمومی و ناحیه ای اروپا)
- ۷- ناحیه و ناحیه گرایی سیاسی در اروپا (۲) (تحلیل نواحی سیاسی اروپا - نابرابری های ناحیه ای)
- ۸- مکان یابی کانونهای ناحیه ای در اروپا (بررسی نظریه های مربوطه - مکانهای مرکزی و فرایند ملت سازی)
- ۹- ساختار جمعیتی اروپا و پیامدهای سیاسی - امنیتی آن
- ۱۰- پایه های اجتماعی و فرهنگی قدرت ملی در کشورهای اروپایی (مطالعه تطبیقی)
- ۱۱- گروههای قومی - ملی و ساختارهای جغرافیا در اروپا (بحث نظری - اتحادیه اروپا در چالش با گرایش های محله خواهی)
- ۱۲- کشورهای اروپایی در فرایند منطقه گرایی - وحدت اروپا (۱) (چارچوب نظری - آزمون نظریه ژان گاتمن در مورد اروپا)
- ۱۳- کشورهای اروپایی در فرایند منطقه گرایی وحدت اروپا (۱) (تفسیر ژئوپلیتیکی روند وحدت اروپا)
- ۱۴- سرحدات و مرزها در اروپا (۱- مرزهای خشکی)
- ۱۵- سرحدات و مرزها در اروپا (۲- مرزهای آبی)
- ۱۶- ژئوپلیتیک اروپا (۱)
- ۱۷- ژئوپلیتیک اروپا (۲)
- ۱۸- نتیجه گیری

نام درس : جامعه و فرهنگ در اروپا

کد زمینه : ۲۰

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۴

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با ویژگیها، سیر تحول و کارکردهای فرهنگی جوامع اروپایی است. طی این درس ضمن معرفی ساختار جمعیتی و مطالعه تنوع فرهنگی اروپا، چگونگی تحول تاریخی نظام اجتماعی ملل این قاره مورد بحث قرار گرفته و نقش نهادها، افکار عمومی و اندیشه های گوناگون در شکل گیری ساختار فرهنگی این جوامع بررسی می گردد.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- ویژگیهای جمعیتی قاره اروپا (مروری بر ساختار سنی و جنسی، نحوه پراکندگی، جابجایی و تحرکات جمعیتی)
- ۳- نظامهای اجتماعی اروپا (مطالعه تطبیقی)
- ۴- بحثی پیرامون جغرافیای فرهنگی اروپا (تفاوتها و تشابهات)
- ۵- سیر تحولات اجتماعی در اروپا (۱) (چارچوب نظری موضوع و تطبیق تحولات تاریخی اروپا با آن)
- ۶- سیر تحولات اجتماعی در اروپا (۲) (مروری بر انقلابها و جنبشهای اجتماعی معاصر اروپا - تحول جامعه مدنی)
- ۷- دین و مذهب در اروپا (جغرافیای مذهبی در اروپا - رابطه دین و سیاست در نواحی مختلف - اسلام در اروپا)
- ۸- نظام تعلیم و تربیت و نهادهای جامعه پذیری در اروپا
- ۹- فرهنگ دموکراسی در اروپا (مفهوم شناسی، ریشهها، تحول تاریخی و ویژگیهای کنونی دموکراسی (اروپایی))
- ۱۰- نهادهای مدنی و کارکردهای اجتماعی آنها در جوامع اروپایی (معرفی ساختار و کارکردهای سندیکاها- انجمنها و ...)
- ۱۱- نقش نخبگان در تحولات اجتماعی اروپا (نخبگان فکری، نمادین، ارتباطی، ادبی)
- ۱۲- افکار عمومی (ویژگیها، کارکردها)
- ۱۳- الگوی رفتاری و تیپولوژی شخصیت اروپاییان (مطالعه تطبیقی)
- ۱۴- سیر تحول اندیشه های اجتماعی، سیاسی در اروپا و بررسی جنبشهای مربوط به آنها: معرفی مکاتب عمده فلسفی
- ۱۵- سیر تحول اندیشه های اجتماعی، سیاسی در اروپا و بررسی جنبشهای مربوط به آنها: معرفی مکاتب سیاسی و اجتماعی
- ۱۶- مسائل فرهنگی در اروپا
- ۱۷- نگاهی به عمده ترین بحرانهای اجتماعی در اروپا (تحلیل بحرانهای زیست محیطی، جرم و جنایت، بیکاری و ...)
- ۱۸- جمع بندی و نتیجه گیری

نام درس : تاریخ سیاسی و روابط بین الملل اروپا

کد زمینه : ۲۰

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۵

ساعات تدریس : ۲۲

- هدف : مطالعه تحولات تاریخی اروپا و کنش های متقابل بین بازیگران اروپایی از کنگره وستفالی تا حال حاضر در عرصه روابط بین الملل با تأکید بر تحولات پس از جنگ سرد و نیز بررسی و تجزیه و تحلیل روند همگرایی در اروپا با تأکید بر مواضع کشورهای عمده (فرانسه، آلمان، انگلستان) در قبال فرآیند وحدت اقتصادی، سیاسی، پولی و نیز چگونگی اتخاذ سیاست خارجی و امنیتی مشترک اروپایی.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- تحولات سیاسی اروپا از کنگره وستفالی تا کنگره وین (۱۸۱۵ - ۱۶۴۸)
- ۳- تحولات سیاسی اروپا از کنگره وین تا جنگ جهانی اول (۱۹۱۴ - ۱۸۱۵)
- ۴- تحولات سیاسی اروپا از جنگ جهانی اول تا جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵ - ۱۹۱۴)
- ۵- اروپا پس از جنگ جهانی دوم (ناهنجاریهای اجتماعی، نیازهای اقتصادی، مشکلات سیاسی و آسیب پذیری های امنیتی)
- ۶- روابط اروپا با ایالات متحده و اتحاد شوروی طی دوران جنگ سرد
- ۷- سابقه همگرایی و زمینه های همکاری سیاسی و اقتصادی اروپا در دوران جنگ سرد
- ۸- ادوار و تحولات سیاست خارجی فرانسه با تأکید بر مواضع این کشور در قبال وحدت اروپا
- ۹- ادوار و تحولات سیاست خارجی انگلستان با تأکید بر مواضع این کشور در قبال وحدت اروپا
- ۱۰- ادوار و تحولات سیاست خارجی آلمان با تأکید بر مواضع این کشور در قبال وحدت اروپا
- ۱۱- ساختار و تشکیلات نوین اتحادیه اروپا پس از پیمان ماستریخت
- ۱۲- فرایند وحدت اقتصادی، سیاسی و پولی اروپا و مواضع کشورها در قبال آن
- ۱۳- بحثی پیرامون بحرانهای اخیر اروپا (بوسنی - کوزوو) و ضرورت اتخاذ سیاست خارجی و امنیتی مشترک بر اساس پیمان آمستردام
- ۱۴- چالشهای فراروی همگرایی و گسترش اروپا
- ۱۵- سیاست خارجی و امنیتی اروپا در قبال ایالات متحده امریکا
- ۱۶- سیاست خارجی اتحادیه اروپا در قبال روسیه، چین، ژاپن، حوزه مدیترانه، خاورمیانه و آسیای مرکزی و قفقاز و ...
- ۱۷- سیاست خارجی اروپا در قبال جمهوری اسلامی ایران
- ۱۸- جمع بندی و نتیجه گیری

کد زمینه: ۲۰

کد درس: ۱۶

نام درس: روابط ایران و اروپا

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: تجزیه و تحلیل عوامل تأثیر گذار بر مناسبات ایران و اروپا، شناخت فرآیندهای تاریخی در روابط خارجی، ارائه عبرتها و اندرزها با الهام از پیشینه مناسبات ایران با کشورهای اروپایی، شناخت چالشهای فراروی روابط ایران و اروپا پس از پیروزی انقلاب اسلامی و مطالعه موردی روابط جمهوری اسلامی با کشورهای عمده اروپایی و بویژه در قبال اتحادیه اروپا.

سرفصل های درس

-
- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
 - ۲- بحثی پیرامون روابط ایران و اروپا از آغاز حکومت صفویه تا پایان حکومت قاجاریه
 - ۳- روابط ایران و اروپا در دوران پهلوی
 - ۴- روابط ایران و اروپا از ۱۳۵۶ تا ۱۳۵۹
 - ۵- روابط ایران و اروپا در طول جنگ ایران و عراق ۱۳۶۷ - ۱۳۵۹
 - ۶- روابط ایران و اروپا از ۱۳۶۷ تا ۱۳۷۶
 - ۷- روابط ایران و اروپا از ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۰
 - ۸- اتحادیه اروپا و روابط آن با جمهوری اسلامی ایران (تأثیر همگرایی اروپا بر روابط هر یک از کشورهای اروپایی با جمهوری اسلامی ایران)
 - ۹- سیاست جمهوری اسلامی ایران در قبال اروپای واحد
 - ۱۰- روابط جمهوری اسلامی ایران و فرانسه
 - ۱۱- روابط جمهوری اسلامی ایران و آلمان
 - ۱۲- روابط جمهوری اسلامی ایران و ایتالیا
 - ۱۳- روابط جمهوری اسلامی ایران و انگلستان
 - ۱۴- روابط جمهوری اسلامی ایران و سایر کشورهای اتحادیه اروپایی
 - ۱۵- روابط جمهوری اسلامی ایران و کشورهای اروپای مرکزی و شرقی
 - ۱۶- چشم انداز روابط ایران و اروپا در قرن ۲۱
 - ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : اقتصاد انرژی و منابع طبیعی اروپا

کد زمینه : ۲۰

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

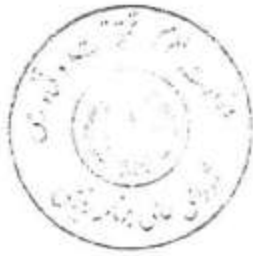
هدف : آشنایی دانشجویان با منابع سیال قابل ذخیره و غیر سیال تجدید پذیر و تجدید ناپذیر اعم از انرژیهای خورشیدی ، آبی ، بادی ، شیلات ، هیدروکربوری ، پوششهای گیاهی و منابع زیرزمینی کانی فلزی و غیر فلزی و بویژه اورانیوم و اتم و مسائل زیست محیطی اروپا با تاکید بر میزان ، انواع اهمیت پراکندگی سرزمینی ، موارد کاربرد و پیشرفتهای تکنیکی و نوآوریهای صنعتی ، پیمانها و معاهدات مربوطه و مسائل و مشکلات و چالشهای پیش روی انرژی و منابع طبیعی اروپا.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، (شامل تعریف قلمرو بحث، تبیین مفاهیم اقتصاد انرژی و منابع طبیعی سیال (قابل ذخیره و غیر قابل ذخیره) و غیر سیال (تجدیدپذیر و تجدیدناپذیر)
- ۲- بحث نظری درباره مواد خام و منابع انرژی استراتژیک (تبیین تئوریهای محدودیت رشد در قالب نظرات مالتوس، ریکاردو، میل ویکو و تئوری تخصیص بهینه اجتماعی منابع پایان پذیر، قانون هاتلینگ و نحوه بهره برداری از منابع تحت شرایط رقابتی - کارتلی)
- ۳- تبیین انرژیهای سیال و غیر قابل ذخیره در اروپا (انرژی خورشیدی و باد در منطقه اروپا و کاربردها و موارد استفاده از آن با تاکید بر پیشرفتهای تکنولوژیک جدید در رابطه با بهره برداری بهینه از این منابع)
- ۴- تبیین انرژیهای سیال و غیر قابل ذخیره کردن در اروپا (انرژی آب و هیدروژنی در منطقه پر باران اروپا، ذخایر آبی موجود در برکه ها، رودخانه ها، موارد بهره برداری از انرژی آب در دریاها و خلیجها، طرحهای سدسازی و تجزیه آب)
- ۵- تبیین صنعت شیلات در اروپا (منابع فراوان و متعدد شیلات در دریاها، رودخانه ها و دریاچه های اروپا، دلتهای بیولوژیک رشد ماهیها در منطقه اروپا ، انواع مالکیتهای دولتی و خصوصی در صنعت شیلات، اتحادیه اروپا و صنعت شیلات، بیانیه ها و پیمانهای اروپایی درباره این منبع غیرسیال و تجدید ناپذیر)
- ۶- جنگلها و پوششهای گیاهی طبیعی متنوع در منطقه اروپا مدلتهای بیولوژیک و رشد منفی در منطقه، انواع مالکیتهای دولتی و خصوصی، پیمانهای اروپایی)
- ۷- تبیین انرژی هیدروکربوری و ذخایر نفت و گاز در اروپا بویژه شمال اروپا (میزان و نوع ذخایر، موارد استفاده از منابع انرژی ، اهمیت جهانی ذخایر انرژی هیدروکربوری)
- ۸- تبیین منابع عظیم ذغال سنگ و فولاد در اروپا (اهمیت منابع مزبور در همگرایی اروپا، پراکندگی و فراوانی منابع مزبور در اروپا به منظور افزایش استخراج و ارتقای سطح بهره برداری از منابع انرژی)
- ۹- تبیین منابع کانی در منطقه اروپا (منابع کانی فلزی و غیر فلزی به ویژه ذخائر عظیم اورانیوم و سایر منابع گرانتهای زیرزمینی و پراکندگی و تنوع آن در کل منطقه و مسایل ناشی از آن.)
- ۱۰- اورانیوم و اتم و ابعاد آن (انرژی اتمی یا هسته ای در منطقه ، موارد استفاده از آن و ابعاد و مسایل زیست محیطی و نظامی و بهره برداریهای صلح آمیز از آن)
- ۱۱- مسایل زیست محیطی اروپا (نهادهای و تشکلهای زیست محیطی در اروپا بویژه صلح سبز و احزاب سبز ، پیمانهای زیست محیطی، چالشهای زیست محیطی)

- ۱۲- طرح مدیترانه (Med Plan) : پیوندهای زیست محیطی اروپا و مدیترانه ، تاریخچه تدوین طرح و نتایج و دستاوردهای آن
- ۱۳- تجزیه و تحلیل چالشها و موانع فراروی اقتصاد انرژی و منابع طبیعی در اروپا
- ۱۴- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : اروپا و نظام بین‌الملل

کد زمینه : ۲۰

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۸

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : شناخت جایگاه و نقش اروپا در نظام کنونی بین‌الملل و چالشها و موانع قراروی آن و مطالعه نقش آفرینی اتحادیه اروپا با رهیافت چندرشته ای و بین رشته ای

سرفصل های درس

۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری

۲- بررسی ساختار و فرآیند نظام بین‌الملل (نظام تک چند قطبی، پساوستفالی و جهانی شدن)

۳- رابطه بین سطوح تحلیل داخلی، منطقه ای و بین‌المللی: تعامل سیاست داخلی و خارجی اروپا با تأکید بر تأثیر اندیشه های سیاسی اروپایی بر تغییر نظام جهانی

۴- وائاییها و توانمندیهای اروپا در عرصه بین‌المللی

۵- نظریات مربوط به نقش آفرینی اتحادیه اروپا در ساختار آتی قدرت جهان به عنوان بازیگری مستقل و فراملی (نظریه ثبات مبتنی بر سیطره، مدل پاول والرئ در مورد پیوند اروپا و اوراسیا، نظریات واقعگرایی، نواقعهگرایی، نهادگرایی نئولیبرال و نوکارکردگرایی)

۶- ارتباط اروپا با جامعه بین‌المللی از ۱۹۹۲ به بعد (موج سوم صنعتی، موج سوم دمکراسی، موج سوم امپریالیسم، ارتباطات الکترونیکی در عصر فراصنعتی، شرکتهای چند ملیتی)

۷- پویش جدید امنیتی در قاره اروپا پس از جنگ سرد (نظم نوین جهانی، نقش ناتو، نهادهای امنیتی اروپایی، ارتش اروپایی و آینده ماهیت نظم اروپایی)

۸- اروپا و آمریکا: همکاری، رقابت یا تقابل (تکیه گاه ژئوپلیتیک قدرت همزمن، تعادل علیه همزمن یا رقابت تکنولوژیک در صنایع هوایی، فضایی و ماهواره ای)

۹- اروپا و جهان سوم: همکاری یا دخالت (تلاش اروپا برای توسعه روابط شمال - جنوب، حمایت از رژیمهای سکولاری، دخالت در منازعات منطقه ای)

۱۰- نقش اتحادیه اروپا در مدیریت بحرانهای بین‌المللی (جنگ خلیج فارس، بوسنی - هرزگوین، کوزوو و صلح خاورمیانه)

۱۱- اروپا و جهانی شدن: اختلافات اروپا با سازمان تجارت جهانی در مبادلات تجاری و اقتصادی

۱۲- جایگاه سیاسی - امنیتی اروپای متحد در نظام بین‌الملل قرن ۲۱: فرصتها و چالشها

۱۳- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: اتحادیه اروپا

کد زمینه: ۲۰

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۹

ساعات تدریس: ۳۴

هدف: شناخت چگونگی شکل گیری وحدت اروپا و مراحل تحول نهادهای اروپایی با تأکید بر زمینه‌ها، ابعاد، علل، فرآیندها، آثار، چالشها و موانع پیش روی به اتحادیه اروپایی

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- بررسی نظریات مربوط به همگرایی (مکاتب کارکردگرایی، نوکارکردگرایی، فدرالیسم، نو واقعگرایی، نهادگرایی تنولیرال)
- ۳- مراحل همگرایی در محدوده جغرافیایی اروپا
- ۴- تجزیه و تحلیل انواع همگرایی (اقتصادی، سیاسی، مالی و...) و آثار آن در سطوح خرد و کلان
- ۵- شرایط و بسترهای اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و روانشناختی ناظر بر پیشرفت همگرایی اروپا
- ۶- تاریخ همگرایی در اروپا: مبانی فکری وحدت اروپایی (با تأکید بر نقش جامعه اقتصادی اروپا EEC در تحولات این منطقه و پیامدهای فرابندهلیتکی (CCSCE))
- ۷- تأثیر همگرایی بر سیاست و حاکمیت نظامهای سیاسی در اروپا
- ۸- ابعاد، زمینه ها و پیامدهای وحدت سیاسی اروپا
- ۹- ابعاد، زمینه ها و پیامدهای وحدت اقتصادی (رفع موانع گمرکی و تجاری) در اروپا با تأکید بر ساختار EFTA اتحادیه تجارت آزاد اروپایی)
- ۱۰- ابعاد، زمینه ها و پیامدهای وحدت پولی و مالی اروپا (بررسی زمینه های شکل گیری پول واحد اروپایی (یورو) و آثار آن)
- ۱۱- ابعاد، زمینه ها و پیامدهای اتحاد نظامی اروپا: بررسی زمینه های شکل گیری ارتش اروپایی و ساختار آن
- ۱۲- نهادهای تصمیم گیری در اروپا پس از تشکیل اتحادیه اروپایی (پارلمان اروپا، شورای وزیران اروپایی؛ کمیسیون اروپایی و...): ساختارها و فرآیندهای تصمیم گیری
- ۱۳- موانع وحدت اروپا (موانع تاریخی، سرزمینی، ساختاری، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی)
- ۱۴- نقش محوری فرانسه، آلمان، انگلستان، اسپانیا و ایتالیا در تعیین سیاستهای اتحادیه اروپا
- ۱۵- چشم انداز نقش و جایگاه اتحادیه اروپایی در نظام کثونی بین الملل: تجزیه و تحلیل ضعف
- ۱۶- ساختارهای اتحادیه اروپا در دوران پس از جنگ سرد
- ۱۷- آینده اتحادیه اروپا در قرن بیست و یکم و چالش ها و موانع پیش روی آن
- ۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

عنوان درس : سازمانهای بین المللی اروپایی (۱)

کد زمینه : ۲۰

تعداد و نوع واحد واحد : ۲ واحد ، نظری

کد درس : ۲۰

ساعات تدریس : ۳۲ ساعت

هدف : معرفی و بررسی ساختار، تشکیلات، نقش و عملکرد سازمانهای بین المللی اروپایی پس از

جنگ جهانی دوم تا فروپاشی نظام دو قطبی

سرفصل درس :

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (تعریف ماهیت و قلمرو موضوع درس با تأکید بر تاریخچه و تعریف اهمیت و طبقه بندی سازمانهای بین المللی)
- ۲- بحثی نظری در خصوص سازمانهای بین المللی و منطقه ای
- ۳- تحلیلی ژئوپلیتیکی از روند شکل گیری سازمانهای اروپایی
- ۴- تحلیلی بر شرایط تاریخی شکل گیری سازمانهای اروپایی (ریشه های تاریخی ، حوادث و رخداددهای جنگ جهان دوم
- ۵- نخستین سازمانهای اروپایی در سازمان ملل متحد (اهمیت و جایگاه کمیسیون اروپایی و ساختار اقتصادی اروپا و ...)
- ۶- اروپا و سازمانهای تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد (سازمان بین المللی کار، یونسکو، آژانس انرژی و اتمی و ...)
- ۷- سازمانهای نظامی اروپا در دوران جنگ سرد (پیمان ورشو، سازمان دفاع اروپایی UEO)
- ۸- سازمانهای اقتصادی اروپا ۱ (بنلوکس، OECD و کومکون
- ۹- سازمانهای اقتصادی اروپا ۲ (جامعه اقتصادی اروپا)
- ۱۰- سازمانهای اقتصادی اروپا ۳ (جامعه اروپایی انرژی هسته ای، اتحادیه تجارت آزاد اروپا)
- ۱۱- سازمانهای ارتباطاتی رسانه ای اروپا (EBU و ...)
- ۱۲- سازمانهای سیاسی اروپا ۱ (قرار داد آگمون، اعلامیه ۱۹۷۲ و هیت اروپایی ۱۹۷۳، طرح اتحاد سیاسی و پولی اروپایی)
- ۱۳- سازمانهای سیاسی اروپا ۲ (شورای اروپا، EPC و ...)
- ۱۴- تجزیه و تحلیل تاریخچه، تشکیلات و عملکرد سازمان امنیت و همکاری در اروپا
- ۱۵- تجزیه و تحلیل تشکیلات و وظایف و عملکرد جامعه اروپا
- ۱۶- نتیجه گیری و جمع بندی

کد زمینه : ۲۰

کد درس : ۲۱

نام درس : سازمانهای بین المللی اروپایی (۲)

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : معرفی و بررسی ساختار، تشکیلات، نقش و عملکرد سازمانهای بین المللی اروپایی اعم از نظامی، سیاسی، حقوقی، اقتصادی و زیست محیطی پس از جنگ سرد

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- روح و فلسفه حاکم بر شکل گیری و تداوم فعالیت سازمانهای اروپایی
- ۳- تحول سازمانهای بین المللی اروپا پس از جنگ سرد
- ۴- اتحادیه اروپایی بعنوان مهمترین سازمان بین المللی اروپایی پس از جنگ سرد
- ۵- بررسی کمیسیون اروپایی (ساختار، تشکیلات، نقش و عملکرد)
- ۶- بررسی شورای وزیران اروپایی
- ۷- بررسی پارلمان اروپایی The European Parliament
- ۸- بررسی دیوان دادگستری (دادگاه عالی) اروپایی
- ۹- بررسی دیوان محاسبات اروپایی و کمیته اقتصادی و اجتماعی (ESC)
- ۱۰- بررسی کمیته مناطق اتحادیه (COR) و کمیته کنفرانسهای اروپایی (COSAC)
- ۱۱- بررسی کمیسیون سیاست خارجی و امنیتی مشترک اروپا
- ۱۲- سازمانهای پولی و مالی اروپا پس از جنگ سرد
- ۱۳- «اتحادیه اروپا» و سازمانهای تخصصی وابسته به سازمان ملل متحد (FAO-ICAO-ILO)
- ۱۴- ارتش اروپایی (Euro crops)
- ۱۵- بررسی توافق بعنوان سازمان اقتصادی اروپایی - امریکایی
- ۱۶- سایر سازمانهای اروپایی (ساختارهای حقوقی و زیست محیطی اروپایی)
- ۱۷- چالشهای فراوری سازمانهای بین المللی اروپایی (وحدت اروپا در تقابل با انگیزه های قومی، فرهنگی و ...)
- ۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات آمریکای شمالی

نام درس : سیاست و حکومت در آمریکای شمالی

کد زمینه : ۲۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۱

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : مطالعه ساختارها و فرایندهای سیاسی کشورهای آمریکای شمالی شامل ایالات متحده، مکزیک و کانادا است. در این درس، مباحثی از قبیل چگونگی شکل گیری دولت و ساختار کنونی آن، وضعیت نهادهای مدنی و کارکرد سیاسی آنها و چگونگی توزیع قدرت بین قوای سه گانه و نقش و اختیارات هر یک در فرایند تصمیم گیری پردازش و تجزیه و تحلیل می شود.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- تاریخ مختصر سیاسی آمریکای شمالی
- ۳- اهمیت و جایگاه ایالات متحده امریکا: بازشناسی ویژگیهای عمومی و توانمندیهای امریکا
- ۴- منابع سیاست داخلی و خارجی امریکا
- ۵- ساختار حکومتی در آمریکای شمالی
- ۶- تقسیمات کشوری و حدود اختیارات ایالات
- ۷- نقش و جایگاه قوه مجریه در ایالات متحده، کانادا، مکزیک
- ۸- نقش و جایگاه قوه مقننه در امریکا
- ۹- نقش و جایگاه قوه قضاییه در امریکا
- ۱۰- ساختار و فرایند تصمیم گیری در ایالات متحده
- ۱۱- نظام حزبی در ایالات متحده
- ۱۲- نظام انتخاباتی در ایالات متحده
- ۱۳- بررسی ساختار و کارکرد نهادهای نظامی، امنیتی و اطلاعاتی در ایالات متحده
- ۱۴- سیاستهای دفاعی و امنیتی ایالات متحده امریکا
- ۱۵- گرایشهای سیاسی عمده در سیاست خارجی ایالات متحده
- ۱۶- ویژگیهای فرهنگی در ایالات متحده
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: جغرافیای سیاسی آمریکای شمالی

کد زمینه: ۲۱

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۲

ساعات تدریس: ۲۲

هدف: موضوع جغرافیای سیاسی، تحلیل فضایی پدیده های سیاسی است؛ بنابراین در این رشته عموماً به نمادهای فضایی فرایندهای سیاسی توجه میگردد. ضمن اینکه مطالعات عوامل جغرافیایی مؤثر بر قدرت ملی نیز از جمله اهداف آن می باشد. از اینرو ضروری است تا دانشجویان در این درس ضمن آشنایی با وضعیت جغرافیای سیاسی کشورهای واقع در این منطقه، چگونگی ارتباط میان این عوامل را با رفتار سیاسی حکومتها مورد بررسی قرار دهند.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مقدمه ای بر جغرافیای سیاسی، سیر تحولات فکری در این رشته و ...)
- ۲- بررسی جایگاه آمریکای شمالی در مدل های ژئواستراتژیکی جهان
- ۳- جایگاه آمریکای شمالی در نظام بین الملل
- ۴- پایه های جغرافیایی قدرت ملی در آمریکای شمالی (۱)
- ۵- پایه های جغرافیایی قدرت ملی در آمریکای شمالی (۲)
- ۶- منابع طبیعی و نقش آن در قدرت ملی آمریکای شمالی
- ۷- ساختار جمعیتی آمریکای شمالی و پیامدهای سیاسی - امنیتی آن
- ۸- پایه های اجتماعی و فرهنگی قدرت ملی در کشورهای آمریکای شمالی
- ۹- تحلیل جغرافیایی قدرت ملی در کشورهای آمریکای شمالی (چارچوب نظری براساس دیدگاه هارتشورن و گاتمن)
- ۱۰- سیر تکامل نظام دولت در آمریکای شمالی (چارچوب نظری - چگونگی شکل گیری اولین دولتها - جنگ انفصال و ...)
- ۱۱- چگونگی سازمان یابی سیاسی فضا
- ۱۲- تجلی بر مکانیابی کانون های ناحیه ای (شبکه شهری) در آمریکای شمالی
- ۱۳- ناحیه و ناحیه گرایی در آمریکای شمالی (چارچوب نظری درباره مفهوم قلمرو و قلمروخواهی Territoriality)
- ۱۴- سرحدات و مرزها (مرزهای خشکی)
- ۱۵- سرحدات و مرزها (مرزهای دریایی و رودخانه ای)
- ۱۶- ژئوپلیتیک ایالات متحده و مسایل آن
- ۱۷- ژئوپلیتیک کانادا و مسایل آن
- ۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

هدف: آشنایی دانشجویان با سیر تحول سیاستها، نهادها و فرایندهای سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و نظامی آمریکای شمالی با تأکید بر تاریخ سیاسی ایالات متحده آمریکا، کانادا و مکزیک.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (تعریف، موضوع، ماهیت و قلمرو درس)
- ۲- نیادهای قانون اساسی، تحولات نظام حکومتی و حیطه اختیارات قوای سه گانه در ایالات متحده آمریکا
- ۳- رابطه رئیس جمهور و کنگره در بستر تحولات سیاسی ایالات متحده آمریکا.
- ۴- تحولات احزاب و گروههای ذینفوذ در ایالات متحده آمریکا.
- ۵- تاریخ نژاد، قومیت و مذهب در ایالات متحده آمریکا.
- ۶- تاریخ جنبشهای سیاسی و اجتماعی در ایالات متحده آمریکا. (جنبش های کارگری، جنبش زنان و ...)
- ۷- تاریخ مبارزات انتخاباتی در ایالات متحده آمریکا. (مبارزات ریاست جمهوری و مبارزات درون حزبی)
- ۸- تجزیه و تحلیل واقعگرایی و آرمانگرایی در تاریخ سیاسی ایالات متحده با توجه به دگرگونیهای اقتصادی، سیاسی، نظامی و اجتماعی آمریکا
- ۹- مروری بر اقدامات، ابتکارات، برنامه ها و دستاوردهای سیاسی داخلی و خارجی رؤسای جمهور آمریکا
- ۱۰- تاریخ سیاسی کانادا قبل و بعد از ۱۸۶۷ با تأکید بر تاریخ قانون اساسی این کشور
- ۱۱- تاریخ سیاسی کبک از ۱۸۱۴ تا ۱۹۱۴ و از ۱۹۱۴ به بعد
- ۱۲- تاریخ غرب کانادا قبل و بعد از ۱۹۰۵
- ۱۳- تاریخ آمریکای شمالی بریتانیایی (۱۸۶۷ - ۱۷۶۰) و تاریخ مونترال
- ۱۴- تاریخ مردم بومی در کانادا
- ۱۵- ناسیونالیسم در کانادا
- ۱۶- کار و جامعه در کانادا (۱۹۶۰ - ۱۹۱۹)
- ۱۷- نهادهای پلیسی و تجربیات نظامی در کانادا
- ۱۸- جایگاه و نقش زنان در کانادا
- ۱۹- تاریخ انقلاب مکزیک و تحولات سیاسی پس از آن
- ۲۰- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : سیاست خارجی ایالات متحده امریکا

کد زمینه : ۲۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۴

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی اهداف، منابع، ابزارها، راهبردها و گرایشهای سیاست خارجی ایالات متحده و مطالعه نهادها ساختار و فرایند تصمیم گیری در سیاست خارجی این کشور و همچنین بررسی دکترین های سیاست خارجی امریکا ارائه شده از سوی رؤسای جمهوری این کشور.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- چارچوبی مفهومی برای تحلیل سیاست خارجی امریکا
- ۳- ویژگیهای سیاست خارجی امریکا (از ابعاد ایدئولوژیک، نهادی، استراتژیک و منفعت گرایانه)
- ۴- منابع سیاست خارجی امریکا (منابع فردی، نقشی، حکومتی، اجتماعی و سیستمی)
- ۵- اهداف و منافع ملی در سیاست خارجی امریکا (ایدئولوژیک، اقتصادی، سیاسی، امنیتی، استراتژیک)
- ۶- نهادهای تصمیم گیری در سیاست خارجی امریکا (ریاست جمهور، کنگره، وزارت خارجه، وزارت دفاع، شورای امنیت ملی و ...)
- ۷- ساختار و فرایند تصمیم گیری در سیاست خارجی امریکا.
- ۸- ابزارهای نظامی در سیاست خارجی امریکا.
- ۹- ابزارهای سیاسی در سیاست خارجی امریکا.
- ۱۰- ابزارهای اقتصادی در سیاست خارجی امریکا.
- ۱۱- ابزارهای تبلیغاتی در سیاست خارجی امریکا.
- ۱۲- استراتژیهای سیاست خارجی امریکا (درون گرایی - آرمانگرایی - درونگرایی - واقعگرایی - برونگرایی - آرمانگرایی - برونگرایی - واقعگرایی)
- ۱۳- دیدگاههای احزاب دمکرات و جمهوریخواه در سیاست خارجی (وجوه اشتراک و افتراق)
- ۱۴- تاریخ سیاست خارجی امریکا از جنگهای استقلال تا پایان جنگ جهانی اول
- ۱۵- تاریخ سیاست خارجی امریکا از خاتمه جنگ جهانی اول تا پایان جنگ سرد
- ۱۶- سیاست خارجی امریکا پس از فروپاشی شوروی
- ۱۷- چند جانبه گرایی در سیاست خارجی چند جانبه امریکا (در سازمانهای تجاری، سیاسی، پولی، مالی، منطقه ای، بین المللی و گروه هفت)
- ۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : جامعه و فرهنگ در آمریکای شمالی

کد زمینه : ۲۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۵

ساعات تدریس : ۲۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با ویژگیها، سیر تحول و کارکردهای گوناگون نظام اجتماعی و ساختار فرهنگی جوامع واقع در حوزه آمریکای شمالی است. طی این درس مباحثی همچون اوضاع جمعیتی، وضعیت مذهب و نقش خانواده در الگوهای تربیتی این جوامع، در کنار موضوعاتی نظیر چگونگی تکامل نظام اجتماعی آنها از دیدگاه تحلیلی و با تأکید بر چارچوبهای نظری مورد بحث واقع می شود.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- ویژگیهای جمعیتی حوزه آمریکای شمالی (ساختار، ترکیب، پراکندگی و الگوهای جابجایی جمعیتها)
- ۳- مطالعه تطبیقی نظامهای اجتماعی آمریکای شمالی (بحث نظری، انواع نظامهای اجتماعی، ساختار طبقاتی و غیره)
- ۴- بحثی پیرامون جغرافیای فرهنگی در آمریکای شمالی (چارچوب نظری، مفاهیم، ویژگیها و مروری بر چشم انداز فرهنگی)
- ۵- سیر تحولات اجتماعی در آمریکای شمالی (۱): روند استقلال، انقلاب آمریکا، انقلاب مکزیک و ...)
- ۶- سیر تحولات اجتماعی در آمریکای شمالی (۲): روند صنعتی شدن و جنبشهای اجتماعی مربوط به آن، دوره های تحول و ویژگیهای آن.
- ۷- نقش مذهب و نهادهای مذهبی در جامعه و سیاست (مطالعه تطبیقی)
- ۸- تعلیم و تربیت و الگوهای تربیتی (نقش خانواده، گروههای همسال، مدارس، رسانهها و ... در تکوین شخصیت افراد)
- ۹- دموکراسی در آمریکای شمالی (ریشه ها، تحول، فلسفه و ویژگیهای دموکراسی امریکایی)
- ۱۰- نهادهای مدنی: ساختار، نقش و عملکردها (سندیکاها، انجمنها، گروههای هنری فرهنگی و غیره)
- ۱۱- نقش نخبگان در تحولات اجتماعی (تحلیل نقش هر یک از گروههای نخبگان در چارچوب نظری و فرآیند عملی)
- ۱۲- افکار عمومی در جوامع آمریکای شمالی (ویژگیها و عملکردها: مطالعه تطبیقی)
- ۱۳- بررسی الگوهای رفتاری و تیپولوژی شخصیت در جوامع آمریکای شمالی (مطالعه تطبیقی)
- ۱۴- سیر تحول اندیشه های اجتماعی - سیاسی و معرفی برخی جنبشهای اجتماعی مربوط به آمریکای شمالی (جنبش حقوق مدنی و ...)
- ۱۵- مطالعه برخی چالشهای فرهنگی و اجتماعی آمریکای شمالی
- ۱۶- دورنمای چالشهای فرهنگی و اجتماعی آمریکای شمالی در قرن بیست و یکم
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

کد زمینه : ۲۱

کد درس : ۱۶

نام درس : روابط ایران و ایالات متحده

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : مطالعه پیشینه روابط دو کشور، روند تحولات مناسبات دو جانبه و شناخت چالشهای فراروی دو کشور در روابط فیما بین

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- پیشینه روابط ایران و آمریکا قبل از جنگ جهانی دوم
- ۳- اشغال ایران توسط قوای متفقین و موضع گیری آمریکا در قبال آن (۴۶ - ۱۹۴۱)
- ۴- روابط ایران و آمریکا از خاتمه جنگ جهانی دوم تا کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲
- ۵- روابط ایران و آمریکا از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ تا قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲
- ۶- روابط ایران و آمریکا طی سالهای ۵۶ - ۱۳۴۲
- ۷- روابط ایران و آمریکا در فاصله سالهای ۵۷ - ۱۳۵۶
- ۸- روابط ایران و آمریکا در دوره حکومت موقت ۵۸ - ۱۳۵۷
- ۹- روابط ایران و آمریکا در ۴۴۴ روز گروگانگیری ۵۹ - ۱۳۵۸
- ۱۰- روابط ایران و آمریکا طی دوران جنگ ایران و عراق ۶۷ - ۱۳۵۹
- ۱۱- روابط ایران و آمریکا پس از جنگ اول خلیج فارس و طی جنگ ۶۹ - ۱۳۶۷
- ۱۲- روابط ایران و آمریکا پس از بحران خلیج فارس تا خاتمه ریاست جمهوری آقای هاشمی رفسنجانی ۷۶ - ۱۳۶۹
- ۱۳- روابط ایران و آمریکا در دوران ریاست جمهوری آقای خاتمی ۸۰ - ۱۳۷۶
- ۱۴- تجزیه و تحلیل چالشهای روابط خارجی ایران و آمریکا
- ۱۵- بررسی موانع و مشکلات فراروی مناسبات دو جانبه ایران و آمریکا
- ۱۶- بررسی دیدگاههای مختلف درباره پیامدهای مثبت و منفی مناسبات ایران و آمریکا
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : مسائل حقوقی روابط ایران و ایالات متحده

کد زمینه : ۲۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنا ساختن دانشجویان با اختلافات حقوقی میان جمهوری اسلامی ایران و ایالات متحده آمریکا طی دو دهه اخیر، در چارچوب دیوان داورى لاهه و دیوان دادگستری بین‌المللی، شناخت تعهدات و دیون مالی ایالات متحده براساس اعلامیه های الجزایر با توجه به داریی های ایران، سوابق مربوط به دعاوی مالی ایران و آمریکا، تبعات حقوقی تبدیل شدن اصلاحیه های پیشنهادی به قانون مصوب کنگره و...

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- پیش زمینه های بیانیه الجزایر
- ۳- مفاد بیانیه های الجزایر
- ۴- صلاحیت و عملکرد دیوان داورى لاهه
- ۵- دیوان داورى ایالات متحده - ایران : حقوق خصوصی اشخاص و مسئولیت دولت
- ۶- اهمیت تعیین جایگاه دیوان داورى ایران - ایالات متحده
- ۷- ضمانت نامه های بانکی در رویه دیوان داورى ایران - ایالات متحده
- ۸- دعاوی قراردادی ضمانت نامه ها در دیوان داورى
- ۹- دعاوی صلاحیتی ضمانت نامه ها در دیوان داورى
- ۱۰- اختلافات عهدنامه ای دولتین در مورد ضمانت نامه های بانکی
- ۱۱- تابعیت اشخاص خصوصی در دعاوی ایران و ایالات متحده
- ۱۲- دیوان دادگستری بین‌المللی و دعاوی ایران - ایالات متحده
- ۱۳- دعاوی طرح شده در دیوان دادگستری بین‌المللی (۱) (گروگانگیری، حمله به سکوهاى نفتی ایران)
- ۱۴- دعاوی طرح شده در دیوان دادگستری بین‌المللی (۲) (با تأکید بر تشریح قضیه ایرباس، اقدامات حقوقی و خسارات مأخوذه)
- ۱۵- بحثی پیرامون اصلاحیه کنگره آمریکا در مورد قانون مصونیت دولتهای خارجی (دعوی فلاتو و مصوبه ۱۱ اکتبر ۲۰۰۰ کنگره آمریکا)
- ۱۶- بررسی اقدامات حقوقی جمهوری اسلامی ایران در مقابله با اقدامات آمریکا (مصوبه مجلس شورای اسلامی در آبان ۱۳۷۹)
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : روابط ایران با کانادا و مکزیک

کد زمینه : ۲۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۸

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : مطالعه پیشینه مناسبات ایران با کشورهای کانادا و مکزیک و بررسی زمینه ها و فرایند گسترش روابط فیما بین از جنبه های اقتصادی، سیاسی و فرهنگی

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری و تبیین ماهیت و قلمرو موضوع درس
- ۲- شالوده و اصول حاکم بر مناسبات ایران با کانادا و مکزیک (منافع تجاری، اجتماعی و غیره)
- ۳- پیشینه تاریخی روابط دو جانبه ایران با کانادا در دوران پهلوی
- ۴- سیر تحول روابط ایران و کانادا پس از انقلاب اسلامی
- ۵- اهمیت و جایگاه کانادا در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران
 - الف - اهمیت سیاسی کانادا با توجه به پیوند سیاست خارجی آن کشور با امریکا
 - ب - اهمیت کنسولی کانادا با توجه به قطع روابط ایران و امریکا
 - ج - اهمیت اقتصادی کانادا با توجه به عضویت این کشور در G_8
- ۶- زمینه های مشترک همکاری های ایران با کانادا
 - الف- همکاریهای نفتی (قراردادهای نفتی و معاهدات مربوط به صنعت نفت ایران)
 - ب - همکاریهای علمی، فنی و تکنولوژیک (مخابرات و حمل و نقل و غیره)
 - ج- همکاریهای کشاورزی و صنعتی (کمیسرینهای مشترک، معاهدات اقتصادی، نمایشگاههای بین المللی و غیره)
 - د- همکاریهای تجاری (در زمینه صادرات و واردات) و گردشگری (توریسم)
 - هـ - همکاری در زمینه سرمایه گذاری های مشترک (نقش دولتهای ایران و کانادا و شرکتهای خصوصی در سرمایه گذاریهای مشترک اقتصادی)
- ۷- بررسی مفاد معاهدات تجاری و اقتصادی ایران و کانادا
- ۸- روابط فرهنگی ایران و کانادا (مبادله استاد و دانشجو، همکاریهای علمی و دانشگاهی، خانه های فرهنگ، جشنواره های هنری، سمینارهای علمی - فرهنگی و ...)
- ۹- علل گسترش روند مهاجرت ایرانیان به کانادا (سیاستهای کانادا برای جذب مهاجران، بررسی قانون مهاجرت کانادا، ترکیب سنی، سطح تحصیلات و تعداد ایرانیان مهاجر به کانادا، فرایند مهاجرت، آثار حقوقی مهاجرت و غیره)
- ۱۰- بررسی روابط ایران با کانادا و مکزیک در چارچوب پیمان نفتا
- ۱۱- روابط دو جانبه ایران و مکزیک قبل و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی
- ۱۲- چشم انداز روابط ایران با کانادا و مکزیک در قرن ۲۱ (با توجه به تحولات ساختاری و فرایندی در نظام بین الملل)
- ۱۳- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : اقتصاد سیاسی کشورهای امریکای شمالی

کد زمینه : ۲۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۹

ساعات تدریس : ۲۲

هدف : آشنایی دانشجویان با ساختار، کارکرد، اهداف، ابزارها و نهادهای اقتصاد سیاسی امریکای شمالی در عصر جهانی شدن با تأکید بر سیاستهای اقتصادی در قبال سازمان تجارت جهانی، شرکتهای چند ملیتی، همگرایی اقتصادی و بحرانهای اقتصادی بین المللی.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (تعریف ماهیت و قلمرو درس با تأکید بر تمایز مفهومی اقتصاد سیاسی و اقتصاد)
- ۲- تأثیر ساختار سیاسی کثرت گرای امریکای شمالی بر اقتصاد نولیبرالیستی این کشورها: دموکراتیزاسیون، لیبرالیزاسیون، دموکراسی و اقتصاد سیاسی، نقش گروههای ذینفوذ، مؤسسات، نهادهای لابی های اقتصادی، NGO ها و بازیگران غیر حکومتی در تأثیرگذاری بر اقتصاد سیاسی امریکا
- ۳- عوامل توسعه یافتگی و ثبات اقتصادی امریکا: جغرافیای اقتصادی (ژئواکونومی)، نقش و جایگاه دلار در اقتصاد بین المللی، نقش بخش خارجی در اقتصاد امریکا، اقتصاد کشاورزی و صنعت در امریکا، فن آوریهای نوین اطلاعاتی و ارتباطاتی در امریکای شمالی
- ۴- اندیشه اقتصاد سیاسی در امریکا: اولویت توسعه بر رفاه، کینز گرایی و ریگانیسم، جایگاه علم و تکنولوژیهای صنعتی و رایانه ای، اطلاعاتی و الکترونیک در اقتصاد امریکا
- ۵- بررسی ابعاد اقتصاد بازار آزاد در سیاست تجاری امریکا: جایگاه و نقش امریکا در اقتصاد بین المللی با تأکید بر نحوه عملکرد، میزان مبادلات، فواید و دستاوردهای اقتصاد بازار آزاد امریکا، مسایل بازار کار، بازار بورس، عملکرد اقتصادی ایالتها در سیستم فدرال
- ۶- سیاستها و دخالتهای اقتصادی امریکا در سایر کشورها: سیاستهای مداخله جویانه امریکا، جنگ اقتصادی، سرمایه گذاریهای خارجی اقتصادی، ملاکها و اهداف کمکهای خارجی امریکا به سایر کشورها، نقش صندوق بین المللی پول و سازمان تجارت جهانی در سیاستهای برونگرایی امریکا.
- ۷- آمریکا و سازمان تجارت جهانی، بررسی ماهیت، اصول تجاری و ریشه های تاریخی، تکامل گات به سازمان تجارت جهانی و تعارضات این دو نهاد، سیاستهای آزاد سازی تجاری و خلاصه توافقات با دولتهای رقیب
- ۸- تجارت خارجی و رقابتهای اقتصادی امریکا، رقابت و قدرت ملی، جنگهای اقتصادی و مقتضیات امنیت ملی، رقابت و تقسیم جهانی کار، استاندارد طلا - دلار در بخش پولی، هژمونی امریکا در نظم جهانی اقتصادی پس از جنگ سرد، جریانهای سرمایه و اهمیت سرمایه گذاری خارجی در اقتصاد امریکا
- ۹- بررسی بودجه امریکا: بودجه تجاری امریکا، مسایل بودجه و کنگره امریکا، دلایل کسر بودجه امریکا، تأثیر نظامگیری بر بودجه امریکا
- ۱۰- امریکا، جهانی شدن و نابرابری: مفهوم جهانی شدن، سیاستهای صنعتی و نوآوریهای تکنولوژیک، ساختارهای نابرابری، طبقه، قدرت و تقسیم کار جهانی، جایگاه جهانی بازار، بهره برداری امریکا از نوسازی برای وابسته سازی و بهره کشی، ریشه های نابرابری جهانی، بررسی ایدئولوژیهای امپریالیستی با تأکید بر تأثیر موج سوم امپریالیسم بر جهان سوم، بررسی مقایسه ای اندیشه های اقتصادی غرب (آدام اسمیت و کارل مارکس) و سایر مکاتب
- ۱۱- شرکتهای چند ملیتی در اقتصاد سیاسی امریکا: مفهوم شرکتهای چند ملیتی، فوردیسم، نهادهای فوردیست، و صنعت مدرن، سرمایه شرکتهای چند ملیتی، ارزیابی عملکرد شرکتهای چند ملیتی و نظام سرمایه داری ناشی از آن، ظهور مصرف کننده امریکایی، رشد اقتصادی و جامعه مصرف کننده امریکا

- ۱۲- موضع امریکا در قبال بحرانهای اقتصادی در عصر جهانی شدن: بررسی موردی ریشه های بحران در آسیای جنوب شرقی و مواضع امریکا در قبال آن با نگاهی به چشم انداز آینده.
- ۱۳- پیوند و همکاریه های اقتصادی کشورهای امریکای شمالی و امریکای لاتین، بررسی همگرایی اقتصادی کشورهای امریکای شمالی بریزه در چارچوب پیمان نفتا و تجزیه و تحلیل اهداف، ابزارها، پیامدها و چالشهای آتی اجرای پیمان نفت پس از عضویت کشورهای امریکای مرکزی و جنوبی، سیاست و خدمات اعطای وام و قرض دهی امریکا به کشورهای امریکای لاتین، نقش ابالتهای امریکا در همکاریهای اقتصادی با دول مجاور
- ۱۴- امریکا و چالشهای جهانی شدن اقتصادی: رهبری امریکا در اقتصاد جهانی، اجلاسهای سیاتل و داووس: روند، تصمیمات و پیامدها، مایل هت کشور صنعتی جهان، مخالفان سازمان تجارت جهانی و ...
- ۱۵- مشکلات اقتصاد سیاسی امریکا در سیاست بین الملل: اقتصاد انرژی آتلانتیک شمالی، شرکتهای نفتی امریکایی، ذخایر انرژی امریکا و تقابل با اوپک، تقابلها و رقابتهای اقتصادی، تجاری و مالی امریکا با اروپا
- ۱۶- راه حلهایی برای تحقق توسعه پایدار در کشورهای امریکای شمالی با توجه به نقش امریکا در اقتصاد نوین جهانی
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : سیاست و امنیت ملی در ایالات متحده امریکا

کد زمینه : ۲۱

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۲۰

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی عوامل تأثیرگذار بر امنیت ملی امریکا و کارگزاران آن و نیز شناخت راهبردها و ابزارهای استراتژیک امریکا از نظر تنوریک و تاریخی

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری شامل مفهوم امنیت ملی، مؤلفه ها و ابعاد آن
- ۲- رهیافتی نظری به تئوریا و مکاتب گوناگون درباره امنیت ملی (ویر، ویلسون، کنگلی، کوزاک...)
- ۳- نگاهی بوروکراتیک به عوامل تأثیرگذار بر امنیت ملی امریکا (با تأکید بر نقش افکار عمومی، رسانه ها، احزاب و گروههای ذینفوذ)
- ۴- رابطه امنیت ملی و امنیت داخلی در ایالات متحده امریکا (ملینها، مهاجرتها، مدرنیسم و تأثیر آنها بر امنیت ملی)
- ۵- نگاهی به امنیت ملی امریکا از دیدگاه نرم افزاری (اقتصاد سیاسی بین الملل، فرهنگ سیاسی بین الملل)
- ۶- نگاهی سخت افزاری به امنیت ملی ایالات متحده (نظریات ژئوپلیتیکی، استراتژیهای بازدارندگی و نظریه های کمیت گرا و کیفیت گرا)
- ۷- توانمندیهای نظامی امریکا به عنوان ابر قدرت بین المللی (قدرت تکنولوژیکی، اطلاعاتی، ژئواکونومیکی و ...)
- ۸- نهادهای تصمیم گیرنده در امنیت ملی امریکا (رئیس جمهور، شورای امنیت ملی، وزارت دفاع، CIA و ...)
- ۹- امنیت ملی امریکا در سطح تحلیل منطقه ای (با کانادا و مکزیک، امریکای لاتین، اقیانوس آرام و ...)
- ۱۰- امنیت ملی امریکا در سطح تحلیل فرمانطقه ای (چالشها و فرصتها)
- ۱۱- امنیت ملی امریکا در سطح تحلیل بین المللی (ساختار نظام بین الملل، سازمانهای بین المللی، امریکا و مدیریت بحرانهای بین المللی)
- ۱۲- رویکردی تاریخی - توصیفی به استراتژیهای امنیتی امریکا از ابتدای قرن بیستم تا پایان جنگ سرد
- ۱۳- استراتژیهای امنیتی امریکا پس از جنگ سرد
- ۱۴- دیپلماسی امریکا در مورد سلاحهای کشتار جمعی در دوران معاصر
- ۱۵- ابزارها و الگوهای مداخله گری در استراتژیهای امنیتی ابر قدرت امریکا
- ۱۶- چشم انداز استراتژی امنیتی امریکا در جهان در حال تغییر در قرن بیست و یکم
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات آمریکای مرکزی و

جنوبی

کد زمینه : ۲۲

کد درس : ۱۱

عنوان درس : سیاست و حکومت در آمریکای مرکزی و جنوبی

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : بررسی ماهیت ، انواع و تحولات نظام سیاسی کشورهای آمریکای لاتین و تجزیه و تحلیل نقش احزاب، گروههای فشار، ایدئولوژیها، جنبشها، ارتش و ساختار طبقاتی در فرایندهای سیاسی و نیز آشنایی دانشجویان با ساختار حکومتی ، نوع نظام سیاسی و نحوه توزیع قدرت در آمریکای لاتین با تأکید بر نقش قوای سه گانه و نهادهای مدنی و فرایندهای سیاسی بویژه مشارکت سیاسی.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- تحولات نظام سیاسی در آمریکای لاتین قبل از اکتشاف
- ۳- تحول ساختار نظام سیاسی آمریکای لاتین در دوران استعمار
- ۴- تحولات ساختاری نظامهای سیاسی آمریکای لاتین در قرن ۱۹
- ۵- تحولات ساختاری نظامهای سیاسی آمریکای لاتین در قرن ۲۰
- ۶- ماهیت و انواع نظام سیاسی در آمریکای لاتین پس از جنگ جهانی دوم
- ۷- نظامهای سیاسی اقتدارگرا در آمریکای لاتین
- ۸- نظامهای سیاسی پوپولیستی در آمریکای لاتین
- ۹- ارتش و سیاست در آمریکای لاتین
- ۱۰- تأثیر دمکرائیزاسیون بر تحول نظام سیاسی آمریکای لاتین در دهه ۱۹۸۰
- ۱۱- نظام حزبی و احزاب سیاسی در آمریکای لاتین
- ۱۲- گروههای ذینفوذ در آمریکای لاتین
- ۱۳- ساختار طبقاتی در آمریکای لاتین و نقش و جایگاه آن در تحولات سیاسی این منطقه
- ۱۴- فرآیند مشارکت سیاسی در آمریکای لاتین
- ۱۵- ایدئولوژی های سیاسی رایج در آمریکای لاتین
- ۱۶- جنبشهای سیاسی در آمریکای لاتین
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: جغرافیای سیاسی آمریکای مرکزی و جنوبی

کد زمینه: ۲۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۲

ساعات تدریس: ۲۲

- هدف: از آنجا که وظیفه جغرافیای سیاسی بررسی مناسبات میان پدیده های سیاسی و فضای جغرافیایی آنها است و به نمادهای فضایی فرایندهای سیاسی توجه می نماید، لذا طی این درس ضمن مطالعه آثار جغرافیایی فرایند های سیاسی در مجموعه کشورهای آمریکای لاتین، اثر عوامل جغرافیایی و ادراکات ذهنی ناشی از آن در این فرایندها مورد توجه قرار می گیرد.

سرفصل های درس:

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (ماهیت و قلمرو جغرافیای سیاسی و سیر تحولات فکری در این رشته)
- ۲- بررسی جایگاه جغرافیایی آمریکای مرکزی و جنوبی در مدل های ژئواستراتژیکی جهان
- ۳- بررسی جایگاه مجموعه کشورهای آمریکای لاتین در فرایند تحولات نظام بین الملل
- ۴- چگونگی سازمان یابی سیاسی فضا در دوره Pre-colombos
- ۵- سازمان سیاسی فضا در مرحله اول استعمار اروپائیان
- ۶- سازمان سیاسی فضا در مرحله دولت سازی مدرن (چگونگی شکل گیری نقشه سیاسی امریکای لاتین)
- ۷- بررسی وضعیت سرحدات و مرزهای خشکی و مشکلات ناشی از آن
- ۸- وضعیت سرحدات دریایی در امریکای مرکزی و جنوبی و مسائل آن
- ۹- ساختار جمعیتی و آثار جغرافیایی - سیاسی تحولات جمعیتی در امریکای مرکزی و جنوبی
- ۱۰- ناحیه و ناحیه گرایی - سیاسی در امریکای لاتین (بحث نظری بر اساس مفهوم قلمرو و قلمرو خواهی Teritorioliity)
- ۱۱- عوامل ملیت و فرایند ملت سازی در کشورهای امریکای لاتین
- ۱۲- تحلیلی بر مکانیابی کانونهای ناحیه ای و شبکه سکونتگاهی در امریکای مرکزی و جنوبی
- ۱۳- تحلیل جغرافیایی قدرت ملی در کشورهای آمریکای مرکزی و جنوبی (بحث نظری از دیدگاه کارکردگرایی هارتشورن و گاتمن)
- ۱۴- پایه های جغرافیایی قدرت ملی در کشورهای آمریکای لاتین
- ۱۵- پایه های فرهنگی و اجتماعی قدرت ملی در کشورهای آمریکای لاتین
- ۱۶- مقدمه ای بر ژئوپلتیک حوزه امریکای لاتین
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

عنوان درس : فرهنگ، ملیت و قومیت در آمریکای لاتین

کد زمینه : ۲۲

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۳

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با فرهنگ و تمدن آمریکای لاتین قبل و بعد از استقلال، ناسیونالیسم قومی و نژادی، جنبش های اجتماعی و هنر و ادبیات در این منطقه

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- طبقه بندی اجتماعی و طبقاتی در آمریکای لاتین
- ۳- فرهنگ و تمدن آمریکای لاتین در دوران استعمار
- ۴- فرهنگ و تمدن آمریکای لاتین از استقلال تا جنگ جهانی دوم
- ۵- ریشه ها و جلوه های فرهنگ اسپانیایی در آمریکای لاتین
- ۶- ناسیونالیسم فرهنگی در آمریکای لاتین
- ۷- فرهنگ سیاسی نوین در آمریکای لاتین
- ۸- نهفت مدرنیسم در آمریکای لاتین
- ۹- نگاهی اجمالی به مسایل اجتماعی، قومی و قبیله ای در آمریکای لاتین
- ۱۰- فرایند ملت سازی در آمریکای لاتین
- ۱۱- ناسیونالیسم قومی و نژادی در آمریکای لاتین
- ۱۲- جنبش های اجتماعی، فرهنگی در آمریکای لاتین
- ۱۳- ایدئولوژیهای سیاسی نوین در آمریکای لاتین
- ۱۴- هویت فرهنگی آمریکای لاتین در فرایند جهانی شدن
- ۱۵- هنر، ادبیات و موسیقی در آمریکای لاتین
- ۱۶- تئاتر و سینمای آمریکای لاتین
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

عنوان درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در آمریکای مرکزی و جنوبی

کد زمینه: ۲۲

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۴

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: تجزیه و تحلیل تاریخ سیاسی آمریکای لاتین در مقاطع اکتشاف، استعمار قرن نوزدهم، جنگهای جهانی اول و دوم، جنگ سرد و پس از فروپاشی شوروی و نیز روابط آمریکای لاتین با قدرتهای بزرگ و کشورهای در حال توسعه.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- تاریخ سیاسی آمریکای لاتین از اکتشاف تا آغاز دوران استعماری
- ۳- تاریخ سیاسی آمریکای لاتین در دوران استعمار
- ۴- جنبشهای استقلال طلبانه در آمریکای لاتین
- ۵- ظهور تدریجی آمریکای لاتین در صحنه روابط بین الملل قرن نوزدهم
- ۶- سیستم بان امریکن در تاریخ جنگهای آمریکای لاتین
- ۷- آمریکای لاتین و جنگ جهانی اول
- ۸- موقعیت آمریکای لاتین در دهه ۳۰ - ۱۹۳۰
- ۹- تحولات سیاسی اروپا و آمریکای شمالی در نیمه اول قرن بیستم و تأثیر آن بر آمریکای شمالی.
- ۱۰- روابط آمریکا با آمریکای لاتین قبل از جنگ جهانی دوم
- ۱۱- روابط اروپا (اسپانیا، پرتغال، فرانسه و انگلستان) با آمریکای لاتین تا جنگ دوم جهانی
- ۱۲- آمریکای لاتین و جنگ دوم جهانی
- ۱۳- آمریکای لاتین و آمریکا در دوران جنگ سرد
- ۱۴- فروپاشی شوروی و تأثیرات آن بر آمریکای لاتین
- ۱۵- روابط آمریکای لاتین با برخی کشورهای در حال توسعه مانند اسرائیل و توسعه یافته مانند ژاپن.
- ۱۶- آمریکای لاتین و فرآیند جهانی شدن
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

عنوان درس: روابط ایران و کشورهای آمریکای ~~شمالی و جنوبی~~

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس: ۳۲

کد زمینه: ۲۲

کد درس: ۱۵

هدف: آشنایی با سیر تحولات روابط ایران و آمریکای لاتین قبل و بعد از انقلاب اسلامی و اهمیت دو حوزه از نظر طرفین و تجزیه و تحلیل حوزه های گوناگون روابط اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی فی مابین در عرصه های دوجانبه و چند جانبه.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری در خصوص سیاست خارجی و روابط خارجی
- ۲- کلیاتی پیرامون نقش و جایگاه کشورها و مناطق جغرافیایی مختلف در سیاست خارجی ایران
- ۳- عوامل و متغیرهای مؤثر بر روابط ایران و کشورهای آمریکای لاتین
- ۴- تاریخچه روابط ایران و آمریکای لاتین تا پیروزی انقلاب اسلامی
- ۵- تحولات روابط ایران و کشورهای آمریکای لاتین پس از پیروزی انقلاب اسلامی
- ۶- مواضع و رفتار متقابل ایران و کشورهای آمریکای لاتین در عرصه سازمانهای بین المللی
- ۷- ماهیت روابط اقتصادی ایران و کشورهای آمریکای لاتین
- ۸- ایالات متحده آمریکا و روابط ایران و آمریکای لاتین
- ۹- روابط ایران و کشورهای آمریکای لاتین در فرایند جهانی شدن
- ۱۰- روابط ایران و برزیل
- ۱۱- روابط ایران و آرژانتین
- ۱۲- روابط ایران و نیکاراگوئه
- ۱۳- روابط ایران و ونزوئلا
- ۱۴- روابط ایران و مکزیک و شیلی
- ۱۵- نتیجه گیری و جمع بندی

عنوان درس : اقتصاد سیاسی و روابط تجاری آمریکای مرکزی و جنوبی

کد زمینه : ۲۲

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۶

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با فرایند توسعه اقتصادی در آمریکای لاتین با توجه به نقش استعمار، انقلاب، نظامی گری، دموکراسی، شرکت‌های چند ملیتی و جنبش‌های آزادیبخش در آن و شناخت نهادهای متولی امور اقتصادی و تجاری در آمریکای لاتین با تأکید بر روابط تجاری این کشورها با کشورهای متعلق به سایر زیرسیستم های منطقه ای بویژه آمریکای شمالی، اروپا و آسیای شرقی.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- ساختارهای استعماری اقتصاد سیاسی در آمریکای لاتین
- ۳- فرایند توسعه و تحول مفهوم آن در آمریکای لاتین
- ۴- انقلاب و توسعه اقتصادی در آمریکای لاتین
- ۵- رشد اقتصادی و توسعه دموکراسی در آمریکای لاتین
- ۶- شرکت‌های چند ملیتی در آمریکای لاتین
- ۷- آمریکای لاتین و مدل‌های توسعه صندوق بین المللی پول و بانک جهانی
- ۸- جنبش اکلا و پیامدهای آن از نظر اقتصاد سیاسی
- ۹- مناسبات تجاری اقتصادی منطقه ای در آمریکای لاتین
- ۱۰- منطقه گرایی و سازمانهای اقتصادی منطقه ای در آمریکای لاتین
- ۱۱- گسترش نفتا در آمریکای لاتین و تبعات عضویت کشورهای آمریکای لاتین در آن
- ۱۲- اقتصاد سیاسی نفت و انرژی در آمریکای لاتین
- ۱۳- بحران بدهیها در آمریکای لاتین
- ۱۴- آمریکای لاتین و سازمان تجارت جهانی
- ۱۵- آمریکای لاتین و فرایند جهانی شدن اقتصاد
- ۱۶- جمع بندی و نتیجه گیری

عنوان درس : امنیت امریکای مرکزی و جنوبی و نظام بین المللی

کد زمینه : ۲۲

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با تحولات ترتیبات امنیتی در امریکای لاتین با تأکید بر بازیگران مداخله‌گر تأثیرگذار و تبیین متغیرهای سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، نظامی و زیست محیطی در حوزه امریکای مرکزی و جنوبی، با توجه به ساختار و فرآیند نظام کنونی بین الملل

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (مبانی نظری امنیت ملی و بین المللی)
- ۲- نظامی گری و امنیت ملی در امریکای لاتین
- ۳- توانایی و قدرت نظامی کشورهای امریکای لاتین در نظام امنیتی بین المللی
- ۴- تاریخچه مناقشات و درگیریهای نظامی در امریکای لاتین
- ۵- جنبشها و جنگهای چریکی و آزادیبخش و امنیت ملی و منطقه ای امریکای لاتین
- ۶- ایالات متحده و امنیت ملی کشورهای امریکای لاتین
- ۷- نقش و جایگاه امریکای لاتین در مناسبات امنیتی دوران جنگ سرد
- ۸- مناسبات و نهادهای امنیتی نظامی در امریکای لاتین
- ۹- تحول مفهوم امنیت ملی ، منطقه ای و بین المللی در امریکای لاتین
- ۱۰- متغیرهای جغرافیایی و امنیت ملی و منطقه ای در کشورهای امریکای لاتین
- ۱۱- متغیرهای اقتصادی و امنیت ملی و منطقه ای در امریکای لاتین
- ۱۲- متغیرهای سیاسی و امنیت ملی و منطقه ای در امریکای لاتین
- ۱۳- متغیرهای اجتماعی و امنیت ملی و منطقه ای در امریکای لاتین
- ۱۴- متغیرهای فرهنگی، ایدئولوژیک و امنیت ملی و منطقه ای در امریکای لاتین
- ۱۵- متغیرهای زیست محیطی و امنیت ملی و منطقه ای در امریکای لاتین
- ۱۶- نقش و جایگاه امریکای لاتین در مناسبات بین المللی قرن بیست و یکم
- ۱۷- جمع بندی و نتیجه گیری

کد زمینه : ۲۲

کد درس : ۱۸

عنوان درس : کشورهای آمریکای مرکزی و جنوبی و سازمانهای بین المللی

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با فعالیت کشورهای آمریکای لاتین در عرصه سازمانهای بین المللی و اهداف و دستاوردهای سازمانهای منطقه ای و نقش قدرتهای بزرگ مداخله گر در فرایند همگرایی منطقه ای و تأثیرات آن بر ترتیبات امنیتی، اقتصادی، تجاری و سیاسی منطقه ای

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (منطقه گرایی، بین المللی گرایی، همگرایی ، جهانی شدن، سازمانهای بین المللی، سازمانهای منطقه ای)
- ۲- تاریخچه سازمانهای بین المللی در آمریکای لاتین
- ۳- آمریکای لاتین و جامعه ملل
- ۴- آمریکای لاتین و سازمان ملل متحد
- ۵- نقش و کارکرد سازمانهای تخصصی سازمان ملل متحد در آمریکای لاتین
- ۶- نقش و عملکرد کمیسیونهای تخصصی سازمان ملل متحد در آمریکای لاتین
- ۷- نقش و عملکرد نهادهای اقتصادی سازمان ملل متحد در آمریکای لاتین
- ۸- آمریکای لاتین و جنبش عدم تعهد
- ۹- آمریکای لاتین و سازمانهای فرامنطقه ای (اوپک - اپک)
- ۱۰- سازمانهای بین المللی منطقه ای آمریکای لاتین : ویژگیها و اهداف
- ۱۱- سازمانهای بین المللی منطقه ای سیاسی و امنیتی آمریکای مرکزی
- ۱۲- سازمانهای بین المللی منطقه ای اقتصادی و تجاری آمریکای مرکزی
- ۱۳- سازمانهای بین المللی منطقه ای سیاسی و امنیتی آمریکای جنوبی
- ۱۴- سازمانهای بین المللی منطقه ای اقتصادی و تجاری آمریکای جنوبی
- ۱۵- تأثیر قدرتهای بزرگ بویژه ایالات متحده آمریکا بر سازمانهای منطقه ای آمریکای لاتین
- ۱۶- چالشها و موانع فراروی سازمانهای منطقه ای آمریکای لاتین در قرن بیست و یکم
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

سرفصل دروس

زمینه

مطالعات افریقا

نام درس : سیاست و حکومت در آفریقا

کد زمینه : ۲۳

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۱

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با تاریخچه نظامهای سیاسی در آفریقا قبل و بعد از استقلال، چگونگی شکل گیری دولت، ساختار کنونی نظام سیاسی و چگونگی توزیع قدرت بین قوای سه گانه وضعیت نهادهای مدنی و کارکرد سیاسی آنها و ساختارها و فرآیندهای سیاسی در آفریقا

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (تعریف، ماهیت و قلمرو درس)
- ۲- ویژگیهای عمده نظام سیاسی آفریقایی بعنوان میراث دوران استعماری
- ۳- تجزیه و تحلیل ماهیت مشکلات و دشواریهای نظامهای سیاسی آفریقایی پس از استقلال
- ۴- تجزیه و تحلیل دلایل ناکامی و ناکارآمدی نظامهای سیاسی آفریقا
- ۵- دلایل ناتوانی نظامهای آفریقایی در اداره مؤثر جوامع پیچیده چند قومیتی
- ۶- درجه موفقیت دولتهای آفریقایی پس از استقلال
- ۷- تجزیه و تحلیل فرایند دمکراتیزه شدن کشورهای آفریقایی
- ۸- نقش نیروهای اصلاح طلب داخلی در ایجاد اصلاحات سیاسی و دمکراتیک در کشورهای آفریقایی
- ۹- نقش و برنامه کشورهای غربی بویژه ایالات متحده آمریکا برای دمکراتیزه کردن کشورهای آفریقایی
- ۱۰- چالشهای جدید فراروی اصلاح طلبان سیاسی آفریقایی
- ۱۱- ارائه راه حلهایی برای مشکلات سیاسی و دمکراتیک آفریقا
- ۱۲- تجزیه و تحلیل نهادهای مدنی (احزاب و گروههای ذی نفوذ) و نقش آنان در سیاست در کشورهای آفریقایی
- ۱۳- نظم و خشونت در آفریقا (تجزیه و تحلیل نظامهای دیکتاتوری در آفریقا)
- ۱۴- بحثی موردی در باره تعدادی از کشورهای آفریقایی و تجزیه و تحلیل تحولات سیاسی آنها از استقلال تاکنون
- ۱۵- بحثی موردی در مورد سیاست و حکومت در کشورهای عمده آفریقایی چون آفریقای جنوبی، نجره، کنیا و نامیبیا
- ۱۶- تجزیه و تحلیل رابطه فرد و دولت و میزان علاقه مردم به مشارکت سیاسی در آفریقا
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : جغرافیای سیاسی آفریقا
تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری
ساعات تدریس : ۲۲

کد زمینه : ۲۳
کد درس : ۱۲

هدف : تحلیل فضایی پدیده های سیاسی ، پردازش نمادهای فضایی ، فرآیندهای سیاسی ، آشنایی با وضعیت کنونی جغرافیای سیاسی آفریقا و کشورهای تابع این زیرسیستم در قاره ، موضوعاتی چون فرایند تحول مرزها ، ناحیه گرایی سیاسی و درک رفتار سیاسی حکومتها در ارتباط با ساختار جغرافیایی

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (تعریف، ماهیت و قلمرو درس)
- ۲- تعیین حدود و تعریف منطقه آفریقا و تحلیل نقش جهانی آن
- ۳- تشریح ویژگیهای سرزمینی کشورهای آفریقایی (موقعیت، وسعت و شکل کشورها)
- ۴- تشریح وضعیت ناهمواری ها، اقلیمها و پراکنندگی جغرافیایی منابع در آفریقا و آثار سیاسی و امنیتی آن
- ۵- تشریح ویژگیهای فرهنگی و ملیت در کشورهای آفریقایی
- ۶- سیر تکاملی نظام سیاسی در آفریقا از تشکیل دولت مستعمره تا دولت مستقل و تجزیه و تحلیل فرآیند دولت - ملت سازی در آفریقا
- ۷- ناحیه و ناحیه گرایی در آفریقا (وضعیت نواحی جغرافیایی ، فرهنگی و اقتصادی در آفریقا و ویژگیها و چالشهای فراروی آنها) ناحیه گرایی در آفریقا
- ۸- نابرابریهای ناحیه ای و وضعیت سیاسی - اجتماعی کشورهای آفریقایی (تأثیر نابرابریهای ناحیه ای بر سطح درآمد، رفاه و ساختار سیاسی آفریقا)
- ۹- ناحیه بندی سیاسی در آفریقا (چگونگی سازمان یابی سیاسی فضا، سیمای تقسیمات کشوری، چگونگی ارتباط استانها با مرکز) نحوه آزمایش سرزمینی در آفریقا
- ۱۰- تحولات سرحدی و مرزی (جایگاه و اهمیت مرز در فرهنگ سیاسی آفریقا، وضعیت عمومی مرزهای کشورهای آفریقایی و امنیتی و چالشهای سیاسی در مرزهای ملی)
- ۱۱- ویژگیهای عمومی مرزهای خشکی ، چالشهای امنیتی و پیامدهای سیاسی آن
- ۱۲- وضعیت عمومی مرزهای دریایی و مناطق دریایی با تأکید بر کنوانسیونهای بین المللی حقوق دریا، رژیم تنگه های بین المللی ، چشم انداز همکاریهای دریایی
- ۱۳- آثار سیاسی - اقتصادی شبکه های ارتباطی در آفریقا (شبکه های حمل و نقل ، راه آهن، راههای شوسه و مشکلات مربوط به شبکه های ارتباطی در آفریقا)
- ۱۴- ژئوپلیتیک تنوع گونه های زیستی در آفریقا
- ۱۵- جایگاه ژئوپلیتیک آفریقا در نظام بین الملل (چشم انداز همکاریهای آفریقایی در ژئوپلیتیک مرز و مرج)
- ۱۶- چالشهای جغرافیایی و ژئوپلیتیکی فراروی کشورهای آفریقایی در قرن بیستم و یکم
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : فرهنگ ، ملیت و قومیت در آفریقا

کد زمینه : ۲۳

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۳

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با موضوع جمعیتی ، مختصات و الگوهای فرهنگی ، هویت‌های ملی ، قومی ، نژادی و مذهبی ، حرکتها ، جنبشها و منازعات اجتماعی و چگونگی تکامل نظام اجتماعی با تأکید بر نقش خانواده در آفریقا

سرفصل های درس

۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری

۲- بررسی ویژگیهای جمعیتی آفریقا از نظر ساختار، ترکیب، پراکندگی و الگوهای جابجایی

۳- بررسی مقایسه ای نظامهای اجتماعی آفریقایی و چگونگی تکامل آنها با تأکید بر نقش خانواده در آفریقا

۴- بحثی پیرامون جغرافیای فرهنگی در آفریقا و چشم انداز فرهنگی این قاره

۵- سیر تحولات اجتماعی در آفریقا با تأکید بر نقش جنس و نسل در تاریخ اجتماعی ، سیاسی و اقتصادی آفریقا

۶- مطالعه تطبیقی نقش مذهب و نهادهای مذهبی در جوامع آفریقایی با تأکید بر نقش اسلام ، مسیحیت ، یهودیت و نهادهای اجتماعی مذهبی در آفریقا

۷- تعلیم و تربیت و الگوهای تربیتی در آفریقا (نقش خانواده ، گروههای همسال ، مدارس و رسانه ها در تکوین شخصیت افراد)

۸- جنبشهای اجتماعی - فرهنگی در آفریقا با تأکید بر نقش نژادگرایی ، قوم گرایی ، قبیله گرایی ، نهادهای مذهبی ، ناسیونالیسم و هویت جنسی در ایجاد حرکتهای اجتماعی

۹- جنبشهای زنان در آفریقا با تأکید بر مطالعه وضعیت زنان در جوامع سنتی آفریقا بویژه آفریقای جنوبی ، کنیا ، نیجریه و نامیبیا

۱۰- تغییرات جنسی و نسلی در آفریقا (تغییر در روابط زن و مرد در آفریقا، تغییرات در روابط جوانان و پیرمردان در جوامع آفریقایی)

۱۱- آداب و سنن فرهنگی در آفریقا : اعتقادات ، جشنها ، مراسم ، لباسها ، ستها و زینتها در کشورهای آفریقایی

۱۲- بررسی الگوهای فرهنگی در آفریقا و عوامل هنری ، رسانه ای ، سیاسی ، اقتصادی و اجتماعی تأثیرگذار بر آن

۱۳- بررسی شورشهای مردمی ، مشکلات نژادی و تنشها و منازعات اجتماعی در آفریقا : بررسی موردی رواندا ، نیجریه و آفریقای جنوبی

۱۴- گفتمانهای سیاسی و نظریه های فرهنگی در آفریقا: تحلیلها و دیدگاهها درباره توسعه فرهنگی ، نفوذپذیری فرهنگی ، ادبیات کسبی و شفاهی و رابطه فرهنگ و سیاست در آفریقا

۱۵- بررسی الگوهای رفتاری و تیپولوژی شخصیتی در جوامع آفریقایی

۱۶- مطالعه برخی چالشهای فرهنگی - اجتماعی در آفریقای معاصر

۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: تاریخ سیاسی و روابط بین الملل در افریقا

کد زمینه: ۲۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۴

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی دانشجویان با سیر تحول سیاستها، نهادها و فرایندهای سیاسی - اجتماعی در افریقا و سیاستها و مواضع و مناسبات افریقا در قبال سایر کشورها بویژه قدرتهای بزرگ

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری
- ۲- جوامع سیاسی و اجتماعی افریقا قبل از استعمار: نگاهی به میراث استعماری و ما قبل استعماری در افریقا
- ۳- جنبشهای مقاومت در افریقای استعماری: تاریخ مقاومت افریقا در قبال فتوحات اروپایی و در قبال قدرتهای استعماری قرون ۱۹ و ۲۰
- ۴- فرایند توسعه نژادپرستی در افریقا در دوره ما قبل استعمار، دوران استعماری و پس از استقلال و عکس العملهای سیاهان و سفیدپوستان در قبال آپارتاید
- ۵- عکس العمل های گوناگون افریقا در قبال استعمار
- ۶- تاریخچه منازعات قومی و نژادی در افریقا
- ۷- روابط میان دولتهای افریقایی: تاریخچه درگیریهای بین دولتی با نگاه به معاهدات منعقد شده در پی جنگهای سرزمینی
- ۸- ارزیابی مسایل عمده در دیپلماسی قاره ای و قاره ای کشورهای افریقایی مانند جستجوی وحدت و همگرایی، کلیالیزم (استعمار نو)، وابستگی، توسعه اقتصادی و
- ۹- نقش افریقا در نظام کنونی بین الملل
- ۱۰- دیدگاه افریقا نسبت به نظم نوین جهانی و جهانی شدن
- ۱۱- سیاستهای افریقا در قبال قدرتهای بزرگ
- ۱۲- تلاشهای سیاسی و منافع اقتصادی ایالات متحده امریکا در افریقا
- ۱۳- تحلیلی انتقادی از عملکرد بین المللی به ویژه اقدامات ایالات متحده در فرایند دمکراتیزه کردن افریقا
- ۱۴- سیاستهای افریقا در سازمان ملل متحد و سایر نهادهای بین المللی
- ۱۵- نتیجه گیری و جمع بندی

کد زمینه: ۲۳

کد درس: ۱۵

نام درس: روابط ایران و آفریقا

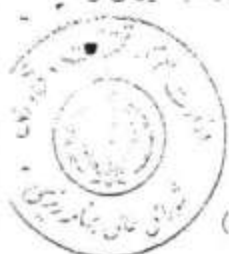
تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: آشنایی دانشجویان با پیشینه روابط ایران و آفریقا قبل از انقلاب اسلامی، شناخت ابعاد همکاریهای سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایران و آفریقا پس از انقلاب اسلامی و بررسی پیوندهای تاریخی دوجانبه ایران و کشورهای آفریقایی

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (تجزیه و تحلیل مفهوم روابط خارجی، سیاست خارجی و ابعاد، انواع و ابزارهای آن)
- ۲- بررسی پیوندهای تاریخی، مذهبی، فرهنگی، اقتصادی و ژئوپلیتیکی ایران و آفریقا
- ۳- پیشینه مناسبات ایران و آفریقا در دوران پهلوی
- ۴- اهمیت قاره آفریقا برای جمهوری اسلامی ایران و اهمیت ایران برای کشورهای آفریقایی در چارچوب همکاریهای جنوب - جنوب و تأمین نفت مورد نیاز
- ۵- مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال استعمار و آبار نباید در آفریقا
- ۶- روند روابط ایران و آفریقا در دهه اول انقلاب اسلامی
- ۷- روند روابط ایران و آفریقا از ۱۳۶۸ تاکنون
- ۸- فعالیتهای جهاد سازندگی و جمعیت حلال احمر جمهوری اسلامی در توسعه روابط ایران و آفریقا از رهگذر کمکهای بشر دوستانه
- ۹- سرمایه گذاریهای ایران در آفریقا در خصوص پروژه های مشترک نظیر اکتشاف و استخراج بوکسیت و نیز در توسعه صنعت شیلات در آفریقا
- ۱۰- روابط تجاری ایران و آفریقا با تأکید بر انواع نیازهای وارداتی ایران از آفریقا و شرکت ایران در نمایشگاههای تجاری آفریقا
- ۱۱- روابط علمی - فرهنگی ایران و آفریقا با تأکید بر نقش و اهمیت رایزنهای فرهنگی، تأسیس خانه آفریقا توسط بنیاد بعثت، خانه های فرهنگ و اشتغال دانشجویان آفریقایی به تحصیل در دانشگاهها و حوزه های علمیه ایران
- ۱۲- پیوندهای ایران و آفریقا از رهگذر سازمانهای اقتصادی منطقه ای نظیر مبادلات PTA و ECO
- ۱۳- همکاریهای ایران و کشورهای آفریقایی برپایه تجربه در بطن سازمانهای بین المللی نظیر سازمان ملل متحد، جنبش عدم تعهد، گروه ۷۷، سازمان کنفرانس اسلامی و اوپک
- ۱۴- همکاریهای سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایران و کشورهای حوزه های آفریقایی مرکزی و جنوبی
- ۱۵- همکاریهای سیاسی، اقتصادی و فرهنگی ایران و کشورهای حوزه های آفریقایی شرقی و غربی
- ۱۶- چشم انداز همکاریهای ایران و آفریقا در قرن بیست و یکم
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس: اقتصاد سیاسی و روابط تجاری آفریقا

کد زمینه: ۲۳

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد، نظری

کد درس: ۱۶

ساعات تدریس: ۳۲

هدف: تجزیه و تحلیل تاریخچه، سیاستها، راهبردها، مشکلات، موانع، چالشها، تجربیات و چشم انداز اقتصاد کشورهای منطقه بویژه سیاستهای توسعه اقتصادی، تطبیق ساختاری و آزادسازی تجاری

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم و بحث نظری (مفهوم و تعریف اقتصاد سیاسی و بحثی پیرامون نظریات توسعه)
- ۲- بررسی تاریخچه سیاسی - اقتصادی کشورهای آفریقایی با تأکید بر نقش اقتصادی استعمار: بررسی پیشینه تاریخی مشکلات اقتصادی کنونی آفریقا
- ۳- بررسی مقایسه ای ساختار اقتصادی کشورهای آفریقایی با تأکید بر ساختار بازار در نظام اقتصادی آفریقا
- ۴- بررسی بخشهای سه گانه اقتصادی (کشاورزی، صنعت و خدمات) در کشورهای آفریقایی: مسائل، مشکلات و چالشهای فراروی
- ۵- عوامل تأثیرگذار بر سیاستهای اقتصادی در آفریقا از استقلال تا کنون: با تأکید بر نقش جمعیت و منابع انسانی و معدنی
- ۶- سیاستهای ناظر به تسریع فرایند توسعه اقتصادی و راهبردهای جایگزین در کشورهای آفریقایی با تأکید بر بررسی نحوه عملکرد چندین کشور آفریقایی
- ۷- روند آزاد سازی تجاری و لیبرالیزه کردن اقتصاد: با تأکید بر مشکلات فراروی توسعه اقتصادی بویژه بدهی ها و وامهای خارجی ناشی از سیاستهای تطبیق ساختاری
- ۸- بررسی تطبیقی اقتصاد کشورهای منطقه از بعد مزیت نسبی
- ۹- تعامل بین توسعه و ثبات اقتصادی و سیاسی در آفریقا با تأکید بر نتایج و تأثیرات موج جدید اصلاحات در آفریقا
- ۱۰- رفتار و پیامدهای حضور شرکتهای چند ملیتی در صحنه اقتصادی کشورهای آفریقایی
- ۱۱- رویکرد کشورهای منطقه به تحولات و نوآوری های تکنولوژیک
- ۱۲- موانع توسعه یافتگی در آفریقا و بررسی مشکلات و تگناهای اقتصادی کشورهای منطقه ناشی از تحمیل نظریات غربی توسعه
- ۱۳- تجربیات گذشته، چالشهای آینده و چشم اندازهای آتی توسعه اقتصادی و ساختار اقتصادی کشورهای آفریقایی
- ۱۴- همگرایی اقتصادی منطقه ای: موانع و راهکارها
- ۱۵- نقش و اهمیت کشورهای آفریقایی در رابطه با نهادهای اقتصادی منطقه ای
- ۱۶- روابط تجاری آفریقا با قدرتهای بزرگ اقتصادی چون ایالات متحده آمریکا و اروپا
- ۱۷- روابط تجاری آفریقا با کشورهای جهان سوم
- ۱۸- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : امنیت افریقا و نظام بین الملل

کد زمینه : ۲۳

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۷

ساعات تدریس : ۳۲

- هدف : بررسی عوامل تأثیرگذار بر امنیت کشورهای افریقایی با توجه به تحولات ساختاری و کارکردی نظام کنونی بین الملل و شناخت راهبردها ، سیاستها و ابزارهای کشورهای افریقایی برای حل منازعات ، ستیزها و درگیریهای منطقه ای.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه ، مفاهیم و بحث نظری (بحثی مفهومی در باره امنیت ، ابعاد، مؤلفه ها و مبانی نظری آن)
- ۲- توانمندیهای نظامی افریقا با توجه به جایگاه ژئوپولیتیک آن
- ۳- ریشه های ستیز و ناامنی در افریقا
- ۴- جنگهای داخلی و ممانعت از استقرار حکومتهای کارا در افریقا
- ۵- جنبه های نظامی منازعات افریقایی
- ۶- کانوهای بحران و تنش در افریقا
- ۷- نقش دولتهای خارجی در منازعات افریقایی
- ۸- ابزارهای مختلف حل و فصل منازعات افریقایی
- ۹- کالبد شکافی منازعات در کنگو برازاولیل، اوگاندا، آنگولا، موزامبیک، زیمبابوه (رود زیا) و افریقای جنوبی
- ۱۰- نقش ارتش در سیاست کشورهای افریقایی
- ۱۱- مداخلات بشردوستانه قدرتهای بزرگ در کشورهای افریقایی
- ۱۲- استراتژی حمایت خارجی و فرم دمکراتیک در افریقا
- ۱۳- راهکارهای میلیتاریسم زدایی از افریقا
- ۱۴- جایگاه منطقه افریقا در امنیت بین المللی
- ۱۵- جهانی شدن و تأثیر آن بر امنیت ملی کشورهای افریقایی
- ۱۶- چشم انداز امنیت افریقا در نظام بین الملل قرن ۲۱
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

نام درس : کشورهای آفریقایی و سازمانهای بین المللی

کد زمینه : ۲۳

تعداد و نوع واحد : ۲ واحد، نظری

کد درس : ۱۸

ساعات تدریس : ۳۲

هدف : آشنایی دانشجویان با تاریخچه همگرایی در آفریقا و ساختار، تشکیلات، نقش و عملکرد سازمانهای منطقه ای سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی با تأکید بر نقش سازمان وحدت آفریقا در تحولات منطقه و رویکرد کشورهای آفریقایی به سازمانهای بین المللی بویژه نهادهای سازمان ملل متحد و سازمان تجارت جهانی و عملکرد این سازمانها در قاره آفریقا.

سرفصل های درس

- ۱- مقدمه، مفاهیم (تعریف سازمانهای بین المللی و انواع آن، تعریف همگرایی و ابعاد آن)
- ۲- رهیافتها و دیدگاهها و رویکردهای نظری آفریقا به بین المللی گرایی، منطقه گرایی و جهانی شدن
- ۳- تحلیلی بر شرایط تاریخی شکل گیری سازمانهای آفریقایی و مواضع آنان بویژه (PAC, ANC) در قبال استعمار
- ۴- انواع نهادهای منطقه ای (سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و نظامی) و چگونگی شکل گیری آن
- ۵- مروری کلی بر ساختار، نقش، جهت گیری و عملکرد اتحادیه های موجود منطقه ای در عرصه های سیاسی، اقتصادی-منظمامی و فرهنگی
- ۶- بررسی تاریخی سازمان وحدت آفریقا: ساختار، نقش، عملکرد و چشم انداز آینده
- ۷- موانع تحقق همگرایی در آفریقا و راهکارهای رفع چالشهای فراروی سازمانهای منطقه ای
- ۸- بررسی روابط کشورهای آفریقایی با نهادهای مختلف سازمان ملل متحد (۱)
- ۹- بررسی روابط کشورهای آفریقایی با نهادهای مختلف سازمان ملل متحد (۲)
- ۱۰- بررسی عملکرد سازمانهای بین المللی بویژه سازمان تجارت جهانی (WTO) در قاره آفریقا
- ۱۱- روابط کشورهای آفریقایی با نهادهای مختلف سازمان ملل متحد
- ۱۲- بررسی روابط کشورهای آفریقایی با اتحادیه اروپا
- ۱۳- بررسی روابط کشورهای آفریقایی با اوپک
- ۱۴- بررسی روابط کشورهای آفریقایی با آسه آن، اپک و سایر نهادهای فرامنطقه ای
- ۱۵- بررسی مسائل مطروحه کشورهای آفریقایی در سازمانهای بین المللی از قبیل تغذیه، بهداشت، منازعات قومی، محلی و سرزمینی
- ۱۶- بررسی چشم انداز روابط کشورهای آفریقایی با سازمانهای بین المللی در قرن بیست و یکم
- ۱۷- نتیجه گیری و جمع بندی

